

Lietuvos Respublikos
Seimo
pirmoji sesija

2016 m. gruodžio 1 d.
12 ir 13 posėdžiai

Stenogramos

ISSN 2538-6638

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d., Nr. 1

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

TURINYS

I (RUDENS) SESIJA

2016 m. gruodžio 1 d.

Rytinis posėdis Nr. 12

Seniūnų sueigos patikslintos 2016 m. gruodžio 1 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	7
Europos Komisijos Pirmininko „Pranešimo apie Sąjungos padėtį 2016 m.“ ir Europos Komisijos darbų gairių 2017 metams pristatymas (V. P. Andriukaitis)	8
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ projekto Nr. XIII-53(3) svarstymas ir priėmimas	16
Šio nutarimo priėmimas	21
Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2017 metais, įstatymo projekto Nr. XIIP-4543(2) priėmimas	22
Šio įstatymo priėmimas	28
Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-69 ir lydymųjų projektų pateikimas	29
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4361(3) svarstymas	29
Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo Nr. X-558 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4258 svarstymas	31
Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4259 svarstymas	32
Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-28ES pateikimas (G. Onaitis)	32
Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-69, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 2, 4, 5, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2511 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-70, Garantinio fondo įstatymo Nr. VIII-1926 4 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2605 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIII-71, Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2465 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-72, Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 14 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2467 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-73, Įmonių bankroto įstatymo Nr. IX-216 19 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2463 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-74, Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo Nr. IX-1768 1, 6, 8, 9 straipsnių, ketvirtąjį ¹ skirsnio ir priedo pakeitimo bei 13 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XII-2606 2 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-75, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2468 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-76, Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 5, 6, 7, 8, 14, 17, 18, 19, 20, 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-93, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2501 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-78, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2508 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-79, Civilinio proceso kodekso 737, 738 ir 739 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2518 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-80, Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2471 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-81, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2502 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-82, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-83, Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 65, 66, 67, 68, 70 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2510 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-84, Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2519 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-85, Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 1, 2, 3, 9, 10, 12, 13, 16, 21, 22, 25, 26, 27, 29, 31, 33, 34, 35, 44 straipsnių, V skyriaus ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo V ¹ skyriumi įstatymo Nr. XII-2607 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-86, Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 19 ir 70 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2466 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-87, Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 2, 4, 5, 8 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XII-2504 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-88 ir Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 3, 4, 6, 14, 15 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-148 pateikimo tęsinys (T. Tomilinas)	33

Seimo nutarimo „Dėl Vyganto Vaitkaus atleidimo iš Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nario pareigų“ projekto Nr. XIII-98 ir Seimo nutarimo „Dėl Jono Makausko skyrimo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nariu“ projekto Nr. XIII-99 pateikimas (L. Antanavičienė)	38
--	----

Vyriausybės valanda

L. e. p. Ministro Pirmininko A. Butkevičiaus, l. e. p. teisingumo ministro J. Bernatono, l. e. p. energetikos ministro R. Masiulio, l. e. p. susisiekimo ministro R. Sinkevičiaus ir l. e. p. ūkio ministro E. Gusto atsakymai į Seimo narių klausimus	40
--	----

Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-69, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 2, 4, 5, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2511 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-70, Garantinio fondo įstatymo Nr. VIII-1926 4 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2605 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIII-71, Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2465 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-72, Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 14 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2467 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-73, Įmonių bankroto įstatymo Nr. IX-216 19 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2463 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-74, Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo Nr. IX-1768 1, 6, 8, 9 straipsnių, ketvirtojo ¹ skirsnio ir priedo pakeitimo bei 13 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XII-2606 2 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-75, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2468 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-76, Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 5, 6, 7, 8, 14, 17, 18, 19, 20, 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-93, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2501 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-78, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2508 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-79, Civilinio proceso kodekso 737, 738 ir 739 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2518 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-80, Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2471 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-81, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2502 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-82, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-83, Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 65, 66, 67, 68, 70 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2510 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-84, Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2519 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-85, Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 1, 2, 3, 9, 10, 12, 13, 16, 21, 22, 25, 26, 27, 29, 31, 33, 34, 35, 44 straipsnių, V skyriaus ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo V ¹ skyriumi įstatymo Nr. XII-2607 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-86, Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 19 ir 70 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2466 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-87, Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 2, 4, 5, 8 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XII-2504 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-88 ir Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 3, 4, 6, 14, 15 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-148 pateikimo tęsinys (T. Tomilinas)	44
--	----

Vakarinis posėdis Nr. 13

Opozicinės Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos darbotvarkė

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 3, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4429(2) svarstymas	54
Seimo nario R. Žemaitaičio kalba	54
Seimo nario A. Verygos kalba	54
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-3563 svarstymas	55
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 10, 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-3579(2) pateikimas (A. Matulas)	56
Švietimo įstatymo Nr. I-489 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4195 svarstymas	60

Darbo kodekso Nr. XII-2603 21, 23, 38, 40, 45, 48, 57, 59, 63, 67, 71, 72, 73, 75, 112, 119, 147, 165, 168, 169, 176, 185, 188, 204, 205, 206, 207, 208, 290 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIIP-4752 pateikimas (R. J. Dagys)	60
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 14, 64 ir 81 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 59 ¹ straipsnių įstatymo projekto Nr. XIIP-1850(4) svarstymas	63
Seimo nario V. Juozapaičio kalba	63
Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 2, 6, 10 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIIP-113(2) pateikimas (M. Majauskas)	65
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 31 ¹ , 32 ir 33 straipsnių papildymo ir pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-955(3) ir Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei įstatymo Nr. IX-895 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-956(3) pateikimas (A. Bilotaitė)	68
Pietryčių Lietuvos regiono plėtros fondo įstatymo projekto Nr. XIP-4741(3) svarstymas	70
Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3530 pateikimas (A. Anušauskas)	72
Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIIP-1139 pateikimas (A. Anušauskas)	73
Geležinkelių transporto kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir taikymo įstatymo Nr. IX-2152 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4552 pateikimas (J. Razma)	74
Seimo savaitės (2016-12-05–2016-12-09) – 2016 m. gruodžio 6 d. (antradienio) ir 8 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	75
Informaciniai pranešimai	75
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	76

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A – alternatyvus teisės aktas

ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas

GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 12 STENOGRAMA

2016 m. gruodžio 1 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiami kolegos, labas rytas! Pradedame Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 1 d. posėdį. (*Gongas*)

Registruojamės. Dėkoju.

Užsiregistravo 97 Seimo nariai.

Prieš pereidami prie formaliosios darbotvarkės, šiandien turime ir gražią misiją – pasveikinti Seimo narį A. Stančiką jo neeilinio gimtadienio proga. (*Plojimai*)

10.06 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2016 m. gruodžio 1 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės tvirtinimas. Galime pereiti prie 1 klausimo – darbotvarkės tvirtinimo. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Prieš eidamas pasveikinti A. Stančiką, noriu frakcijos vardu pasiūlyti kitą dalyką dėl darbotvarkės. Samprotaujame šitaip: pagrindinis dalykas, kuriame bus matyti visos naujosios valdžios veiklos gairės, yra Vyriausybės programa, kurią, atrodo, turėsime antradienį. Šiandien kai kurie dalykai kelia pagrįstų, manykime, abejonių, todėl Liberalų sąjūdžio frakcija siūlo išbraukti šiandien iš darbotvarkės 1-8 klausimą – nuo 1-8a iki 1-8v, tai yra Darbo kodeksą ir lydimočius dalykus. Išsianalizavus Vyriausybės programos projektą, mums ryškės gairės. Taigi siūlymas – išbraukti klausimą iš darbotvarkės.

PIRMININKAS. Dėkojame už siūlymą. J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Paminėsiu, kad mūsų frakcija remia kolegų pasiūlymą ir mano, kad socialinio modelio nukėlimo klausimas turėtų būti teikiamas Vyriausybės kartu su biudžeto projektu. Jeigu vienas su kitu dera, viskas gerai, o pavieniams Seimo nariams čia galbūt netiktų reikštis tokiais klausimais, kurie sukelia didelių finansinių pasekmių.

Dabar mes dėl savo opozicinės darbotvarkės. Norėtume išbraukti vieną klausimą ir vietoje jo įrašyti kitą. Būtų frakcijos prašymas išbraukti A. Matulo teikiamą projektą – Švietimo įstatymo pataisą (projekto Nr. XIIP-2002 pateikimas) ir vietoje jo įrašyti Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo kai kurių straipsnių pataisų projektą Nr. XIIP-1850(4), kurį pagrindinis komitetas yra apsvarstęs. Aš tą prašymą galėsiu paduoti.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Dar dėl vedimo tvarkos būtų galima? Gerbiamas Pirmininke, šiandien mus aplankė ypatinga šventė – žodį tars gerbiamas komisaras, bet kažkodėl Seimo nariams nėra suteikiama teisė užduoti jam klausimų. Čia toks jau beveik prezidentinis pranešimas, jeigu ne duodate net paklausti. Gal kaip nors duokite. Ne?

PIRMININKAS. Ačiū. (*Balsai salėje*) Kadangi buvo frakcijų teikimas, tai balsuojame dėl Darbo kodekso 1-8 išbraukimo iš darbotvarkės. Kas už šį pasiūlymą, prašome balsuoti.

Pasiūlymui nepritarta. Klausimas lieka darbotvarkėje.

Kadangi opozicinę darbotvarkę formuoja opozicija, tai 2-5 klausimą galima išbraukti. Tačiau dėl projekto Nr. XIIP-1850, tai jis buvo svarstytas senojo komiteto ir yra nesvarstęs naujasis komitetas.

Prašau, J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, na, tikrai mes įrašėme anksčiau į darbotvarkę projektus, kurie buvo palaiminti ankstesnės sudėties komitetų svarstymo stadijoje. Na, nėra tokio reika-

lavimo, kad nauji susirinkę komitetai turėtų iš naujo išvadas persvarstyti. Tai todėl aš manau, kad mes, kaip opozicinė frakcija, turime teisę prašyti. Na, nepatinka projektas, balsuokite prieš. Čia kiekvieno Seimo nario teisė.

PIRMININKAS. Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko nuomonės norėtume. Per šoninį mikrofoną prašau.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Aš noriu pasitikslinti, ar čia yra dėl pridėtinės vertės mokesčio, susijusio su kuo? Koks turinys?

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šio projekto istorija siekia jau kokius trejus metus, aš buvau to projekto iniciatorius. Pridėtinės vertės mokesčio atidėjimo fiziniams asmenims pridėtinės vertės mokesčio mokėtojams ir labai mažoms įmonėms, su kuriomis neatsiskaito didieji partneriai, iki kol bus atsiskaityta, tai yra ne lengvata, o tiesiog galimybė atidėti mokesťį. Ten du kartus buvo anos Vyriausybės išvados ir iš tikrųjų ten visi saugikliai sudėti. Ten tikrai nėra jokių požeminių srovių ir tikrai labai laukiamas mažo ir vidutinio verslo.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Aš vis dėlto nesu susipažinęs ir negalėčiau pristatyti, nebent kolegos iš Biudžeto ir finansų komiteto tą galėtų daryti, aš jiems mielai perleisčiau, jeigu tam būtų pritarę, bet aš pats nesu pasirengęs pristatyti. Ar kolegos iš Biudžeto ir finansų komiteto gali pristatyti? (*Balsas salėje: „Gali, gali!“*)

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Tai reikia į darbotvarkę įtraukti ir svarstysime. Yra buvę... (*Balsai salėje: „Privalo!“*)

PIRMININKAS. Įrašome į darbotvarkę, kadangi tai opozicijos siūlymas. Ir svarstysime Seime. Prašau, kolega.

Ar galime bendru sutarimu pritarti darbotvarkei? Ačiū.

10.15 val.

Europos Komisijos Pirmininko pranešimo „Apie Sąjungos padėtį 2016 metais“ ir Europos Komisijos darbų gairių 2017 metams pristatymas

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Europos Komisijos Pirmininko pranešimo „Apie Sąjungos padėtį 2016 metais“ ir Europos Komisijos darbų gairių 2017 metams pristatymas. Pranešėjas V. P. Andriukaitis. Maloniai prašome.

V. P. ANDRIUKAITIS. Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, Tautos atstovai, visų pirma leiskite jus visus pasveikinti prisiekus eiti išrinktų Tautos atstovų pareigas. Nuoširdžiai sveikinu. Daugelį iš jūsų pažįstu ir džiaugiuosi, kad šiandien 82 žmonės prisiekė iš naujo arba po pertraukos ir šiandien atsinaujinęs Seimas gali toliau spręsti tautos ateitį. Išties tai pareigos, susijusios su didele atsakomybe, tačiau sykiu suteikiančios jums daug galių ir teisių, bet kurias riboja Konstitucijoje įtvirtinta Seimo nario priesaika. Ši konstitucinė priesaika yra esminis visų Tautos atstovų veiklos pamatas, kiekvienas iš jūsų su duota priesaika įgijote laisvą Seimo nario mandatą. Deja, tai nėra absoliuti laisvė, suprantama paraidžiui. Tai laisvė atstovauti tautai, atsižvelgiant į duotą priesaiką, į Konstitucijos nubrėžtas ribas ir į sąžinę. Noriu palinkėti jums didelės ištvermės šiame pasirinkime, nes tai konstitucinė atsakomybė prieš Lietuvą ir jos žmones, taip pat ir prieš Europos Sąjungos mūsų kitų šalių žmones.

Jums gali pasirodyti keista, kodėl būdamas Europos Komisijos nariu ir atvykęs čia, į Seimo plenarinį posėdį, pristatyti Europos Komisijos artimiausių darbų ir gairių šalims narėms kalbu apie pagrindinį šalies įstatymą ir jo svarbą Seimo nario veikloje. Konstitucijos viršenybė, įstatymų viršenybė, pasaulietinės, teisinės valstybės principai – visa tai Lietuvos teisinėje sistemoje yra labai tiksliai reglamentuota ir visa tai atitinka mūsų, Europos Komisijos Pirmininko J.-C. Junckerio dešimtąjį prioritetą.

Šiandien ypač tiems 82 naujiems kolegoms, kurie pirmą kartą pradės savo darbą, man gerokai neįauku pasakyti, kad mūsų, pradėjusių darbą, buvo šiek tiek kita situacija, mes atkūrėme valstybę, šiandien esame visaverčiai Europos Sąjungos šeimos nariai, o Lietuvos Respublikos konstitucinis aktas dėl Lietuvos narystės Europos Sąjungoje yra mūsų Konstitucijos sudėtinė dalis.

Lisabonos sutartis taip pat yra Lietuvos teisinės ir konstitucinės sistemos sudėtinė dalis. Štai kodėl dešimtajame Jeano-Claude'o prioritete apie demokratinę Europos Sąjungą kalbama, kad demokratijos raida kiekvienoje šalyje yra ir šalies, ir Europos raida. Tad visos Europos Sąjungos teisės normos yra ir Lietuvos Respublikos teisinės sistemos normos. Jeigu tos normos kyla tiesiogiai iš sutarčių, kuriomis grindžiama Europos Sąjunga, Europos Sąjungos teisės normos taikomos tiesiogiai, o teisės normų kolizijos atveju jos net turi viršenybę prieš Lietuvos įstatymus ir kitus teisės aktus, bet ne prieš Konstituciją. Kartais esame linkę tas mūsų normas ignoruoti.

Tad nėra Lietuvos be Europos Sąjungos, kaip ir Europos Sąjungos be Lietuvos. Nėra kažkio atskiro biurokratinio Briuselio. Briuselis yra Belgijos sostinė, lygiai tokia pat kaip Vilnius ar Paryžius, bet Europos Sąjungos institucijos Briuselyje, Liuksemburge ir Strasbūre yra sudarytos iš mūsų visų šalių narių atstovų. Mes visi kartu ir esame ta Europos Sąjunga ir tas ten Briuselyje ar Strasbūre, ar Liuksemburge bendru visų šalių narių deleguotų atstovų sutarimu sprendžiamas klausimas yra mūsų visų Europos Sąjungos piliečių integruotas balsas. Du sprendimų Europos Sąjungos lygiu priėmimo būdai, tiek Bendrijos, tiek tarpvyriausybiniis, turi būti persmelkti demokratinės atsakomybės, atskaitomybės ir kontrolės mechanizmais, juose turi atsispindėti visų mūsų ir kitų Europos Sąjungos piliečių balsas, ne daugiau. Todėl norėtusi keisti išsisknijusią klišę, esą Briuselis nusprendė. Nėra tokios sąvokos. Visos 28 sostinės, visų šalių parlamentai ir vyriausybės sprendžia, kokią Europos Sąjungą nori matyti ir kokioje Europos Sąjungoje nori gyventi. Esame vientiso kūno dalis ir, deja, kai viena kūno dalis nori atsiskirti, skauda visam kūnui. Breksitas visa tai įrodo.

Jau nuo to įsimintino šių metų birželio 24 dienos ryto Didžiosios Britanijos apsisprendimas tapo ilgalaikiu galvos skausmu mums visiems, visai Sąjungai. Apmaudu, kad tokie žmonės kaip N. Farage'as, kurie skleidė aplink save akivaizdų melą, sugebėjo sudrebinti Europos Sąjungos projektą, gavusį 2012 metais Nobelio taikos premiją. Negana to, ši banga ritasi per Europą kartu su didele doze skepticizmo, neretai atskiesto neapykanta, pykčiu ir šovinistiniu nacionalizmu. Ir tai persimetė į tokias šalis kaip Vokietija ir Prancūzija, iš kurių 1950 m. gegužės 9 d. Prancūzijos užsienio reikalų ministro R. Schumano iniciatyva gimė šis puikus vyriausybės vienybės ir taikos projektas.

Nepasitikėjimo sėkla yra gaji ir be galo pavojinga, galinti sugriauti ir pačią darniausią sąjungą. Štai kodėl šiandien dešimtas prioritetas yra mums visiems vienas iš svarbiausių. Taigi mes, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos piliečiai, esame įvykių, kurie nuguls istorijos chrestomatijose, gyvi liudininkai. Kaip baigsis, kaip pavyks įveikti šiuos iššūkius, kokias istorijos pamokas skaitys ateities kartos, priklausys nuo mūsų visų valios, taip pat ir nuo šio Seimo, nes nuo kitų metų Europos Sąjungos ir Jungtinės Karalystės derybos bus sprendžiamos ir čia.

Per Europą besiritanti skepticizmo banga atvėrė dar vieną žaizdą. Pasirodo, Europos Sąjunga, paremta žmogaus teisių ir laisvių principais, yra neretai pasirengusi ir jų išsižadėti. Mes, visos Europos Sąjungos šalys narės, vėl imame tai vienokia, tai kitokia forma ignoruoti teisinės valstybės principus, konstitucinius pamatinius gėrius ir viešąsias konstitucines gėrybes sukeldami įtampą ir nestabilumą. Štai prieš kiek laiko buvo gana daug įtamos dėl kai kurių pamatinių teisių ignoravimo Vengrijoje. Dar dabar tebesitęsia nelengvas dialogas su Lenkijos nauja parlamento dauguma dėl Konstitucinio tribunolo suvaržymo. Galiausiai kai kurių šalių narių lyderiai nesivaržo vartoti žmogaus teises žeidžiančią retoriką. Pradedame daryti sau išimtis kai kurioms žmogaus teisėms ir laisvėms jas ribojant, ypač ten, kur labiausiai pažeidžiamų grupių teisės ignoruojamos dėl paprasčiausio daugumos diktato.

Europos Komisija, būdama sutarčių sargu, yra įpareigota stebėti, kad įgyvendinamos žmogaus teisės ir konstituciniai principai būtų realizuoti. Štai dėl ko ji diskutuoja ir su Lenkija, ir su Vengrija. Deja, Lietuvoje iki šiol taip pat yra ignoruojami ir neįgyvendinami kai kurie Europos Teisingumo Teismo sprendimai, todėl būtina kuo skubiau spręsti visus iš sutarčių kylančius konfliktus, o ypač žmogaus teisių negalima ignoruoti jokiais politiniais ar religiniais motyvais ar argumentuojant, kad tam tikros teisės yra aktualios tik saujelei žmonių.

Noriu paliesti ir pabėgėlių krizę. Deja, Lietuva pabėgėlių krizės akivaizdoje pradžioje atsidūrė tarp šalių, kurios parodė mažiausiai solidarumo. Labai greitai pamiršome, kaip dešimtis tūkstančių mūsų žmonių, bėgančių nuo karo ar raudonojo, ar rudojo teroro, priglaudė po to Vakarų šalys. Negi atėjo laikas, kai prasėdime tvirtis sienomis nuo pagrindinių mūsų šalies Konstitucijoje ir Europos Sąjungos sutartyse įtvirtintų mūsų pačių vertybių įgyvendinimo? Sienomis ir tiesiogine, ir perkeltine prasme. Esame vienoje euro zonoje, Šengeno erdvėje, bendros Europos rinkos erdvėje. Būdami šiose erdvėse privalome ne tik naudotis teikiama gerove, bet ir dalintis bendromis problemomis. Tą, manau, supranta ne tik naujoji Seimo dauguma, deklaruojanti šeimos vertybes kaip pamatines šalies vertybes.

Europos Sąjunga – tai mūsų visų šeima: graikų, portugalų, suomių, olandų, lenkų ir kitų tautų šeima. Finansinė krizė Graikijoje, nacionalistinės bangos Lenkijoje, Vengrijoje ar kitur, po kruvinių išpuolių sustiprėjusi terorizmo baimė, nuvilnijusios per visą Europą pabėgėlių prieglobsčio problemos tėra bendras mūsų visų, o ne vadinamojo Briuselio galvos skausmas. Visuomenėje skleidžiamas nepasitikėjimas taip pat yra mūsų rūpestis, kaip turime elgtis, kad mūsų visų Europos Sąjungoje būtų daugiau darnos ir susikalbėjimo, daugiau pasitikėjimo ir daugiau saugumo. Šiandien stoviu čia, šioje Seimo tribūnoje, su ypatinga misija – Europos Komisijos Prezidento J.-C. Junckerio įpareigojimu pristatyti prioritetus nacionaliniam parlamentui, informuoti apie Europos Komisijos požiūrį į situaciją Europos Sąjungoje, nušviesti ateinančių metų Europos Komisijos prioritetus, numatytus darbus ir iniciatyvas.

Nedetalizuosiu viso pranešimo apie Sąjungos padėtį 2016 metais. Jūs jį turite ant savo darbo stalų ir galėsite detaliai išnagrinėti. Pamėginsiu viską apibendrinti ir atkreipti jūsų dėmesį į svarbiausius ir aktualiausius aspektus. Tai darau tinkamu momentu, nes jūs, gerbiamieji Seimo nariai, netrukus tvirtinsite naujosios Vyriausybės darbų programą. Savo, kaip kandidato į premjerus, kalboje S. Skvernelis pažymėjo (cituojau): „Tą liudija ir savižudybių, priklausomybių, smurto bei skurdo mastai. Grėsmingiausia nepasitenkinimo gyvenimu Lietuvoje išraiška – nedidelis gimstamumas bei masinė emigracija.“

Štai, žvilgtelėkime į tą lentelę, ji buvo parengta 2014 metais, tačiau joje pamėginta parodyti mūsų demografinė raida nuo 1989 iki 2014 metų. 1989 metais natūralus prieaugis buvo plius 4,8, o dabar – minus 3,2–3,1. Bendras tų netenkamų gyvybių (arba abortų) skaičius visą laiką išlieka aukštas, ir čia reprodukcinės sveikatos nebuvimas, švietimo stoka, daugelis kitų dalykų yra labai aktualu. Emigracija, teisingai. Nedarbo lygis mažėjantis. Ištuokų skaičius didelis. Vadinasi, ir socialinių problemų didelė gausa. Skurdo rizikos laipsnis didelis. Ir darbingo amžiaus žmonių mirtingumas yra per aukštas. Kasmet netenkame po 11 tūkstančių, po 12–14 tūkstančių žmonių, kurie turi gyventi. Jie arba žūsta, arba nusižudo, arba pasikaria, ar pasidaro dar daugiau. Štai kokie skaičiai Lietuvos savižudybių kontekste.

S. Skvernelis, kaip kandidatas, iškėlė teisingai problemas. Ypatingai šios Vyriausybės laukia labai svarbūs ir neatidėliotini darbai. Prisimenant J. Marcinkevičiaus frazę „Dabar į mus kiti pasauliai skrenda, budėkime, nes ugnis jau gęsta“, šitas išspėjimas mums visiems yra labai labai rimtas.

Spręsti sudėtingas socialinės nelygybės ar atskirties problemas, teisingiau ir skaidriau perskirstyti nacionalinį biudžetą, kovoti su mokesčių slėpimu, diskutuoti ir siekti teisingesnės mokesčių sistemos, didinti darbo vietų skaičių, gražinti skolą vyresnei visuomenės daliai, padėti jaunoms šeimoms ir jaunimui įsidarbinti, skatinti gimstamumą, apsaugoti, realizuoti visas žmogaus teises ir laisves, ugdyti pareigų ir atsakomybės jausmą, skatinti toleranciją, ginti orumą demokratinėje darnioje, pasaulietinėje visuomenėje ir teisinėje valstybėje – sunkūs uždaviniai. Juos sprendžiame kartu – ir Europos Komisija, ir būsima Lietuvos Vyriausybė. Tiek Lietuvai, tiek Europos Sąjungai keliamas didelis tvaraus augimo, saugumo ir solidarumo tikslas.

Kaip jau minėjau, Europos Komisija yra iškėlusai visai savo kadencijai dešimt pagrindinių politinių prioritetų, jūs juos matėte, bet kasmet prioritetai koreguojami. Taip atsiliepiama į visų Europos Sąjungos piliečių išreikštus prioritetinius lūkesčius, kuriuos atskleidė 2016 metų „Eurobarometro“ apklausos.

Štai apklausų rezultatai europiniu lygiu. Kaip matote, emigracija, terorizmas, ekonominė situacija – pirmieji trys punktai. Žvilgtelėkime, kaip atrodo nacionaliniu lygiu. Nacionaliniu lygiu jau į pirmą vieną išsina užimtumas, antroje – emigracija, trečioje – ekonominė situacija ir ketvirtoje – terorizmas. Tai liudija, kad, atsižvelgiant į tuos prioritetus, Europos Komisija turi sutelkti dėmesį į saugumo, užimtumo ir kitus klausimus. Taigi, 2017 metų darbotvarkėje daugiausia dominuos išorinė sienų apsauga, investicijų, inovacijų, prekybos skatinimo, užimtumo ir socialinės Europos vystymo, jaunimo gebėjimų kėlimo, taip pat sveikatos priežiūros klausimai.

Socialinis teisingumas, socialiai atsakingas verslas, kova su socialiniu dempingu – tai, į ką atkreipia dėmesį Europos Komisijos Pirmininkas. Lietuviai, važiuojantys dirbti į kitas Europos šalis, turi uždirbti tiek, kiek už tą patį darbą sumokama vietos gyventojams. Kartu su nauja Vyriausybe mūsų bendras tikslas yra pasiekti, kad Lietuvos gyventojas uždirbtų Lietuvoje tiek, kad nereikėtų išvykti svetur. Reikia mažinti pajamų netolygumus.

Sąžininga konkurencija – tai vienodas įstatymų ir kitų teisės aktų taikymas visiems subjektams, tai kova su mokesčių slėpimu ir vengimu, sukčiavimu ir mokesčių dempingu. Komisija ką tik pasiūlė šalims narėms priemonių planą, kaip reikėtų taikyti antidempingo priemones, kad Lietuvos pramonė nenukentėtų nuo nesąžiningos konkurencijos. Mokesčių vengimas visoje Europos Sąjungoje yra aktualus, ypač kai matome stambųjį kapitalą, mokantį grašius į šalių biudžetus. Ir Lietuvoje turime tokių pavyzdžių. Tarptautinės kompanijos turi mokėti mokesčius ten ir tose šalyse, kuriose yra įdarbinę žmones ir kuria produktą, o ne ten, kur yra registruotos jų būstinės.

Komisijos pasiūlymai mokesčių srityje siekia panaikinti tokias galimybes, ir tikiu, kad Lietuva prisidės prie bendrų pastangų: taip pat sąžiningomis mokesčių įmokomis papildysite Lietuvos biudžetą. Europos Sąjunga 2016–2018 metais prognozuoja saikingą augimą, Lietuvai – taip pat. Kaip matome šitoje lentelėje, yra apskaičiuotos Europos Sąjungos saikingos augimo prognozės, Lietuvos taip pat saikingas augimas gali būti pademonstruotas šia skaidre. Bet tik sąžiningai konkuruojantis ekonominis augimas yra teisinga kryptis.

Lietuvos žemės ūkis sulaukė didelės Europos Sąjungos paramos, taip pat jam buvo suteikta papildoma parama kompensuojant netektis dėl Rusijos sankcijų. Viena vertus, Komisija dėl pasaulinės rinkų krizės labiausiai nukentėjusias valstybes remia finansiškai, taip pat ir dėl afrikinio kiaulių maro, kurio protrūkį gana sėkmingai valdo atsakingos Lietuvos institucijos, tai ir toliau darysime. Kita vertus, siekiame, kad kuo daugiau šalių atvertų rinkas Europos Sąjungos produkcijai.

Netrukus bus pradėta taikyti Europos Sąjungos ir Kanados sutartis. Derybos vyksta su Japonija ir kitomis šalimis. Tikiu, kad ir Jungtinės Amerikos Valstijos po pauzės supras, kad Transatlantinės prekybos investicijų partnerystės sutartis yra abipusiškai naudingas susitarimas. O labiausiai naudingas tokioms šalims kaip Lietuva.

Tačiau noriu priminti, kad artėja derybos dėl naujo Europos Sąjungos biudžeto – po 2020 metų. Lietuvai teks pasistengti, labai pasistengti, kad būtų išlaikytas deramas Europos Sąjungos paramos dydis, ypač žemės ūkio srityje. Europos Komisija priėmė žiedinės ekonomikos dokumentų rinkinį, arba atsinaujinančios ekonomikos rinkinį, kuriuo Europos verslo įmonėms ir vartotojams siekiama padėti pereiti prie stipresnės, viską įsisavinančios, tausojantį augimą skatinančios ekonomikos, žiedinės ekonomikos.

Šią savaitę buvo žengtas svarbus žingsnis, siekiant pažaboti maisto švaistymą. Paleidome europinę platformą kovoje su maisto švaistymu, kuris sutelks visus suinteresuotus partnerius, industriją, prekybininkus, savivaldybes, nevyriausybinės organizacijas bendrai kovai su maisto švaistymu. Tai didelės galimybės kurti naujas darbo vietas savivaldybėse, regionuose ir didesniuose Lietuvos miestuose. Viena iš sričių, į kurią Komisijos Prezidentas atkreipė dėmesį, yra skaitmeninė rinka.

Tai – ne ateities, o dabarties darbai. Siekiame, kad 2025 metais visoje Europos Sąjungoje veiktų 5G mobilusis ryšys, kad jau po ketverių metų kiekviename Europos Sąjungos mieste veiktų nemokama belaidė interneto prieiga. Tam yra skirtos didžiulės lėšos, ir tikiuosi, kad Lietuva jas panaudos sėkmingai.

Atskirai noriu pabrėžti skaitmeninės rinkos svarbą sveikatos srityje. Turime sujungti Lietuvos ligonines ir klinikas į vieną tinklą, kad pacientas neprivalėtų pats saugoti ir vežioti įvairius išrašus, tyrimus ir panašiai, o gydytojas galėtų iš savo darbo vietos matyti visą paciento gydymo eigą. Žmonėms gydyti, efektyviai ir prieinamai sveikatos sistemai užtikrinti turi būti įgyvendinta elektroninė sveikatos apsauga. Noriu pabrėžti, kad jau įsigaliojo Tarpvalstybinių sveikatos priežiūros paslaugų direktyva. 2017 metais, tuoj pat, po mėnesio, savo veiklą pradės 26 Europos Sąjungos referenciniai gydymo tinklai, jungiantys 370 Europos Sąjungos ligoninių. Ir Vilniaus bei Kauno universitetinės ligoninės bus šio tinklo dalis. 2017 m. kovo 9, 10 d. į Vilnių atvyks 600 delegatų iš visos Europos Sąjungos šio projekto starto problemoms aptarti. Lietuva tikrai gali tuo didžiuotis. Kai Europos Komisija pateikė Europos strateginių investicijų fondą, būta daug skepticizmo.

Šiandien jau vyksta derybos dėl šio plano padvigubinimo. Lietuva taip pat prisijungusi prie šio plano, tačiau ne visos galimybės yra panaudotos. Pažiūrėkite į kitas šalis – pastatų kompleksinis modernizavimas, medicinos įstaigų modernizavimas, kiti projektai. Tai – šansas Lietuvai, ypač turint omeny, kad naujasis Europos Sąjungos struktūrinės paramos biudžetas bus skirstomas pagal kitus principus ir, pasitraukus Didžiajai Britanijai, jis bus mažesnis.

Inovacijos – tai mūsų ateitis. Švietimas, mokslas ir investicijos į jaunimą, jaunimo garantijų iniciatyva, „Erasmus plus“ programos plėtimas. Netrukus pasiūlysiame dar vieną programą jaunimui – solidarumo korpuso programą. Ji skirta žmonėms nuo 17 iki 30 metų, kurie norėtų įgyti profesinių žinių per savanorystės programas. Projektai bus vykdomi visose Europos Sąjungos šalyse bei šalyse kandidatėse.

Solidarumas ir gynyba – labai svarbūs Europos Sąjungos aspektai. Europos Sąjunga turi apsaugoti savo žmones nuo terorizmo ir agresijos, tam sukurta Europos sienų ir pakrančių apsaugos tarnyba. Siūloma nustatyti kontrolės priemones bevizių šalių piliečių migracijai. Stiprindami Europą, siūlysiame Europos gynybos fondą. Visa Europos Sąjunga saugi tiek, kiek saugi jos pažeidžiamiausia grandis. Tačiau mažiausia šalis bus stipri tik tada, jeigu visa Europos Sąjungos šeima bus solidari ir rūpinsis viena kitos problemomis. Tai apima ir verslo ryšius, ir pagalbą kritiniais ir sudėtingais atvejais, ir tiesiog žmogiškus santykius su šalių lyderiais. Ir migracijos problemos čia taip pat dar yra aktualios.

Europos minkštosios galios nepakanka, tad turime žengti žingsnį į priekį ir imtis atsakomybės dėl savo saugumo ir dėl saugumo aplink mūsų sienas. Šį antradienį Europos Komisija jau patvirtino Europos gynybos veiksmų planą. Noriu pasidžiaugti, kad, įgyvendindama Paryžiaus klimato kaitos susitarimą, prieš porą dienų Europos Komisija priėmė „Švarios energijos paketą.“ Ir čia aš manau, kad žaliųjų, kurių šiandien yra labai daug, atstovams tai yra didelė šventė. Tai be galo gera žinia Lietuvai ir didelės galimybės žaliosios energetikos rinkai, išmaniųjų elektros tinklų kūrimui, inovacijų ir naujų darbo vietų atvėrimui. Norėčiau, kad jūs labai įdėmiai panagrinėtumėte šitą švarios energijos paketą. Jis nemenkas (800 puslapių), bet jis yra labai reikalingas Lietuvai, žvelgiant į priekį per inovacijų energetikos srityje prizmę.

Grįžtant prie to, kas buvo minėta pradžioje, sprendžiant šiuos iššūkius, Europos Komisija ir šalys narės neturėtų eiti susipriešinimo keliu. Būtent taip buvo išspręstas ir garsiai nuskambėjęs nesutarimas su valonais dėl Kanados ir Europos Sąjungos prekybos sutarties, ne gąsdinant ir grasinant, o ieškant bendro vardiklio. Tiesa, kai kuriose srityse dar reikia dirbti – geriau komunikuoti Bendrijai ir šalims narėms svarbius sprendimus, pripažinti atsakomybę, nebijoti priimti mažiau patrauklius sprendimus. Ir šiam Seimui teks galvoti, kaip sumažinti mokesčių našta nepasiturintiems žmonėms, kaip išplėsti aplinką saugančią mokesčių bazę, kaip... mokesčių bazę, kad ji padėtų padidinti nacionalinio biudžeto įplaukas, perskirstymą, taip pat išspręsti socialinį modelį ir kitas problemas. Bet negalima to spręsti atskirai.

Taigi šie patarimai taikytini mums visiems, kad mums teks priimti nepopuliarius sprendimus. Dėkoju už jūsų kantrybę. Sutinku, tai – nauja praktika, kad Komisijos nariai aktyviai bendradarbiautų su nacionaliniais parlamentais, ne tik su profilineis komitetais ir su vyriausybėmis. Tačiau tokia yra šios Europos Sąjungos strategija, sykiu ir misija – kuo labiau priartėti prie tautos

atstovų atstovybių, kuo labiau priartėti prie žmonių, įtraukti ir nacionalinius parlamentus, ir nevyriausybinių sektorių į sprendimų priėmimą, ieškoti bendrų taškų ir sprendimų, ir keisti vadina-
mojo biurokratinio Briuselio įvaizdį. Nėra to „biurokratinio Briuselio“. Yra tai, ką matote šioje
paprasoje skaidrėje.

Dėkoju už dėmesį ir linkiu nuoširdaus darbo. Į klausimus, jei turite, aš galėčiau atsakyti, jei
leidžia darbotvarkės laikas. Ačiū už dėmesį. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Deja, ačiū, laikas skirtas darbotvarkėje šįkart ne klausimams. Tai dėkojame
jums, komisare. (*Balsai salėje*)

Dėl vedimo tvarkos – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Aš tik norėjau atkreipti dė-
mesį, kad dauguma Seimo narių nesiklausė mūsų eurokomisaro pranešimo, ir tam, manau, yra
kelios priežastys. Viena, jog mes visi mokame skaityti ir galėjome perskaityti ataskaitas, bet pa-
klausti negalėjome.

Antra, matyt, priežastis yra ta, kad V. P. Andriukaitis yra vienintelis eurokomisaras, kuris
taip uoliai ir įkyriai rūpinasi savo valstybe, ir vienintelis, kuris aplankė ją septynis kartus. Tai kvie-
čiame išvaduoti Lietuvą nuo tokio rūpesčio ir pakviesti kitus eurokomisarų apsilankyti Lietuvoje.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūs pasisakėte dėl vedimo tvarkos. Prašom.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Aš taip pat dėl vedimo tvarkos. Manau, kad eurokomisaras (ar Lietuvos,
ar ne Lietuvos) labai retai pasisako parlamente. Išrinktas naujas parlamentas ir prašyčiau, kad
balsuotume. Mes šiek tiek galime pratęsti darbotvarkę, tikrai nuoširdžiai norime užduoti labai
rimtų klausimų. Mums įdomu, tuo labiau kad eurokomisaras sutinka atsakyti į tuos klausimus.
Skirkime 15 minučių, bent 15–20 minučių skirkime atsakymams į klausimus. Nieko čia neatsitiks.

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos – G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Aš tik, gerbiamieji kolegos, savo pavyzdžiu noriu pasakyti, kad
svečiai būdavo Europos Parlamente visi tie, kurie nesusiję su Europos Parlamentu ir Europos ins-
titucijomis niekaip kitaip. Ateidavo, kalbėdavo ir niekas iš parlamentarų klausimų neužduodavo.
Tuo tarpu visi pareigūnai, kurie yra susiję su valstybe, ir, kiek aš žinau, gerbiamas Vytenis vis dar
yra susijęs su Lietuva, tai jiems klausimai gali būti užduodami. Aš irgi palaikyčiau kolegų siūly-
mą diskutuoti šiek tiek.

PIRMININKAS. Dėkojame. Mūsų Statutas klausimų nenumato, bet jeigu Seimas nubalsuotų,
kad reikia klausti, tada kviestume komisarą atsakyti. (*Šurmuly salėje*) Prašom balsuoti. Kas už
tai? Laikas klausimams – 15 minučių.

Kas už tai, kad suteiktume laiko, balsuojate. Prašom.

Ačiū. Kviečiame gerbiamąjį komisarą. 15 minučių klausimams.

V. P. ANDRIUKAITIS. Būčiau labai laimingas.

PIRMININKAS. Klausia L. Kasčiūnas. (*Šurmuly salėje*)

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Sveiki, laba diena. Klausimas būtų toks, nors tas pranešimas čia
turėjo būti apie Sąjungos padėtį, bet labiau priminė tam tikrą savos ideologijos pristatymą, kuria
gerbiamas komisaras dažnai pasižymi. Norėčiau paklausti, ar netrūksta kartais jums, kaip žino-
mam Europos federalistui, ir savikritikos dėl to, kas vyksta šiandien Europos Sąjungoje? Labai
lengva įvardinti visas kraštutinės dešinės politines jėgas, kurios dabar stiprėja Europos Sąjungos
valstybėse, bet tai, kas įvyko Britanijoje, ir tai, kad iškilo Jungtinės Karalystės nepriklausomybės
partija, arba tas euroskeptiškas britų konservatorių sparnas, ar tai nebuvo pernelyg spartaus fe-
deralizacijos proceso, kurį jūs nuolat palaikėte, padarinys? Ir ar jūs nenorėtumėte prisiimti tam
tikra prasme atsakomybės už tai, kad britai padarė tokį sprendimą, ir permaštyti Europos Sąjun-
gos raidos modelį iš esmės? Labai ačiū.

V. P. ANDRIUKAITIS. Dėkoju, gerbiamas Kasčiūnai. Atsakomybę prisiėmiau visada ir dabar,
ir ateityje. Atsakomybė susaisto mane ir jus. Štai aš čia todėl, kad abu esame atsakingi už Europos
Sąjungą visais aspektais, kuriais dalyvavome ir dalyvaujame. Taip, esu socialdemokratas, ir, kaip
žinote, Europos Komisija yra politinė Komisija šiandien, kurioje didesniąją dalį sudaro Liaudies
partijos atstovai ir Pirmininkas Jeanas Claude'as, pirmasis vicepirmininkas – socialistų atstovas

F. Timmermansas ir yra liberalų vicepirmininkas A. Ansipas. Mes turime trijų politinių grupių koaliciją Europos Parlamente, ir štai Komisija rodo, kad ji turi politines kryptis. Jus tai stebina? Manęs ne. Štai kodėl aš manau, kada visi sutariame, jog Europos Sąjunga yra socialinė Europos Sąjunga, socialinės rinkos sąjunga, tai mes priimame visi tokią atsakomybę. Kaip ten išvengti vertybinių ir ideologinių aspektų nebuvimo? Sutariame su liberalais, konservatoriais, socialistais Komisijoje ir dirbame. Štai pavyzdys didelės, plačios koalicijos.

Apie skepticizmą. Euroskepticizmo yra kasdienybėje. Nacionalistinės retorikos yra daug, nes ji labai paprasta. Jos yra daug ir Lietuvoje, ir Didžiojoje Britanijoje, ir Prancūzijoje. „Lietuva – lietuviams!“ Neteko girdėti tokio lozungo? Turbūt teko. Taip pat yra ir Vokietijoje, ir kitur. Štai kodėl kalbu, kad euroskepticizmo banga yra dėl daugelio priežasčių. Prisiimkime atsakomybę ginti pamatines Europos Sąjungos vertybes. Štai kur mano lieptas – jums bendradarbiauti, prisiimti ir daryti kartu.

PIRMININKAS. Klausia pagal frakcijas M. Bastys, Socialdemokratų frakcija.

M. BASTYS (LSDPF). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiamasis kolega Vyteni, iš tiesų dėkojame už įdomų ir prasmingą pranešimą. Be abejo, Europa susiduria su sudėtingais klausimais ir vienas iš tokių sudėtingesnių – tai tų valstybių, tokių kaip Lietuva, kurios yra neseniai įstojusios į Europos Sąjungą ir susiduria su dideliu skurdu, didele atskirtimi, didele emigracija, taip pat ir demografiniai klausimai mums yra jautrūs... Prašom pasakyti, kaip jūs manote iš Europos Komisijos pozicijų, ką reikėtų daryti, kaip mažinti šias problemas? Dėkoju.

V. P. ANDRIUKAITIS. Sprendžiant sudėtingas demografines problemas kiekvienos šalies padėtis yra individuali, todėl Europos Sąjungos Komisija yra numačiusi padėti nacionalinių valstybių vyriausybėms ir parlamentams spręsti jų nacionalinės ir demografinės krizės problemas. Tie instrumentai, kurie yra galimi įgyvendinti Lietuvoje, galbūt jie netinka Italijoje, tačiau demografinės krizės sprendimo atveju Europos Sąjunga turi labai daug galimybių bendradarbiauti ir sujungti tiek Europos socialinį fondą, tiek Europos užimtumo programas, tiek Europos sveikatos programą, kartu sujungiant su valstybės, su Lietuvos Vyriausybės nacionalinėmis programomis ir kuriant pridėtinę vertę.

Neabejotinai šiandien demografinės problemos yra aštrios ir akivaizdžios, bet jos apima visą kompleksą priežasčių ir priemonių – nuo reprodukcinės sveikatos, nuo dirbtinio apvaisinimo, nuo galimybių padėti tūkstančiams šeimų, negalinčių sulaukti palikuonių, iki šeimos politikos, nesvarbu, kokia tai šeima, kad ir kaip ją kas apibrėžtų, svarbiau tai, kad padėtume šeimai auginti vaikučius ir stimuliuoti gimstamumą. Tam reikalingi ir socialiniai, ir ekonominiai, ir fiskaliniai instrumentai. Europos Komisija nori būti šios situacijos partnerė, nes Lietuvos socialinės atskirties problema yra viena didžiausių iš visų 28 Europos Sąjungos valstybių.

PIRMININKAS. Klausia K. Glaveckas, Liberalų sąjūdis.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas komisare, klausimas gal nevysiškai iš jūsų kuruojamos srities, bet klausimas yra esminis. Jeigu paimsime šių metų mėnesinį euro zonos valstybių BVP augimą ir QE, t. y. tuos pinigus, kuriuos mes įleidome į ekonomiką, faktiškai išeina, kad euro zonos šalyse ekonomikos augimo nėra. Visas palaikymas vyksta iš esmės pinigų emisijos būdu iš Europos Centrinio Banko, nes jeigu sudėsime tą prieaugį ir paimsime tuos 85 mlrd. eurų, kurie eina iš Centrinio Banko antrinei rinkai palaikyti, jeigu dar pridėsime J.-C. Junckerio visą planą, kuris yra, tai BVP prieaugis visose šalyse yra mažesnis arba lygus toms papildomoms investicijoms. Tai akivaizdžiai veda prie infliacijos didėjimo. Tai neblogas dalykas, bet taip ilgai tęstis negali. Amerikos rezervų sistema paskelbė, kad kitais metais lyg ir uždarys tą programą, Europos Sąjunga (...) paskelbė, kad dar neuždarys. Kokios yra finansinės perspektyvos, gerbiamas komisare, nes mums, Lietuvai, bus gana sunku dėl to?

V. P. ANDRIUKAITIS. Ačiū. Kaip žinote, Europos Komisija bendruose posėdžiuose svarsto visas problemas, šias taip pat. Nėra taip, kad aš esu atsakingas už vieną portfelį, kolegijos lygiu tenka priimti sprendimus, balsuoti, dalyvauti ir nagrinėti tuos klausimus, kuriuos jūs iškėlėte.

Jūs teisus, kad Europos Sąjungos ekonominis augimas 2014, 2015, 2016 metais yra. Taip? Atsigavimo požymiai yra. Jie nėra dideli, jūs teisus, kad jie nėra dideli. Tą konstatavome ir mes Ko-

misijoje. Žiūrint į 2017, 2018, 2019 metų perspektyvą yra planuojamas labai labai lėtas augimas, bet jis priklauso nuo daugelio ne nuo mūsų Sąjungos priklausomų veiksnių – nuo Jungtinių Amerikos Valstijų, nuo globalių prekybos sutarčių ir, aišku, nuo dviejų dalykų – nuo fiskalinės ir monetarinės politikos.

Europos Komisija visiškai palaiko Europos Centrinio Banko monetarinę politiką, visiškai palaiko. Taip pat norima stimuliuoti Europos kapitalo sąjungos susikūrimą, užbaigti ją, nes priešingu atveju jūs būsite teisūs – trūksta instrumentų! Taip pat klausimas šalims narėms išsaugoti šitą trikampį – investicijos, fiskalinis stabilumas ir struktūrinės reformos. Jos turi būti daromos kartu, kad atsirastų pridėtinė vertė sukurti daugiau... Jūs puikiai suprantate, dar yra prekybos balansai. Pažiūrėkime, kokia situacija šiandien aplinkui. Taip, dar tik pradėdame su Kanados sutartimi, Transatlantinė prekybos sutartis – pauzė, sankcijos Eurazijos muitų sąjungai – pauzė, sudėtingi dalykai Viduržemio jūros ir Afrikos šalyse ir aplinkui labai nepalanki konjunkštūra šiandien.

Todėl atsakymas labai aiškus – turime laikytis šio trikampio, turime toliau stimuliuoti Europos Centrinio Banko pinigų politiką ir turime papildomai stimuliuoti investicijas. Lietuvos biudžeto pastangos dėl investicijų yra menkos, Lietuvos privataus sektoriaus pastangos dėl investicijų taip pat yra nedidelės. Šiuo atveju manau, kad tai yra bendras galvos skausmas, nėra tokio tikslaus atsakymo, kaip daryti kitaip, jeigu mes nerasime sinergijos tarp šalių narių ir Europos Komisijos ir Europos Tarybos.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia P. Gražulis, frakcija „Tvarka ir teisingumas“.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamas eurokomisare, dažnai Europos Sąjunga pasisako už tokias demokratines vertybes, yra laikoma, kad yra labai demokratinė institucija, bet pati sukonstruota sistema gana keista. Vienintelė renkama institucija yra Europos Sąjungos Parlamentas. Europos Komisija yra skiriama. Tačiau Europos Parlamentas net neturi įstatymų iniciatyvos teisės. Ta teisė atiduota Europos Komisijai, kuri yra skirta. Ar čia neimituojama ta demokratija, ar šitokia sistema Europoje yra tvari ir ar turi tada ateitį Europa, jeigu pagrindinė institucija, kuri yra renkama, neturi net įstatymų iniciatyvos teisės? Ar Europa neserga, kaip jūs manote?

V. P. ANDRIUKAITIS. Europos Sąjunga išgyvena įvairias ligas, kuriomis serga visos Europos Sąjungos valstybės, nes nėra atskiros Europos Sąjungos be Lietuvos, nėra. Aš esu renkamas pilietis. Čia, parlamente, mane pirmiausia rinkote, balsavote ir tvirtinote. Po to aš perėjau balsavimo procedūrą Europos Parlamente. Europos Parlamentas turėjo teisę manęs nepatvirtinti. Taigi demokratiniai mechanizmai yra čia.

Dabar Lisabonos sutartis. Europos Komisija nėra Lisabonos sutarties autorė, Lisabonos sutartis yra šalių narių pasirašyta sutartis, taip pat ir Lietuvos. Jūs, gerbiamas įstatymų leidėju, sutikote, kad būtų tokia Lisabonos sutartis, jūs ją čia ir ratifikavote.

Tai mano klausimas. Jūs ratifikavote taisyklės ir aš turiu pagal jas vykdyti savo... Aš džiaugiuosi, kad Europos Parlamentas ir Europos Sąjungos Tarybos arba vyriausybės ministrai, štai čia sėdi pereinamojo laikotarpio ministrai, jau yra paskirtieji, greitai jie užims vietas ir jūs atstovausite kontroliuodami juos savo pozicijoms Europos Taryboje ir ten svarstysite pasiūlymus dėl įstatymų. Komisija turi tik vieną teisę – surinkti pasiūlymus ir pateikti projektą, o tada projektas yra parlamento ir jūsų rankose. Kodėl jūs ignoruojate savo demokratinę teisę svarstyti projektą ir manote, kad jūs jos neturite? Mielas Petrai, jūs neteisis! Jūs turite sutikti, kad pasiūlymas dėl endokrininių chemikalų svarstymo yra ir tamstos rankose. Aš pasiūliau, ir Lietuvos Vyriausybės pozicija bus labai reikalinga Europos Taryboje, kitaip aš negalėsiu gauti rezultato. Aš stimuliuoju jus skaityti tuos pasiūlymus, teikti savo pataisas, ir mes būsime laimingi jas priimdami.

PIRMININKAS. Ačiū.

V. P. ANDRIUKAITIS. Taigi Europos Sąjungos mechanizmai pirmiausia yra demokratiniai, bet propaganda sukūrė įvaizdį, kad mes iš kažkokios biurokratijos. Aš ten nuvažiavęs biurokratijos neradau, radau puikiai dirbančius 28 valstybių atstovus. Mano kabinete yra 15 valstybių atstovai, ten nėra biurokratijos. Mes tariamės ir aš esu čia. Man priekaištus padarė kolega dėl septynių kartų. Pasižiūrėkite...

PIRMININKAS. Ačiū!

V. P. ANDRIUKAITIS. ...kokias problemas svarstėme tuos septynis kartus!

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia K. Mažeika, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas komisare, aš tęsdamas galbūt P. Gražulio klausimą apie ligas paklausu apie žemiškesnius dalykus, kurie susiję galbūt su Lietuva.

Jūs puikiausiai žinote situaciją, susijusią su kiaulių maru, kuri jau keleri metai dėliojasi ir viskas neaiškia kryptimi vyksta. Dabar beldžiasi paukščių gripas, artėja iš visų pusių link mūsų.

Iš tiesų noriu paklausti, kokia strategija, kaip jūs matote šių problemų sprendimą, nes iš tiesų ūkininkams, žemdirbiams neramu? Kol kas nematome išeities, kokio nors tikslo, lyg ir buvo bandoma imtis priemonių, bet dabar lyg vėl ta situacija neaiški. Galbūt turite kokių nors konkrečių minčių, ką jūs ten kalbate, dėl ko deratės, kokiais klausimais, kokius matote šios problemos sprendimo būdus? Ačiū.

V. P. ANDRIUKAITIS. Dėkoju. Neseniai Varšuvoje buvo susirinkusios visos šalys narės, kurios yra paliestos pandemijos arba yra arti jos: Suomija, Estija, Latvija, Lietuva, Lenkija, Rumunija, Slovakija, Vengrija ir Čekija. Visos susirinkome nagrinėti, kaip toliau tvarkytis su šia virusine bėda – kiaulių maru. Virusinės ligos buvo, yra ir bus. Paukščių gripo virusas yra susijęs su paukščių migracija. Kiekvienais metais. Todėl mes išleidžiame higienos normas ir prašome ūkininkų suprasti, kad kai paukščiai migruoja, reikia laikyti višteles ir kitus paukščiukus pastogėse, vengti kontakto su virusu, nes jis bus, jis yra gamtoje. Jis visą laiką bus. Ūkininkai puikiai žino, kad visos ligos visada yra. Mes esame gyvybės dalis.

Kiaulių maro platformą Varšuvoje dar kartą sustiprinome ir ji yra ir Lietuvos žemės ūkio ministerijoje, Valstybinėje maisto ir veterinarijos tarnyboje. Aš manau, kad Seimo Kaimo reikalų komitetas taip pat galėtų apsvarstyti, nes mes praeitoje kadencijoje net du kartus susitikome su Kaimo reikalų komitetu čia svarstydami ir priemones, skirtas žemės ūkio atstovams, ir priemones, skirtas miškininkams, kaip reguliuoti laukinių šernų populiaciją. Viskas yra ant stalo.

Aš labai norėčiau pakviesti jus detalai tuos klausimus aptarti ir sutinku, nes tai yra mano atsakomybės portfelis. Mes kas pusę metų darome bendrą visų šalių, pažeistų šio viruso, analizę ir taip pat mobilizuojame kitas šalis, kad sustabdytume viruso plėtrą. Kol kas mes sustabdėme, ta plėtra toliau nevyksta. Latvija, Lietuva, Estija yra... susitvarkė.

PIRMININKAS. Dėkojame, gerbiamas komisare. Kvietimą išgirdome. Priimta. Laikas klausiti baigėsi. Jau ir pereikvotas. Dabar turime padėkoti. Ačiū komisarui.

11.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ projektas Nr. XIII-53(3) (svarstymas ir priėmimas)

Tęsiame posėdį. Svarstysime 3 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ projektas Nr. XIII-53(3). Pranešėja – Seimo narė R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamasis Pirmininke, gerbiami kolegos, mano pranešimas būtų labai trumpas, nes komitetų siūlymus mes gavome. Juos įtraukėme į trečiąjį variantą ir dabar svarstyti pateiktas trečiasis variantas. Atitinkamai jūsų kiekvieno Seimo nario pasiūlymus mes taip pat Seniūnų sueigoje aptarėme, kad juos reikia įtraukti. Labai greitai svarstymo stadijoje juos pristatysime, todėl prašau po svarstymo pritarti.

PIRMININKAS. Diskutuoti niekas neužsirašė. Ar komitetai norėtų diskutuoti? Frakcijos? Aplinkos apsaugos komiteto atstovas. Taip. Prašau čia. K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų noriu pateikti Aplinkos apsaugos komiteto išvadą. Bendru sutarimu atsižvelgiant į visų suinteresuotų pusių siūlymus, bendru sutarimu pritarta pateiktai darbotvarkei. Ar dar reikia ką nors daugiau? Ačiū.

PIRMININKAS. Audito komiteto atstovas? Nėra. Biudžeto ir finansų komitetas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas siūlo įtraukti į sesijos darbotvarkę penkis projektus. Išvardysiu jų numerius: Nr. XIII-89,

Nr. XIIIIP-112, Nr. XIIP-3909(2), Nr. XIIP-4830 ir Nr. XIIP-4430. Komiteto balsavimo rezultatai – buvo pritarta bendru sutarimu. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkojame. Ekonomikos komitetas.

Z. JEDINSKIJ (*LLRA-KŠSF*). Ačiū, Pirmininke. Ekonomikos komitetas svarstė nutarimo projektą ir siūlo pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui siūlydamas įtraukti į rudens sesijos darbų programą Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4262. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kaimo reikalų komiteto? Kultūros komiteto? Kaimo reikalų komitetas – A. Stančikas.

A. STANČIKAS (*LVŽSF*). Gerbiamas Pirmininke, kolegos, Kaimo reikalų komitetas iš esmės pritarė, papildymas pateikė kooperacijos vieną klausimą dėl pelno mokesčio lengvatos kooperatyvui, teikiant kooperatyvo nariams.

PIRMININKAS. Dėkojame. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto vardu – V. Bakas. Prašau.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas svarstė darbų programą, jai pritarė ir pasiūlė papildyti sesijos darbų programą šiais teisės aktų projektais. Pirmą, Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 63 straipsnio pakeitimo“ projektas. Antra, Vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatymo projektas. Tai susiję su šiuo metu vykstančiomis reformomis ir policijoje, ir darbo užmokesčio reforma, todėl svarbu įtraukti į šią sesiją. Trečia, Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų kompensavimo įstatymo projektas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Ar Kultūros komitetas turi pasiūlymų? Prašau. R. Karbauskis.

R. KARBAUSKIS (*LVŽSF*). Labai ačiū. Mes pritarėme Seimo rudens sesijos darbų programai, siūlėme papildyti keliais projektais, kurie yra techninio pobūdžio. Aš jų visų pavadinimų neskaičiuoju. Tai yra projektai Nr. XIIIIP-101, 102, 103, 104, 105, 106 dėl pavadinimo pakeitimo įstatymuose.

PIRMININKAS. Dėkojame. Socialinių reikalų ir darbo komitetas – A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, komitetas apsvaustė rudens sesijos darbų programą ir pritarė tam, kas pateikta, siūlo įtraukti į darbotvarkę dar keletą įstatymų, kurie turėtų papildyti darbotvarkę, kuri yra, taip pat keletą įstatymų projektų, kurie yra likę nuo praeitos Seimo kadencijos – būtent Darbo kodekso įstatymo pataisas, kuriomis yra atsižvelgta į Prezidentės vetuoto įstatymo siūlymus. Kviečiame pritarti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Sveikatos reikalų komiteto vardu – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Sveikatos reikalų komitetas apsvaustė Lietuvos Respublikos Seimo sesijos darbų programą ir jai pritarė, kartu pateikdamas tuos pasiūlymus, kuriems komitete buvo pritarta. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš nėra, susilaikė 4.

PIRMININKAS. Dėkojame. Švietimo ir mokslo komiteto vardu – E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Švietimo ir mokslo komitetas bendru sutarimu pritarė įtraukti penkis įstatymų projektus. Visi jie yra techninio pobūdžio ir susiję su pakeistu Švietimo ir mokslo komiteto pavadinimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Teisės ir teisėtvarkos komiteto vardu – J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Seimo I (rudens) sesijos darbų programos projektą. Sprendimas yra pritarti projektui, siūlant II skyriaus aštuntąjį skirsnį, kurio pavadinimas „Teisė, teisėtvarka“ papildyti keturiais įstatymų projektais, t. y. Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo kai kurių straipsnių, Baudžiamojo proceso kodekso dviejų straipsnių pakeitimo įstatymų projektais, Administracinių nusižengimų kodekso išigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo ir Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo projektais.

Taip pat prašymas išbraukti iš to paties skyriaus irgi keletą projektų, t. y. Viešojo administravimo ir jo lydimuosius ir Organizuoto nusikalstamumo užkardymo kontrolės. Priimtas sprendimas bendru sutarimu: už – 5, prieš balsuojančių nebuvo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Užsienio reikalų komiteto vardu gal malonėtų Ž. Pavilionis?

J. BERNATONIS (*LSDPF*). Gerbiamas pirmininke.

PIRMININKAS. Atsiprašau, J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (*LSDPF*). Užsienio reikalų komitetas siūlo įtraukti į programą Interesų Lietuvos Respublikoje turinčių užsieniečių registro įstatymo projektą Nr. XIIP-3389 kartu su lydimais įstatymų projektais Nr. XIIP-3390 ir Nr. XIIP-3394. Balsavome bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Žmogaus teisių komiteto vardu – V. Simulikas.

V. SIMULIK (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Mielieji kolegos, Žmogaus teisių komitetas, kaip papildomas komitetas, bendru sutarimu pritarė programai. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto vardu – P. Urbšys. Prašau.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas sesijos darbų programai pritarė bendru sutarimu ir dar pasiūlė įtraukti Lobistinės veiklos pakeitimo įstatymo projektą ir Vietos savivaldos įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Ir Audito komiteto vardu – I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Audito komitetas apsvarstė nutarimo projektą, nutarė pritarti nutarimo projektui ir pateikti tam tikrų pasiūlymų. Audito komiteto pasiūlymas yra įtraukti vieną papildomą Seimo nutarimą „Dėl programinio biudžeto sistemos tobulinimo“, kurį planuotume pateikti apsvarstę Valstybės kontrolės dvi ataskaitas. Šitam sprendimui yra pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Visi komitetai pasisakė. Ar frakcijos pageidautų? Nėra.

Toliau pirmininkaus Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė.

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Labai ačiū. Gerbiamieji kolegos, kaip ir buvo minėta, komitetų pasiūlymai įtraukti į trečiąjį mūsų variantą. Taip pat yra gauta daug Seimo narių pasiūlymų. Noriu... (*Balsai salėje*) Dėl vedimo tvarkos – L. Balsys. Prašau.

L. BALSYS (*MSNG*). Ačiū. Man atrodo, Europos reikalų komitetas buvo eliminuotas iš šitų pristatymų, tai aš įgaliojau pasakyti, kad mes pritariame ir atkreipiame institucijų dėmesį, kad tie teisės aktai, kurie susiję su pažeidimų procedūromis, pradėtomis Europos Sąjungoje, arba su Europos teisės aktais susijusių įstatymų priėmimu, kolegos, vėluoja. Turi nevēluoti, jeigu norime, kad atrodytume gražiai ir tvarkingai. Prašyčiau kitą kartą Europos reikalų komiteto neeliminuoti iš pasisakymų.

PIRMININKĖ. Taip. Labai ačiū, kadangi jūsų komitetas išvados nebuvo pateikęs, tai dėl to ir nebuvote pakviesti, o jūsų pastabas vertiname labai atsakingai.

Gerbiamieji Seimo nariai, noriu pagarsinti, galbūt mes taip darbų spėrą, eigą paspartinsime. A. Norkienės pasiūlymai jau yra įrašyti. Seimo nario P. Urbšio pasiūlymai dėl Valstybinio socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo pensijų, o A. Norkienės dėl Vaiko teisių pagrindų įstatymo – įrašyti.

Taip pat įrašyti A. Matulo pasiūlymai dėl Alkoholio kontrolės įstatymo. Įrašyti kolegos A. Dumbravos pasiūlymai dėl transporto lengvatų ir teisinės užsieniečių padėties.

Dabar mums reikėtų pasitarti, ar mes balsuosime dėl kiekvieno, ar pritarime bendru sutarimu. Yra Seimo nario V. Poderio pasiūlymas dėl Energetikos įstatymo įrašymo į darbotvarę. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Įrašome.

Seimo narės V. Čmilytės-Nielsen – dėl Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties savininkų bendrijos įstatymo projekto. Galime sutarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū, įrašome.

Seimo nario L. Kasčiūno, gaila, dar neįregistruoti įstatymų projektai. Ar Laurynas rengiasi greitai juos įregistruoti? Ir galime bendru sutarimu, tai būtų Paramos būstui įsigyti ir išsinuomoti, Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo pakeitimai ir Žemės įstatymo? Ar galime sutarti, kad įtraukiame į darbų programą. (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū. Įtraukta.

Dėl Valstybinio socialinio draudimo įstatymo, E. Gentvilo, 91 įtrauktas, kiek žinau, šiandien mes apie tai kalbėsime. Sutariame, kad įtrauktas, taip?

Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymas – G. Steponavičius. Pritariau bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Taip, ačiū. Seimo narys A. Matulas dėl Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo projekto. Ar sutariame, kad reikia įtraukti į darbotvarkę? (*Balsai salėje*) Taip, ačiū. A. Palionis – dėl Draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto, dėl Energetikos įstatymo ir Žemės įstatymo projektų. Nėra prieštaraujančių? Įtraukiame. Seimo nario R. J. Dagio dėl Darbo kodekso jau yra įrašyta, o dėl Švietimo įstatymo Nr. XIIP-1684 sutariame, kad įtraukiame? Prieštaraujančių nematau. Valstybinio socialinio draudimo įstatymo projektas... Jau apie tai kalbėjome, pakartojau – E. Gentvilas. I. Šiaulienė – dėl Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatymo projekto. Sutariame bendru sutarimu, kad įtraukiame. Nematau prieštaravimų.

Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymas ir Vyriausiosios tarnybinės etikos įstatymas. E. Gentvilo pateikti įstatymų projektai. Prieštaraujančių nėra. Įtraukiame.

Taip pat siūloma papildyti įstatymo projektu – Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektu. A. Anušausko pasiūlymas. Pritariate? Ačiū.

Taip pat komitetas buvo neįtraukęs, neįrašyta, reikėtų mums priimti sprendimą dėl Konkurencijos įstatymo. Turime. O dėl A. Skardžiaus įstatymo projekto, dėl Metropoliteno įgyvendinimo įstatymo projekto reikėtų, kolegos, balsuoti, nes komitetas nesiūlė. (*Balsai salėje*) Ar komitetas siūlo? (*Balsai salėje*) Kadangi komitetas nesiūlo, suteikiame žodį A. Skardžiui.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Išties komitete turėjo būti svarstomos pataisos priėmimo stadijoje, nes praėjusios kadencijos Seimas yra apsisprendęs po svarstymo. Tačiau kai kurie komiteto nariai negalėjo dalyvauti šiame posėdyje, tam tikras nesusipratimas įvyko. Kalbėjausi su komiteto pirmininku, komiteto pirmininkas, kurio dabar salėje nematau, V. Sinkevičius minėjo, kad šis įstatymas turėtų būti darbotvarkėje, nes darni plėtra transporto srityje neišsivaizduojama be naujų erdvių, tai yra didžiuliai ekonominiai praradimai valstybei, kada prarandamas laikas stovint eilėse, ypač didžiuosiuose miestuose, sostinėje. Tai, be abejo, didina ir taršą, o sugaištas laikas, be abejo, tikrai neprisideda prie bendrojo vidaus produkto kūrimo.

Todėl bet kokių atveju turi būti šios naujos transporto rūšies reglamentavimas, tai bendrieji principai. Ekonomikos komitetas praėjusioje kadencijoje buvo sudaręs darbo grupę, t. y. Seimo valdyba buvo sudariusi darbo grupę, ir parengė visiems tinkantį variantą. Kaip matėte, Vyriausybė pritarė šiam projektui, tuo labiau kad yra sutarta ir dėl kai kurių pataisų, kurias registravo ir gerbiamasis J. Razma, ir kiti Seimo nariai. Todėl atsiradimas šios naujos transporto rūšies teisinio reglamentavimo, be abejo, galbūt pritrauktų investicijas į Lietuvą. Belaukiant net ir naujos ekonominės krizės bangos, tai investicijos į infrastruktūrą ir būtent šių projektų įgyvendinimas leistų, be abejo, pagyvinti ekonomiką.

PIRMININKĖ. Nuomonė – už. Nematau. Nuomonė prieš – K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, aš visą laiką pasisakydavau prieš šią projektą dėl tam tikrų aplinkybių, visų pirma finansinių aplinkybių. Mes ne taip seniai turėjome atvejį, kai Vilniaus savivaldybė bandė kurti ir padaryti tramvajaus projektą. Seimas buvo skyręs apie 2 mln. Lt galimybių studijai, bet iš to absoliučiai nieko neišėjo. Metro nepalyginti brangesnis negu tramvajus. Preliminariniais skaičiavimais, tai 7–10 mlrd. eurų kaip *minimum* reikėtų investuoti. Lietuva nepajėgi tiek pinigų investuoti. O privatus kapitalas irgi neinvestuos, nes bilietai kainu tokiu atveju būtų apie 30–40 eurų arba reikėtų valstybei subsidijuoti, arba... 20–30 eurų. Kitaip sakant, ekonomine prasme Lietuva nepajėgi tokio projekto įgyvendinti. Aš manau, kad dabar svarstyti jo tolesnę eigą tiesiog būtų netikslinga. Kai Lietuva taps pagal bendrąsias pajamas ir BVP kaip Šveicarija, tada, be abejo, bus galima grįžti ir prie tų klausimų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – A. Palionis.

A. PALIONIS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiu profesorius, bet ką noriu pasakyti, kas yra numatoma šiame projekte. Visų pirma, kad valstybės lėšų ir nereikės. O jeigu privatus investuotojas, jeigu privatus investuotojas sugalvos investuoti į Lietuvą, į metropoliteno statybą, tegul jis ir investuoja, bet jeigu šiandien privatus investuotojas norėtų investuoti Lietuvoje, jis to net negalėtų padaryti, nesant šiam įstatymui. Aš manau, kad priėmus šią įstatymą, tai nereikia, kad Lietuvos kokiam nors mieste atsirastų metropolitenas. Mes tikrai turime suteikti galimybes.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, reikia balsuoti. Kas už tai, kad įrašytume į programą Metropoliteno įgyvendinimo įstatymo projektą, prašau balsuoti. Kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Ačiū. Balsavo: už – 37, prieš – 35, susilaikė 36. Minėtas įstatymo projektas į darbų programą neįrašytas.

Ir dar mums reikia apsispręsti dėl vieno labai svarbaus įstatymo projekto. Kolega Seimo narys A. Matulas siūlo išbraukti Pagalbinio apvaisinimo įstatymo projekto svarstymą šioje sesijoje. Noriu patikinti, kad yra užregistruotas, kadangi jis buvo neregistruotas, dabar jis jau užregistruotas, ir jūs galite matyti jo tekstą, projektas Nr. XIIIIP-169. Nuomonė prieš – P. Urbšys. Prašau.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, iš tikrųjų mes negalime išbraukti šio įstatymo projekto, nes jo įsigaliojimas yra nuo kitų metų sausio 1 dienos ir mums būtina išdiskutuoti dėl siūlomų pataisų, kurios gali iš tikrųjų pakeisti pagalbinio apvaisinimo tvarką. Todėl siūlau nepriarti būtent tam A. Matulo pateikimui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, iš tiesų įstatymas yra priimtas, keli metai diskutuotas. Įsigalioja nuo kitų metų sausio 1 dienos, pinigai rezervuoti. Dabar tiesiog vakar dar nebuvo registruotas ir komitete niekas negalėjo pasakyti, o kas gi bus siūloma. Jeigu dabar jau yra registruotas, aš dar nespėjau pažiūrėti, bet jeigu yra siūloma atidėti įsigaliojimą, tai vėl mes tikrai supriešinsime ir nuvilsime labai daug šeimų. Apie 60 tūkst. šeimų yra nevaisingos ir jos netgi dabar skelbia, kad jeigu įstatymas bus atidėtas, tai prasidės mitingai, piketai, skundai į teismus dėl netesėtų lūkesčių. Aš manau, kad, kolegos, tikrai nereikėtų jo svarstyti, o jeigu bus svarstomos tam tikros detalės, apie kurias ir kalbėjo komiteto pirmininkė, tuo atveju nieko baisaus, kad tai bus daroma ir pavasario sesijoje, bet nenuvilkime tų žmonių, nes mes kasmet dėl to, kad kelerius ar keliolika metų svarstėme šitą įstatymą, vidutiniškai apie tūkstančio vaikučių netekome, nes žmonės tiesiog neturėjo pinigų šioms procedūroms.

PIRMININKĖ. Ačiū. Patikslinu, kad užregistruotame įstatymo projekte Nr. XIIIIP-196 atidėti nesiūloma. Pagal pateiktą Seimo nario A. Matulo pasiūlymą išbraukti kviečiu balsuoti. Kas už tai, kad būtų išbraukta, balsuoja už, kas prieš arba susilaiko, vadinasi, nepritaria A. Matulo siūlymui. Prašome balsuoti. Už balsuojantys siūlo išbraukti, prieš arba susilaikę mano turintys kitą nuomonę.

Už išbraukimą balsavo 40 Seimo narių, prieš – 52, susilaikė 13. Pasiūlymui išbraukti nepriarta. Užregistruotas įstatymo projektas Nr. XIIIIP-196 lieka.

Gerbiamieji kolegos, nuomonė už, nuomonė prieš dėl darbų programos. J. Razma – prieš.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, nesu kategoriškai prieš programą, bet ji iš tikrųjų stokoja nuoseklumo, kryptingumo, kai kuriais atvejais paprasčiausios logikos. Čia aš turiu omeny visą socialinio modelio paketo atidėjimą, kai yra parašyta, jog tai teikia atskiri Seimo nariai, o ne Vyriausybė. Mano supratimu, tokius projektus turėtų teikti Vyriausybė kartu su biudžeto projektu, kad finansiškai tie dalykai būtų suderinti, kad būtų aišku, ar Vyriausybė pasiruošusi, ar nepasiruošusi įgyvendinti. Būtent dėl šio projektų sąrašo daugiausia ir kyla abejonių dėl darbų programos.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš tikrai nesu kategoriškai už šią programą (bandau vartoti gerbiamojo J. Razmos retoriką) dėl labai aiškių ir suprantamų priežasčių. Turbūt valstybė turi vystytis evoliucijos keliu, o ne revoliucijos. Vadinasi, tai, kad susidarė nauja valdančioji dauguma, turi užbrėžti brūkšnį, viską sugriauti ir pradėti nuo pradžių. Tai matyti iš kai kurių teisės aktų. Visą laiką reikalingas valstybėje tęstinumas, procesas turi evoliucionuoti, o ne, sakykime, kaip dažnai vienas politikas mėgsta sakyti, „valdžią paimti su durklais“. Labai sunku po tuo durtuvu sėdėti tuos ketverius metus.

Todėl aš siūlyčiau įsiklausyti į kolegų nuomones, tęsti tuos praėjusios Vyriausybės projektus, kurie buvo tikrai racionalūs.

Norėčiau dar porą žodžių pasakyti apie darnią transporto plėtrą. Mes kalbame apie darnią Lietuvą, tai pagalvokime, laukime Vyriausybės programos, aš manau, joje pamatysime ir darnią transporto plėtrą, kuri mažintų taršą, didintų susisiekimo galimybes. Be jų neįmanoma pritraukti investicijų, ar tai būtų susisiekimas sostinėje, ar tai būtų tarptautinis susisiekimas per oro uostus, aš manau, infrastruktūra turi vystytis darniai. O šiandieną kažkas be didelio įsigilinimo vienu savo rankos kirčiu nubraukia tai, ką mes tikrai diskutavome ir buvome pasiekę, sakykime, tokį sutarimą neblogą jau praėjusioje kadencijoje.

Gerbiamieji kolegos, pasisakau už, tačiau su dideliu rezervu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, prašom balsuoti. Kas pritaria šios sesijos darbų programai, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate prieš arba susilaikote.

Ačiū. Už balsavo 89, prieš nėra, susilaikė 20. Darbų programai po svarstymo pritaria.

Seimo Pirmininkas siūlo ypatingą skubą. Ar galime pritari? Ačiū.

Priėmimo stadija. Nuomonės už, nuomonės prieš. Nuomonė prieš – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, aš gal pakartosiu tą patį, ką sakė kolega J. Razma. Kadangi visas valstybės valdymo svoris yra perkeltas į Seimą, tai norėtusi matyti ir darbų programoje, kad Seimas darbų programą šioje sesijoje sudaro atsakingai ir galbūt kitaip, negu būdavo sudarinėjama ankstesnių seimų, kai rašomas pageidavimų koncertas, meniu, kurio, visi žino, vis tiek niekas nesugebės per trumpą laiką priimti ir įgyvendinti.

Aš iš tikrųjų pasigendū čia labai aiškaus suvokimo, ką galima ir ko negalima per šitą likusį mėnesį priimti. Mes turėsime ir Vyriausybės programą svarstyti, ir kitų metų biudžetą svarstyti. Čia įsivaizduoti, kad dar būtų galima labai daug įtraukti kitų klausimų, būtų iš tikrųjų visiškai neatsakinga ir naivu. O išties svarbūs dalykai, kuriuos norėtusi matyti, kad valdantieji, ypač Valstiečių partija, supranta iš tikrųjų atsakingai, o ne taip, kaip kalbėjo kartais rinkimų kampanijos metu, lieka paskendę daugelio pasiūlymų fone.

Tas pats su Darbo kodeksu. Prisižadėjote, prisikalbėjote per rinkimus, kad reikia nukelti pusei metų. Bet dabar užteko laiko, kad suvoktumėte, kad prie to yra pririštas pensijų didinimas, 250 mln. Aš iš tikrųjų galvočiau, kad jūs turėtumėte suprasti, kad praėjo laikas žiūrėti neatsakingai. Todėl sesijos darbų programai aš negaliu pritari, nes matau vis dar neatsakingą požiūrį. Užtektų čia vien tik Vyriausybės programos, apsisprendimo dėl Darbo kodekso, kas svarbiau... tai yra Vyriausybės programą, biudžetą, Darbo kodeksą reikia svarstyti. Kas svarbiau – ar Darbo kodeksą nukelti, ar pensijas didinti? Ir dar įtraukti, pavyzdžiui, Astravo klausimą ir išspręsti iki Kalėdų. Ir būtų viskas aišku. Dabar prirašyta begalybė ir iš to nieko doro nebus, todėl siūlau nepritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų nuomonę. A. Gumuliauskas – nuomonė už.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Ačiū A. Kubiliui už pamokas, tačiau aš noriu pasakyti, kad šita darbo programa tikrai buvo priimta visų bendru sutarimu, ir tik vienas projektas, dėl kurio mes balsavome. Todėl aš čia nematau, kam reikia laužyti ietis, jeigu mes faktiškai visa tai padarėme bendrai sutarę. Todėl aš pasisakau už programos priėmimą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš norėčiau bendravardžiui replikuoti. Visi mes, kurie čia jau antrą ar daugiau kadencijų, suprantame, kad ne visi projektai, kurie įtraukti į programą, yra priimami toje pačioje sesijoje. Tuo labiau kad dauguma projektų yra pateikimo stadijos. Aš tikrai palaikau šitą darbų programą, kad mes suspėtume iki Kalėdų pateikti šiuos projektus ir komitetuose iki pavasario sesijos nuodugnai juos visus apsvarstyti, kad turėtume ką veikti ir pavasario sesijoje. Tikrai kviečiu visus palaikyti programą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu balsuoti. Daugiau nuomonių nebuvo. Kas pritaria šios sesijos darbų programos priėmimui?

Šio nutarimo priėmimas

Už balsavo 84 Seimo nariai, prieš nėra, susilaikė 17. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ (projektas Nr. XIII P-53(3) priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – gerbiamasis P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, norėčiau, kad dėl protokolo bū-
tų fiksuota. Balsuojant dėl Pagalbinio apvaisinimo įstatymo išbraukimo iš darbotvarkės pavasario
darbų programoje mano balsą prašau įskaityti prieš. Tiesiog buvome suklaidinti, ekrane degė
bendras pavadinimas dėl darbų programos, o už kurį projektą, nebuvo detalai paaiškinta.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų balsą užrašysime prieš. M. Adomėnas.

M. ADOMĖNAS (*TS-LKDF*). Prašau ir mano balsą užskaityti prieš dėl protokolo.

PIRMININKĖ. Ačiū, būtinai į tai atkreipsime dėmesį. Ir stenogramoje, protokoluose tai lieka.

11.39 val.

**Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos
(atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2017 metais, įstatymo projektas Nr. XIIP-4543(2) (priėmimas)**

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės
tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2017 metais, įstatymo projektas
Nr. XIIP-4543(2). Pranešėjas – A. Sysas. Pranešėją prašom į tribūną.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, Socialinių reikalų ir
darbo komitetas apsvartė siūlymą pratęsti bazinio dydžio galiojimą ir 2017 metams. Už jį balsavo
6 – 2 pasisakė prieš, 2 susilaikė. Taip pat svarstymo metu pirmiausia buvo gautas kolegos P. Čim-
baro pasiūlymas, kuriam buvo nepritarta, o vakar papildomai mes svarstėme pono R. Žemaitai-
čio, K. Bartkevičiaus ir V. Kamblevičiaus, kurių siūlymas buvo analogiškas kaip pono P. Čimbaro,
t. y. atkurti per krizę sumažintą dydį nuo 130,5 euro iki 141,9 euro, na, galime suapvalinti iki 142
eurų. Argumentai mūsų tokie, kad pateiktame biudžete tokių lėšų nenumatyta, ir mes komitete
priėmėme protokolinį nutarimą naujai Vyriausybei apsvartyti, turint omenyje, kad aštuonerius
metus šis dydis yra išaldytas ir kad reikia kokio nors aiškaus sprendimo. Pinigų poreikis skai-
čiuojamas labai paprastai. Vienu euru šitai kategorijai žmonių didinti atlyginimus yra papildo-
mas milijonas. Labai lengva suskaičiuoti, kad beveik 100 mln. papildomai reikėtų biudžete lėšų.
Tai toks pasiūlymas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamasis pranešėju, likite tribūnoje. Dabar, kolegos, mums reikia
pastraipsniui. Priėmimo stadija.

1 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galima. Priimtas. 2 straipsnis. Įstatymo tai-
kymas. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Galima.

Dėl 3 straipsnio, kaip jau buvo minėta, yra gautas Seimo narių R. Žemaitaičio, K. Bartkevi-
čiaus ir V. Kamblevičiaus pasiūlymas. R. Žemaitaitis gali pristatyti. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, mūsų pa-
siūlymas yra ganėtinai aiškus. Jei mes, politikai, visada kalbėjome, kad Lietuvoje baigėsi krizė,
minimalią algą sukalbėjome net tris keturis kartus didinti ir kalbame, kad mes turime proporcin-
gai kiekvienais metais ne didinti, bet gražinti atlyginimą, aš noriu pabrėžti, kad mes ne didiname,
o gražiname. Tačiau mes elgiamės priešingai. Aš kreipiuosi į tą pačią valdančiąją daugumą, ar jie
įvertina, kad šiandien, norint priimti į darbą arba surasti specialistų už tokį, koks atlyginimas
šiandien yra siūlomas, yra, ko gero, absurdas. Padidinus minimalią algą, šiandien dirbantis žmo-
gus (neprofesionalas) faktiškai gauna 30 eurų mažiau negu valstybės tarnyboje. Mūsų ir yra siū-
lymas gražinti į 2009 metų lygį, t. y. 141,9 euro. Tai, ką kalba apie biudžetą – 100 mln. papildomai
pinigų, tai aš labai greitai galiu jums išsklaidyti tokias abejones. Aš vakar vakare prisėdau, pa-
skaičiau, kiek padidinimas šitų pinigų grįžta atgal į biudžetą. Per 40 ir mln. grįžta per „Sodros“ ir
sveikatos draudimą, per vartojimą sugrįžta apie 20 mln. Tai mes turime 60–65 mln., sugrįžusius į
biudžetą per pirmuosius metus. Tai arba kažkas ne taip skaičiuoja, arba tyčia bando suklaidinti.

Kitas dalykas, dėl kurio, kolegos, prašau palaikyti mūsų pasiūlymą, kiek žinome, kitas klau-
simas yra socialinio modelio atidėjimas. Nori socialinį modelį atidėti pusei metų. Sutaupoma
80 mln. Rezultatas – šiaip ar taip mes jau turime išlošę 20 mln. Kolegos, galų gale pažiūrėkime,
kas yra. Šis balsavimas parodys, kad tiek buvusi, tiek ir nauja valdančioji dauguma pasako, kad

Lietuvoje yra krizė ir Lietuvos gyventojams siunčia žinią, kad, gerbiamieji, toliau skursite ir ubagėsite, kaip ir su valstybės remiamomis lėšomis.

PIRMININKĖ. Ačiū. Pagal Seimo statuto 155 ir 156 straipsnio 3 dalį reikia 29 Seimo narių, kad priėmimo stadijoje būtų galima svarstyti jūsų pasiūlymą. Kas už – palaikote tokį siūlymą, prašom balsuoti. Kas prieš – galite nebalsuoti. Statuto straipsnis reikalauja, kad teiktą pasiūlymą palaikytų 29 Seimo nariai, kad svarstytume. Jeigu nepritariama, tada pasiūlymas nesvarstomas.

Pasiūlymas surinko 30 balsų už, prieš – 17, 19 susilaikė. Svarstome. Nuomonė už, atsiprašau, dar komitetas galbūt galėtų dar kartą pasakyti savo poziciją arba patvirtinti papildomai?

A. SYSAS (LSDPF). Aš norėčiau replikuoti į kolegą pasakymą. Gerbiamieji kolegos, tie, kurie dar nerašėte aiškinamųjų raštų dėl įstatymo. Prielaidomis niekada nesivadovaujame. Reikia realiai skaičiuoti, kiek pinigų reikia išmokėti tiems atlyginimams. O kiek grįš, tai yra būrimas iš kavos tirščių. Aš suprantu, kad jūs – matematikas, ne tik teisininkas, dėl visko sutinku, ir aš galiu taip suskaičiuoti, bet aiškinamųjų raštų rašymo metodika šiek tiek kitokia. Komitetas dar kartą akcentuoja, kad dabartiniame biudžete tokių lėšų nebuvo numatyta. Taip pat noriu priminti, kad Konstitucinis Teismas labai konkrečiai pasakė, kas skelbia krizės pabaigą ir kas skelbia krizės pradžią. Vyriausybė. Tokio nutarimo, kad krizė baigėsi, aš nemačiau. Gal, jei jūs, pone Žemaitaiti, matėte, tai būtų gerai. Tokio nutarimo nemačiau.

Todėl komitetas vadovaujasi logika. Taip, turbūt ir aš, ir jūs – visi norėtume, kad valstybės tarnautojai, teisėjai, politikai, visi Lietuvos žmonės gautų didesnius atlyginimus. Bet šiuo atveju biudžetininkams mes bazinio dydžio nekeičiame, o tai, kas liečia mus, mes norime pakelti. Šiek tiek gėdingai atrodytų. Todėl komitetas daugumos balsais atmetė šį pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos – gerbiamas R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Dėl vedimo tvarkos. Iš tikrųjų pranešėjas turi perskaityti komiteto išvadą, bet ne savo asmeninę nuomonę.

Dabar gerbiama kolegai atsakysiu. Pasiimkite 2007, 2008, 2009 ir 2010 metų valstybės tarnautojų mokesčių inspekcijos deklaracijas ir pasižiūrėkite, kiek pagal šitą skirtumą jie sumokėjo mokesčių, ir jūs tada matysite.

PIRMININKĖ. Gerbiamasis Remigijau, čia ne dėl vedimo tvarkos kalbate. (*Balsai salėje*) Nuomonė už – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamasis Algirdai Sysai, jūs atstovaujate buvusiai Vyriausybei ir skelbiate tai, ką biudžete buvo pateikusi buvusi Vyriausybė. Bet, kaip žinome, šią Vyriausybę ir buvusių valdančiuosius rinkėjai nušlavė. Jei dabar vietoj jūsų tribūnoje stovėtų naujasis premjeras S. Skvernelis ir saktų: mes pažiūrėjome visus įplaukų pasikeitimus, ir nėra tos galimybės numatyti didesnę bazinį dydį, mes gal ir priimtume tai kaip duotybę, ką jau padarysi. Nepavyko – nepavyko. Ką dabar mes girdime viešojoje erdvėje? Kad bus didinami alkoholio akcizai ir gana žymiai – papildomos įplaukos. Kad bus atidėti socialinio modelio projektai – vėl apie 250 mln. eurų sutaupymas. Ir štai esant tokioms aplinkybėms aš manau, kad reikėtų ir ne lėkti priekyje su baziniu dydžiu, o palaukti jo teikimo kartu su naujuoju biudžeto projektu, o ne sieti su tuo, kas buvo senajame, ką jūsų buvusioji Vyriausybė tesugebėjo padaryti.

Arba, jeigu jau paliekame tą patį bazinį dydį, tai šalia atlyginimų darykime didesnius koeficientus mažiausiai apmokamiems valstybės tarnautojams. Priimkime didesnius koeficientus biudžetinio sektoriaus darbuotojams, tada visi sutiksime, kad aukščiausiems pareigūnams tegul lieka tas pats bazinis dydis.

Dabar ištrauktas paliekamas tik vienas bazinis dydis ir pasakoma, kad visas biudžetinis sektorius dirbs su mažiausiais atlyginimais kitais metais, negaus didesnių pajamų. Todėl siūlau priartinti kolegų pataisai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Prašom, gerbiamasis Skverneli.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Buvau paminėtas, tai noriu pasakyti. Jūs puikiai žinote, šis įstatymas yra pratęsiamas jau turbūt aštunti ar devinti metai tokiu pat metu. Puikiai žinote, kas būtų, jeigu mes grąžintume anksčiau buvusį bazinį dydį arba keltume. Kokių papildomų lėšų pareikalautų ir kaip tai atsilieptų mūsų biudžetui. Manau, bent šioje vietoje elkimės atsakingai.

Dėl galimybių keisti. Taip, aš dar kartą galiu tą patį deklaruoti. Valstybės tarnybos įstatymo projektas, kuris yra Seime, Biudžetinių apmokėjimo įstatymas ir Darbo kodeksas – tai trys įstatymai, kurie leis subalansuoti, kalbant apie viešąjį sektorių, ir laikytis pagrindinio principo, dėl kurio, matyt, visi sutinkame. Viešas sektorius yra per didelis ir, darant struktūrinės reformas, kurias Vyriausybė iš karto ir darys, sugeneruotos papildomos darbo užmokesčio lėšos leis peržiūrėti ir koeficientus, ir kelti darbo užmokestį efektyviai mažai valstybės tarnybai. Tai vienas dalykas.

Antras aspektas. Valstybės tarnautojams kitais metais didės pajamos, kadangi pradėtas kompensavimas dėl neteisėtai sumažinto darbo užmokesčio: šiemet 5 %, kitais metais – 15 %, ir tai yra numatyta. 15 % iš biudžeto ir 5 % darbuotojams iš asignavimų valdytojų. Tokie yra atsakymai. Jeigu mes pasielsime neatsakingai, iš tiesų biudžetui bus didelė našta ir nepakeliamą našta. (*Šurmulys salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, iš tikro... Būk geras, patylėk... (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Prašom netrukdyti posėdžio eigos ir leisti pasakyti nuomonę prieš.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Kolega, nepatogu taip rėkauti. Noriu pasakyti, kad iš principo bet kokia krizė paprastai pinigų negražina ir nėra prievolė gražinti, galima tik pasiekti tą patį krizinį lygį, kuris buvo prieš tai.

Bet kalbant apie bazinį atlyginimą, bazinio dydžio pakeitimą, korekciją, prieš tai reikėtų kalbėti apie tai, kad reikia sumažinti valstybės politikų, valstybės pareigūnų... valstybės tarnautojų skaičių. Pavyzdžiui, sumažinkite tą skaičių 4–5 % ir jūs jau turėsite tą 15 eurų papildomai baziniam atlyginimui padidinti. Vadovaujantis tokia logika, aišku, būtų galima teikti ir didesni, bet kadangi valdininkų skaičius, aš bendraja prasme sakau, ne mažėja, o netgi didėja, tai bazinio dydžio padidinimas reikštų dar didesnę deficitą ateityje. Tai, kad atsipirks per pirkimus, per vartojimus, be abejo, dalis atsipirks, bet ne tokia dalimi, kaip minėjo čia mano kolega. Iš tikro situacija yra tokia, kad šiuo metu nepadarius rimtų valdymo reformų, valstybės valdymo, nesumažinus darbuotojų skaičiaus ir nepadidinus jų efektyvumo, padidinti bazinį dydį yra labai sunku ir beveik neįmanoma. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dabar balsuosime. Gerbiamieji kolegos, kas už tai, kad pritartume Seimo narių R. Žemaitaičio, K. Bartkevičiaus, V. Kamblevičiaus pateiktam pasiūlymui padidinti bazinį dydį iki 141,9 eurų, balsuoja už, kas prieš arba susilaiko, balsuoja kitaip.

Už balsavo 21, prieš – 48, susilaikė 31. Pasiūlymui nepritarta.

Replika po balsavimo – J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Reaguojant į premjero pasisakymą, ačiū, kad premjeras ekspromtu išsakė poziciją, bet kai premjeras kalba, kad valstybės tarnautojai pajus išmokėtas pirmąsias kompensacijas, reikėtų paminėti, kad pajus Konstitucinio Teismo teisėjai ir visi kiti aukštieji pareigūnai, kuriems *progresiškai* buvo atlikti tie sumažinimai. O tie visi mažieji tarnautojai, apie kuriuos mes kalbame, nieko nepajus. Jeigu šalia to įstatymo, kurį svarstom, kartu būtų įstatymai dėl koeficientų koregavimo, kur būtų truputėlį pakelti mažesnieji koeficientai, viskas būtų gerai. Kodėl nepasirūpinate, kad tuos projektus komitetai greičiau apsvarstytų, ir viską ramiai priimtume? Tada būtų galima solidariai priimti.

PIRMININKĖ. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Iš tikrųjų mane šiek tiek nustebino esamo premjero žodžiai, kad valdininkai pajaus šitą, kadangi mes gražinsime. Ką jūs gražinsite? Jūs gražinate kompensaciją, kas žmogui teisėtai priklauso. Jeigu žmogus numirė, tai yra turtinė teisė į paveldėjimą, gerbiama būsima premjere!

Antras dalykas. Šiandien jūs pats puikiai žinote savo biudžeto sandarą. Jeigu jūs atidedate socialinį modelį, turite 80 mln., elementari matematika – grįžta pinigai per apyvartą. Ir dar. Aš tikrai labai dėkoju žmonėms, kurie balsavo, ir aš labai norėsiu pažiūrėti, kokia profesionalų Vyriausybė ir profesionalūs patarėjai ateis pas juos dirbti už 600 eurų?

Ir trečia.

PIRMININKĖ. Ačiū. Čia ne dėl vedimo tvarkos.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Replika po balsavimo, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Kitas dalykas. Aš tikiuosi, kad būsimas premjeras ir vidaus reikalų ministras užsiims komisarų atlyginimais, nes jie taip pasistengė su Statutu, kad šiandien komisarų atlyginimai yra du kartus didesni už eilinio policijos pareigūno. *(Balsai salėje)*

PIRMININKĖ. Ačiū už nuomonę. P. Čimbaras – replika po balsavimo dėl šito straipsnio. Nepamirškime, kad mes dar balsuosime už visą įstatymo projektą.

P. ČIMBARAS (LSDPF). Aš tikrai kalbėsiu dėl vedimo tvarkos. Ačiū Seimo nariams, kurie nepalaikė mano projekto, dabar ačiū tiems, kurie nepalaikė, pažiūrėsime, ką jūs pasakysite žmonėms. Aš norėčiau pasakyti repliką.

Gerbiama posėdžio pirmininke, šiaip, jeigu nori pasakyti savo nuomonę, reikia užsirašyti kompiuteryje už ar prieš. Jūs dabar premjerui suteikėte žodį ir jis suagitavo kitaip balsuoti. *(Balsai salėje)* Na, atsiprašau! Taip yra nesieliama, galiu pasakyti.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas kolega. Jūs tikriausiai žinote Statutą, kaip ir mes visi. Premjerui žodis suteikiamas bet kada, kai jis to paprašo. *(Balsai salėje)* Dabar turime paskirtąjį. Gerbiamas A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, aš siūlau gerbti visus premjeras, taip pat ir buvusius. *(Juokas salėje)*

PIRMININKĖ. Gerbsime.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Todėl pasiprašiau žodžio. Aš tikrai vertinu premjero S. Skvernelio žodžius, tikrai išmintingus, bet niekaip negalėjau suprasti, ką kolega A. Sysas čia pasakė, nes, ką aš nugirdau, tai pasirodo, Lietuvoje krizė dar nėra pasibaigusi, nors, atrodo, skaitai tarptautinę spaudą, visur visi kalba, kaip atrodo gyvenimas po tos didžiosios „Lehman Brothers“ krizės. A. Sysas sako – ne, Lietuvoje krizė nesibaigė, nes Vyriausybė nepriėmė jokie sprendimo. Aš galvoju, gal Lietuva tuo yra unikali, ir A. Sysas turi omeny ne tą pasaulinę krizę, o ketverius metus buvusį socialdemokratų valdymą, kurį iš tikrųjų būtų galima laikyti kaip krizę. Bet tada su viltimi turėtume žiūrėti į tai, kad gruodžio 13 dieną ta krizė Lietuvoje taip pat pasibaigs pagal Lietuvos Konstituciją, ir tada galėsime ramiau žiūrėti į gyvenimą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, dėl 3 straipsnio nuomonė už, nuomonė prieš. Nėra. Prašau balsuoti. Kas pritariate 3 straipsniui, balsuojame už 3 straipsnį. Buvo paskelbta nuomonė už, nuomonė prieš. Neužsirašėte, tad balsuojame. Priėmimo stadijoje galėsite dar išsakyti nuomonę.

Už balsavo 75, prieš – 1, susilaikė 27. 3 straipsniui pritarta.

Dėl viso įstatymo projekto keturi – už, keturi – prieš. Už – K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Atsisakau žodžio.

PIRMININKĖ. Už – R. Karbauskis.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, iš tikro premjeras S. Skvernelis išdėstė mūsų matymą, kad valstybės valdymo aparato optimizavimas, tie įstatymai, Valstybės tarnybos įstatymas, jo priėmimas... Mes tikrai suprantame visus argumentus, kurie buvo išsakyti prieš šį sprendimą, aš manau, kad mes liepos mėnesį turėsime ir įstatymus, ir aiškų matymą, kaip renkamas biudžetas. Jeigu bus galimybė, mes tikrai tuos sprendimus priimsime, nes visi vienodai suprantame, kad tai yra būtina, bet šiandien to sprendimo, deja, priimti negalime.

PIRMININKĖ. Nuomonė prieš – A. Maldeikienė.

A. MALDEIKIENĖ (MSNG). Nuo 2009 metų Lietuvos bendrasis vidaus produktas padidėjo 22 %, vadinasi, tiek padidėjo ir visos nacionalinės pajamos, na, atmetus užsienio sektorių. Iš tikrųjų biudžeto išlaidos padidėjo panašiai 17 %, tačiau tie žmonės, kurie iš tikrųjų sunkiai dirba, lieka kvailio vietoje, nes jiems pasakojama tai, ką šiandien A. Sysas pranešė, kad nė krizė nesibaigė, ar kažkas yra kalbama apie atsakingą pono S. Skvernelio kalbėjimą. Tai atsakingai pareiškiu, kad tai yra mažų mažiausiai ciniška ir tai yra nelygybės didinimas, jeigu padidėja BVP 22 % per devynerius metus. Ir tiems žmonėms, kurie dirba... Tarkime, konkretus pavyzdys – Vilniaus pro-

kuratūros skyriaus teisininkė, kuri gaudo BVP grobstytojus, šiuo metu uždirba 372 eurus į rankas. Jeigu jums ne gėda žiūrėti tiems žmonėms į akis, jūs pasakokite apie atsakingą skolinimąsi. Įspūdis, kad šitie žmonės, kurie sėdi šitoje salėje, kai kuriuos skaičiuokus pažįsta, bet niekaip nesujungia jų su kitų žmonių gyvenimais.

Dar vienas niuansas – nereikia susireikšminti. Jūs visą laiką sakote – negalite už tai balsuoti todėl, kad taip pakelsite savo atlyginimus. Dalis čia ne iš to atlyginimo ir gyvena, ką viešai deklaruoja savo deklaracijose, bet galima labai paprastai išmesti tada save ir prisiminti kitus žmones, o ne statyti save į pasaulio centrą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – A. Palionis.

A. PALIONIS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš norėčiau dar sugrįžti prie 3 straipsnio, kur mes nepritarėme pasiūlymui, ir replikuoti Remigijui, kad atidėjus socialinį modelį ir sutaupius 80 milijonų nereikia, kad tie 80 milijonų ir yra. Realiai socialinis modelis sudaro 0,6 % deficito. Jeigu tai nebus priimta kaip struktūrinė reforma, mes dar ir mažiau turėsime pinigų ir turėsime galvoti, kaip padengti kitus asignavimus, iš kokių lėšų. Tikrai mes negalėjome pritarti kolegų pasiūlymui dėl 3 straipsnio, o visą įstatymą siūlau palaikyti. Manau, būsimo premjero pasakyti žodžiai, kad optimizavus darbo vietas valstybės tarnyboje, visose biudžetinėse įstaigose atsiras galimybė iš tų pačių asignavimų padidinti žmonėms atlyginimus...

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Gerai, kolegos. Andriau, aną kadenciją dirbome kartu koalicijoje ir patys palaikėte mintį. 80 mln. jūs kalbate tik apie socialinį modelį. Aš jums dar kartą kartoju: jūs dalį pinigų susigrąžinate per PSD, dalį susigrąžina „Sodra“, dalį susigrąžina per vartojimo mokestį. Tai yra virš 40 mln. Socialinio modelio tereikėtų tik 20 mln., kad pasidengtų.

Kitas dalykas. Aš dabar dar vieną sužinojau... Atrodo, ketverius metus buvome koalicijoje. Premjeras mums aiškino, tarsi krizės nėra, didieji broliai socialdemokratai sakė, kaip gražu, tvarka čia Lietuvoje, šiandien – še tau, driokstelėjo. Pasirodo, krizė nesibaigė.

Trečias dalykas. Aš dabar staigiai pamėginau perskaičiuoti, gal aš šiek tiek klystu. Po premjero S. Skvernelio pasakymo, kad optimizuos valstybės tarnybą ir žmones... Gerbiami valstybės tarnautojai, sausio 1 ar 2, ar 5, ar 7 dieną, aš įsivaizduoju, būsimas premjeras su savo ministrais 8 tūkstančiams valstybės tarnautojų įteiks atleidimo lapelius tam, kad liepos 1 dieną sugrįžtume prie 2009 metų bazinio dydžio. Užjaučiu jus ir sėkmės švenčiant Kalėdas! 8 tūkst. valdininkų bus atleisti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, suprantu, kad atlyginimai yra, buvo ir bus labai jautrus klausimas, todėl visiškai suprantu tą reakciją. Aš suprantu, kad jis ypač jautrus tiems, kurie ir padarė šitą chaosą sumažindami atlyginimus. Dabar kai kas čia verkia krokodilo ašaromis. Aš manau, kad reikia sistemiškai žiūrėti į tokius dalykus, kurie vyksta. Turbūt kai kas buvo net ministrais pirmininkais ir supranta, kad pinigai ant medžių neauga. Arba mes tikrai susitariame, parengiame įstatymus. Tuo labiau kad ir Valstybės tarnybos įstatymo nauja versija kartu su politikų, teisėjų, pareigūnų darbo apmokėjimo visa forma parengta, pats vadovavau tai darbo grupei, ji nepateikta, nes praeitos kadencijos pabaigoje turbūt ir nereikėjo to daryti, bet naujoje kadencijoje tai galime svarstyti.

Vakar komitetas svarstė biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimą. Manau, jį reikia tobulinti, nes iš visų biudžetininkų – iš 174 tūkst. tik šiek tiek daugiau kaip pusė priklauso tam įstatymui. Aš manau, jeigu mes priimtume šituos du įstatymus, galėtume normaliai judėti į priekį, juo labiau kad ir dėl biudžetininkų tame įstatyme, kurį skaitėte, turbūt matėte – jų dydis irgi prilyginamas 130,5 euro. Aš manau, tai teisinga, nes kai buvo 2 baziniai dydžiai, atrodė nelogiškai, o jau manipuliuosime kitais dydžiais. Už tai ir reikia dabar padaryti tam tikrą pertrauką, kad naujoji Vyriausybė galėtų viską sudėlioti ir paprasčiausiai ateiti su biudžetu, jeigu reikės, ir su šiuo įstatymu. Dabar mes turime turėti aiškią perspektyvą į priekį.

PIRMININKĖ. Ačiū. Prieš suteikdama žodį L. Balsiui dėl nuomonės prieš, jūsų pavardė buvo paminėta, jūs turite teisę atsakyti. S. Skvernelis. Įjungta.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Aš tikrai noriu, kad kolega R. Žemaitaitis neinterpretuotų to, ko S. Skvernelis nesakė. Aritmetinis skaičiavimas nėra mūsų Vyriausybės prioritetas, kad viską darytume mechaniškai, kaip gal buvo įprasta. Buvo ketveri metai, kai buvo galima spręsti šituos klausimus, o šiandien, žinant realią padėtį, bandyti pigiai politikuoti gal nereikėtų. Mes tikrai kalbame apie sistemingą valstybės tarnybos pertvarką, ir tie žmonės, kurie jos laukia tikėdamiesi tikrai teisingo darbo užmokesčio už savo atliekamas funkcijas, tai ir gaus. Jokių aritmetinių skaičiavimų atleisti 8 ar 10 tūkst. nėra ir prašau nesakyti to, apie ką Vyriausybė nekalba.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – L. Balsys.

L. BALSYS (MSNG). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Norėčiau pradėti nuo pastabos dėl pirminkavimo ir dėl vedimo tvarkos, nes kai paminima pavardė, paprastai suteikiamas žodis ir motyvai po balsavimo, o ne... Mes dabar pasisakome dėl esmės, dėl turinio, o ne dėl to, kad paminėta pavardė.

Gerbiami kolegos, aš siūlyčiau atkurti tą bazinį algos dydį, tai yra balsuoti prieš, nes šiandien nuskambėjo tokia frazė, kad 104 mln. nėra iš kur paimti ir t. t. Bet man labiau panašu, kad čia yra didesnė baimė galbūt valstiečių lyderių (neminėsiu pavardžių, kad negaišintume laiko prie šoninio mikrofono paskui), kad atsiras dar koks nors televizijos siužetas, kuriame bus parodyta, kad Seimo Pirmininko alga gal dar 300 eurų padidėjo, o gal kokio kito lyderio. Taip, iš tikrųjų nieko čia gero. Aš visai nenoriu, kad politikams didėtų algos, asmeniškai ir man, bet tokių žmonių, politikų, yra daug mažiau negu žmonių, tūkstančių tūkstančių pareigūnų, policininkų, kad ir kultūros darbuotojų ir jų vaikų, ir jų šeimų, kurie laukia ir kuriems tai būtų labai reikalingas dalykas.

Dabar jau čia pradedama pompastiškai kalbėti apie Lietuvos šimtmečio paminėjimo kultūros renginius, apie tai, kaip reikės surengti kiekvienoje savivaldybėje puikių renginių. Visus juos rengs tie žmonės, kuriems šiandien jūs atsisakote atkurti algas. Gal būtų geriausias darbas šimtmečiui paminėti – jau šiandien atkurkime tiems žmonėms algas, tai bus geriausias jūsų indėlis. O kad nėra iš kur paimti, biudžetas, tai tam ir yra Vyriausybė, kad atkuriant teisingumą mestų visas jėgas ir visą savo profesionalų išmanymą, kaip tai padaryti. Galų gale egzistuoja ir atsakingas skolinimasis. Tai yra vienkartinis teisingumo atstatymas. Taigi nereikia išsisukinėti nuo to, ką žadėjote savo rinkėjams, kurie jumis pasitikėjo. Vykdykite tai!

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – V. Bakas.

V. BAKAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Iš tiesų tikrai šiandien daug spekuliacijų. Aš taip pat balsavau už tai, kad nevaidinčiau čia populisto. Kartu noriu priminti, kad kai vyko krizė, aš pats asmeniškai kiekvieną frakciją, taip pat ir opoziciją, apėjau ir prašiau: jeigu jau sumažiname bazinį dydį, tai nubrėžkime valstybės tarnybos ir viešojo sektoriaus reformos gaires. Praėjo aštuoneri metai, dvi kadencijos – nė viena kadencija nesiėmė reformuoti viešojo sektoriaus, taip pat ir ponas R. Žemaitaitis, kai buvo svarstomi Valstybės tarnybos įstatymo projektai dar šioje sesijoje, nesistengė, kad jie būtų priimti.

Gerbiami kolegos, aš noriu pasakyti, kad mes galime dar šioje sesijoje priimti sprendimus, kad didėtų ir policininkų, ir valstybės tarnautojų, ir prokuratūros darbuotojų pajamos. Tam tereikia padaryti du darbus.

Pirma. Kuo greičiau patvirtinti naują Vyriausybę ir leisti jai teikti svarbių įstatymų pataisas, kur galėtų būti didinami koeficientai.

Antra. Susitarti, kad šitie įstatymų projektai būtų priimti. Ir tiek. (*Balsai salėje*) Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, ypač Žaliųjų partijos atstovai, man atrodo, jūs tiesiog papuolėte į socialdemokratų paspėstus spąstus.

Apie ką mes dabar diskutuojame? Apie 104 mln. Tai yra 1 % visų asignavimų išlaidų. Negalima sutvarkyti biudžeto taip – rasti tą 1 %, nė viena programa nepajus, jeigu vietoj 100 bus duota 99. Viską galima sutvarkyti. Krizės sąlygomis buvo mažinama daug smarkiau ir štai A. Kubiliaus pasiūlymu buvo 15 % tokiu būdu surasta ir panašiai. Viską galima surasti. Neprisiriškime prie šito projekto. Neturėkime iliuzijų, kad mes kada nors kažką padarysime. Tą mes dabar tvirtina-

me kitiems metams ištisai, o visi šitie projektai, kurie ateis, galios tik dar po metų, o skaitiklis yra toks – 62 žmonės per dieną, o per metus, vadinasi, 26 tūkst. emigravusių, nes jūs patys per rinkimų kampaniją sakėte (ir mes tą patį), kad atlyginimų mažėjimas yra viena iš priežasčių, šalia būsto ir pensijų. Tai tą reikia dabar stabdyti, o ne kada nors kitur po metų. Po metų nebus, o 60 % emigravusių dabar yra jaunimas.

Taigi tai yra tik politinės valios klausimas, o kai mūsų valstybės tarnautojai patenka tarp socialiai remtinų, na, tai yra mūsų blogo darbo rezultatas.

Dabar kalbate, A. Sysas sako, kad mes pakoreguosime projektus. O mes komitete praėjusį kartą, štai prieš dieną, balsavome, kad tą įstatymą, kuris turėtų numatyti naujus koeficientus, atmetame ir gražiname Vyriausybei tobulinti. Tai mes priimsime tik po Naujųjų metų – pavasarį. Vadinasi, pagal jį gyvens tik po metų ir visi tie, kurie gauna mažas algas, ir jas toliau gaus, nes biudžeto mes neperžiūrėsime. Europos Sąjungos taisyklės yra gana griežtos. Ir paskui reikės atimti iš konkrečių programų, nors dabar išmintingai tvarkydamas premjeras galėtų pasakyti, kad tiesiog 1 %, visi pasispaudžiame ir sprendžiame problemą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Gerbiami kolegos, prašome balsuoti. Kas pritaria te Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir tarnautojų pareiginės algos dydžio, taikomo 2017 metais, įstatymo projektui?

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 80, prieš – 6, susilaikė 17. Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2017 metais, įstatymas (projektas Nr. XIIP-4543(2) priimtas. (*Gongas*)

Gerbiamas R. Žemaitaitis. Replika po balsavimo.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų džiaugiuosi už tuos kolegas, kurie palaikė mano idėją. Aš suprantu, kad valdančiojoje koalicijoje tarp tų pačių valstiečių ir žaliųjų yra daug mažančių ir protingų žmonių, tik bėda, kad jie kažkam paklūsta.

Kolegai norėčiau atsakyti dėl Valstybės tarnybos įstatymo. Esate visiškai teisus, net ketverius metus buvo svarstoma ir man, deja, tenka pripažinti, gėda, kai buvau valdančiojoje koalicijoje, socialdemokratai ir pačios pirmininkės K. Miškinienės ir A. Syso, kuris buvo komitete... vis sakydavo: „Na, dar pusę metų, po pusės metų mes priimsime.“ Po pusės metų – dar po pusės metų.

Aš keliu retorinį klausimą, ar taip neatsitiks su jūsų socialiniu modeliu. Jūs dabar kalbate, kad jūs socialinio modelio atidedate tik tam tikrus Darbo kodekso pakeitimus, bet pasižiūrėkite šiandien į įstatymo projektą dėl mamų ir ligos, jūs būtent ir atidedate įsigaliojimą nuo liepos 1 dienos. Tai klausimas, su kuo jūs dar tarsitės ir kiek jūs dar tarsitės? Signalas premjerui ir Vyriausybei.

Aš specialiai dabar pasižiūrėjau statistiką – beveik 8 tūkst. žmonių turės būti atleisti, jeigu jūs norėsite optimizuoti ir nuo liepos 1 dienos gražinti 2009 metų lygio bazinį dydį, plius atsiskaityti su valstybės tarnautojais už skolą, tai, ką jūs esate skolingi savivaldybėms. Leiskite, aš jums priminsiu, šiandien savivaldybės iš savo biudžeto dengia šituos nuostolius. Sėkmės dirbant. (*Balsas salėje: „Dėl vedimo tvarkos.“*)

P. ČIMBARAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Aš tikrai nesikartosiu, aš ir praeitą kadenciją tą įstatymo projektą teikiau. Bet man tik labai gaila, mes galėjome bent iš dalies atkurti, vadinasi, pasiųsti signalą nors kiek, nors truputį, kad mums tai rūpi. Bet mes, pasirodo, vėl laisva ranka nuvojame.

Gerbiamieji Seimo nariai, jūs balsavote didinti krašto apsaugai nuo BVP, visi balsavome. Bet aš noriu jūsų paklausti: o ką mes ginsime, jeigu mes neginame tos pusės, kai vyks emigracija. Dar aš pasakysiu: nėra baisesnio – nei valstybė, nei Vyriausybė niekada neapsigins nuo alkanos tautos. Pagalvokite.

PIRMININKĖ. Ačiū. Replika po balsavimo – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Replika dėl balsavimo, sakyčiau. Aš vykdaus savo opozicionieriaus... Praėjusiose kadencijoje susekiau, kad V. Mazuronis stovėjo ten, tačiau kažkas už jį balsavo. Dabar aš kalbėjau su A. Skardžiumi, ir kažkas už jį balsavo priimant šį įstatymą. Aš siūlau nepradėti tyrimo, bet, gerbiamieji valdantieji, šitaip balsuojant už kažką svetimą, kažką nuslepiančiam, paskui paaiškėja, kad kažkas pragėrė teises ir neteko ministro posto. Nedarykite daugiau šitaip.

PIRMININKĖ. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Mano balsas buvo už, gerbiamas Eugenijau. Tai aš patvirtinu dar kartą dėl protokolo, kad būtų įrašyta, ir niekas už mane nebalsavo.

E. GENTVILAS (LSF). A. Skardžius stovėjo čia, prie manęs, ir bėgo ten, nespėjo... Nedarau tragedijos, bet nekartokite to, nes kitą kartą toks suklastotas balsavimas gali tapti lemiamu. Aš tikrai nesikreipiu į Etikos ir procedūrų komisiją, o apeliuoju į kolegų sąžinę.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega, už jūsų pastabas. Tikrai labai rimti argumentai, į kuriuos turime atkreipti dėmesį.

Gerbiamieji Seimo nariai, aš labai noriu su jumis pasitarti. Pagal laiką mes jau turime pradėti svarstyti Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymą. Ar galime sutarti galbūt dabar, kadangi tie klausimai labai susiję, juos pradėti svarstyti ir vykdyti pateikimo stadiją? (*Balsai salėje*)

P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Frakcijos vardu... Jeigu yra pritarata dėl svarstymo.

PIRMININKĖ. Kolegos, ar yra pritarimas, kad dabar galime vykdyti viso Darbo kodekso pateikimą? (*Balsai salėje*) Yra bendras sutarimas. Galime.

12.16 val.

Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-69 ir lydimieji projektai (*pateikimas*)

P. URBŠYS (LVŽSF). Frakcijos vardu siūlau pusės valandos pertrauką svarstant Darbo kodeksą ir su juo susijusius lydimuosius projektus.

PIRMININKĖ. Pasiūlymas išgirstas. Tokiu atveju reikia balsuoti. Kas už tai, kad būtų pusės valandos pertrauka?

Už pertrauką balsavo 72 Seimo nariai, prieš – 17, susilaikė 16.

Replika – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Pirmininke, kai frakcija prašo pertraukos, jina turi pasakyti motyvus. Šiuo klausimu aš taip ir nesupratau, dėl kokio motyvo dabar buvo paprašyta pertraukos. Galbūt per tą pusę valandos S. Skvernelis dar turi išsiaiškinti su R. Karbauskiu, ar tikrai čia yra bendras požiūris į šitą reikalą. Mano įsitikinimu, kai Seimo dauguma bando diktuoti tokiais klausimais Vyriausybei, neklausdama Vyriausybės nuomonės, aš būdamas premjeru labai suabejočiau, ar elgiamasi korektiškai. Aš suprantu, kad pusę valandos S. Skvernelis ir R. Karbauskis aiškinsis, ar čia yra bendras požiūris.

PIRMININKĖ. Ačiū. Seimas priėmė sprendimą.

12.19 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4361(3) (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4361(3). Pranešėja – A. Širinskienė. Prašau į tribūną.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Sveikatos reikalų komitetas vakar, lapkričio 30 dieną, apsvarstė Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4361. Gavome ir pritarėme daliai Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasta-

bu, taip pat turėjome nemažai pasiūlymų iš suinteresuotų piliečių, asociacijų, politinių partijų. Šiuo atveju pritarėme Lietuvos rajonų ligoninių asociacijai. Iš dalies pritariame Lietuvos savivaldybių asociacijos pastaboms. Deja, komitetas nepritarė Lietuvos ligoninių asociacijos pasiūlymams. Pritariame Lietuvos Respublikos Seimo Sveikatos reikalų komiteto neetatinės ekspertės, profesorės D. Jankauskienės pasiūlymams bei Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro pasiūlymams. Komitetas, atsižvelgdamas į visų suinteresuotų pusių pasiūlymus, pateikė naują įstatymo pataisų redakciją ir jai pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji pirmininke. (*Balsai salėje*)

Į tribūną kviečiu Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininką P. Urbšį pateikti komiteto išvadą.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Gerbiamieji Seimo nariai, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas siūlo pagrindiniam komitetui įstatymo projektą tobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Lietuvos savivaldybių asociacijos, suinteresuotų asmenų ir institucijų pastabas ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymus.

PIRMININKĖ. Vėl kviečiu Sveikatos reikalų komiteto pirmininkę A. Širinskienę dėl pateiktų pastabų ir pasiūlymų. Yra gautas Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymas. Pristato komiteto pirmininkas P. Urbšys.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Pasiūlymai parengti siekiant teisinio aiškumo, siekiant užtikrinti tinkamą savivaldybių gyventojams teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir efektyvumą, sveikatos priežiūrai skiriamų lėšų panaudojimą. Todėl siūloma įrašyti, kad pirminio lygio sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios įstaigos gali būti jungiamos prie šio straipsnio 1 dalies 8, 9 punktuose nurodomos gydymo įstaigos tik gavus Sveikatos apsaugos ministerijos sutikimą.

Sutikite, vis dėlto tai yra ministerijos kompetencija, jiniai turi irgi stebėti tuos procesus.

PIRMININKĖ. Gerbiamoji Sveikatos reikalų komiteto pirmininke, prašome pristatyti nuomonę.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Sveikatos reikalų komitetas nusprendė ir pateikė savo argumentus, jog projektu yra siūloma nustatyti, kad asmens sveikatos priežiūros viešosios įstaigos gali veikti kaip atskiri juridiniai asmenys arba kaip šio straipsnio 1 dalies 1, 2 punktuose nurodytos nomenklatūros įstaigų padaliniai, tačiau filialas ar padalinys negali būti laikomas įstaiga. Atitinkamai mes atsisakėme pasiūlymo dėl ministerijos pritarimo. Tačiau, užbėgdama už akių dar kitiems klausimams, turiu pasakyti, kad mūsų siūlomas variantas įsigalios ir galios tik toms institucijoms, kurios bus reorganizuojamos vėliau, t. y. dabar esančioms reorganizuotoms sveikatos priežiūros įstaigoms arba toms, kurios yra dabar reorganizuojamos, šita norma negalios.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nematau. Niekas neužsirašė.

Gerbiamieji kolegos, reikia balsuoti. Kas už Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymą, kuriam pagrindinis komitetas nepritarė?

Už – 49, prieš – 6, susilaikė 29. Pritarta Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymui. (*Šurmuly salėje*) Ne, gerbiamieji...

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Taip, balsavote, kolegos!

PIRMININKĖ. ...teikiame balsuoti taip, kaip yra parašyta ir kaip reikalauja Statutas, pagal pateiktą pasiūlymą. Buvo pateiktas Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymas ir jūs turėjote balsuoti už komiteto pasiūlymą. (*Balsai salėje*)

Gerbiamasis A. Matulas. Prašau.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, frakcijos vardu prašau perbalsuoti, nes mes tikrai visi supratome, kad balsuojame už komiteto pasiūlymą nepritari. Jeigu galima, nes tikrai visus agitavome ir neteisingai balsavome.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, ar galime pritari frakcijos siūlymui, kad nesuprato argumentų ir nori perbalsuoti? (*Balsai salėje*) A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiamoji pirmininke, gerbiamasis Antanai, jeigu jūs nesupratote, tai nėsakykite, kad kiti nesuprato. Visi suprato, kas norėjo. (*Balsai salėje*) Ateikite ir sakykite, kad buvau žioplai ir nesupratau.

PIRMININKĖ. Vardan demokratijos, kolegos, manau, sutarsime ir leisime dar kartą balsuoti. Kas už tai, kad pritartume Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadai... tai yra pasiūlymui dėl 39 straipsnio, prašome balsuoti už. Šiam straipsniui Sveikatos reikalų komitetas nepritarė. (*Šurmulyš salėje*)

Balsavimo rezultatai: už – 23, prieš – 26, susilaikė 46. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymui nepritarta. Lieka pozicija, kurią išsakė Sveikatos reikalų komitetas.

Antrasis pasiūlymas dėl 2 straipsnio. Prašau Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininką pristatyti. P. Urbšys.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Siūlymo esmė yra ta, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2016 m. gruodžio 31 d. patvirtintų nurodytų sveikatos priežiūros įstaigų jungimosi kriterijus.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Tiesiog komitetas nepritarė šiam siūlymui, sakydamas, kad įstatymo projekto nuostatomis įgyvendinti papildomų teisės aktų priimti nereikės, todėl įstatymas gali įsigaliooti kitą dieną po priimto įstatymo oficialaus paskelbimo.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamieji kolegos, prašau būti atidiems ir balsuoti. Kas už tai, kad pritartume Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymui, kuriam pagrindinis Sveikatos reikalų komitetas nepritarė.

Balsavimo rezultatai: už – 13, prieš – 31, susilaikė 50. Lieka galioji Sveikatos reikalų komiteto pasiūlymas. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymui nepritarta.

Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – A. Matulas. Svarstymo stadija.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, išties tai yra buvusios Vyriausybės pateiktas įstatymo projektas, kurį inicijavo amžinąjį atilsį ministras J. Požela. Mane vakar labai maloniai nustebino naujojo Sveikatos reikalų komiteto narių teisingas požiūris į sveikatos sistemą, į sveikatos reformą ir į būsimas pertvarkas, maloniai nustebino korektiškas komiteto pirmininkės posėdžio vedimas. Tikrai neaiškinsiu detalių, bet mes balsavome vieningai. Prašau jūsų visų palaikyti šį įstatymą vieningai.

Netgi Seimo Pirmininko ar Seimo Pirmininko pirmosios pavaduotojos prašyčiau taikyti ypatingą skubą, nes kitų pasiūlymų nebuvo, o R. Žemaitaitis atsiėmė savo pasiūlymus ir pripažino, kad jis suklydo, nes įstatymas turi kuo greičiau įsigaliooti. Kaip sakiau, komitetas balsavo vien-bal-siai.

PIRMININKĖ. Labai ačiū už jūsų nuomonę. Gerbiamieji kolegos, mums reikia apsispręsti ir balsuoti svarstymo stadijoje. Ar galime sutarti bendru sutarimu? Galime sutarti. Norite balsuoti? Balsuojame. Kas už Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymą? Nuomonė už ir nuomonė prieš arba susilaiko.

Už balsavo 90 Seimo narių, prieš – 1, susilaikė 9. Kadangi balsavome ne vienbalsiai, tai, gerbiamasis Matulai, negaliu jums... Pirmininko salėje nėra ir jo siūlymo dėl ypatingos skubos taip pat neturiu. Priėmimo stadija bus kitą dieną.

12.31 val.

Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo Nr. X-558 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4258 (svarstymas)

Darbotvarkės 1-6a klausimas – Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo Nr. X-558 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4258. Pranešėjas – P. Urbšys. Prašom. Svarstymo stadija.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas projektui pritarė bendru sutarimu. Sprendimas – projektą gražinti iniciatoriams tobulinti.

PIRMININKĖ. Šis įstatymo projektas, nutarta komiteto, gražintinas tobulinti. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nėra. Nutarėme. Bendru sutarimu galime sutarti, kad gražiname iniciatoriams tobulinti? Gražiname iniciatoriams tobulinti įstatymo projektą Nr. XIIP-4258.

12.32 val.

Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4259 (svarstymas)

Kitas įstatymo projektas – Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4259. Pranešėjas P. Urbšys. Svarstymo stadija. Prašom.

P. URBŠYS (LVŽSF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas siūlo grąžinti iniciatoriams tobulinti šitą įstatymą projektą. Pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nėra. Ar galime bendru sutarimu sutarti, kad grąžiname iniciatoriams tobulinti? Galime sutarti. Grąžinamas iniciatoriams tobulinti įstatymo projektas Nr. XIIP-4259.

12.33 val.

Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-28ES (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-28. Pranešėjas – G. Onaitis. Susisiekimo, atsiprašau, Ūkio ministerija.

G. ONAITIS. Gerbiamieji Seimo nariai, Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto pateikimas. Įstatymo projekto tikslas – į Lietuvos teisę perkelti naujos direktyvos nuostatas, kurios reglamentuoja konkurencijos teisės pažeidimais padarytos žalos atlyginimą, kad nukentėję asmenys galėtų pakankamai nesudėtingai pasinaudoti savo teisėmis atgauti patirtą žalą. Pagrindiniai pakeitimai – tai konkurencijos bylų šalims yra sudaromos lengvesnės galimybės gauti informaciją, atsiranda nuostatos, kurios leidžia labiau apsaugoti komercines paslaptis ir kitokias paslaptis. Todėl abi šalys, tiek skundžiančioji, tiek besiginančioji, turi teisę lengviau gauti šitą informaciją. Toliau, vietoj šiuo metu esamo trejų metų senaties termino atsiranda penkerių metų ieškinio senaties terminas, nustatoma prezumpcija, jog karteliniams susitarimams yra padaroma žala. Tai reiškia, kad ne tai įrodyti, bet reikės įrodyti, kad žalos nėra. Ir įtvirtinama solidarioji pažeidimą padariusių ūkio subjektų atsakomybė. Tai reiškia, kad nukentėję asmenys galės kreiptis į bet kurį iš kartelio dalyvių arba į visus kartu. Tai galioja ir šiuo metu, bet tai tiesiog bus aiškiau aprašyta.

Šiuo projektu yra keičiamos vien tik su direktyvos perkėlimu susijusios nuostatos, kitų nuostatų nėra. Direktyva turi būti perkelta iki gruodžio 27 dienos, todėl prašytume svarstyti projektą skubos tvarka.

Dar norėčiau paminėti, kad rengiant šį projektą, nepaisant to, kad tai buvo tik direktyvos perkėlimas, dalyvavo plati sudaryta darbo grupė iš konkurencijos teisės specialistų, teoretikų, praktikų ir t. t. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Ačiū už pateiktą įstatymo projektą. Jūsų nori paklausti E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis pranešėjau, norėčiau paklausti, vis dėlto ar yra pakankamai pasiruošta, nes galbūt ir nepadidės krūvis teismams, bet gali padidėti, kadangi iš tikrųjų atsiranda teisė turbūt ir individualiai kreiptis, jeigu Konkurencijos tarnyba priima tam tikrą sprendimą, kad vis dėlto buvo padaryta žala, ir baudžia kartelinio susitarimo dalyvius. Tai iš tikrųjų ar fiziniai asmenys, pavyzdžiui, negalės kreiptis dėl žalos atlyginimo, kadangi jie nukentėjo, pasinaudodami tam tikromis, pavyzdžiui, paslaugomis arba įsigydami prekes, kur buvo kartelinis susitarimas? Iš tikrųjų, ar teismai nebus apkrauti per daug darbu?

G. ONAITIS. Reikėtų pasakyti, kad ir šiuo metu galima kreiptis dėl patirtos žalos, čia mes tik aiškiau išdėstome. Antras dalykas, matyt, nelabai turime ir pasirinkimo šioje vietoje ir turbūt būtų neteisinga pasirinkti kažkaip kitaip, negu nustato direktyva, nes tuomet kitų valstybių narių gyventojai arba įmonės, patyrusios nuostolius, galėtų tiesiog juos lengviau atgauti.

Ir trečias dalykas, manau, kad jeigu kažkoks krūvio padidėjimas ir bus, jis tikrai nebus reikšmingas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau jūsų klausti nėra užsirašiusių, galite atsisėsti. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nėra.

Ar galime bendru sutarimu? Galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu. Ačiū. Pagrindinis – Europos reikalų komitetas. Kadangi Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka, ar galime pritarti skubos tvarkai? Galime. Ačiū.

Kadangi data buvo numatyta gruodžio 20 diena, o prašoma skubos tvarka, ar sutartume, kad siūloma svarstyti gruodžio 8 dieną? Ačiū. Pritarėme.

12.38 val.

Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-69, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 2, 4, 5, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2511 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-70, Garantinio fondo įstatymo Nr. VIII-1926 4 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2605 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-71, Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2465 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-72, Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 14 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2467 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-73, Įmonių bankroto įstatymo Nr. IX-216 19 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2463 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-74, Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo Nr. IX-1768 1, 6, 8, 9 straipsnių, ketvirtojo¹ skirsnio ir priedo pakeitimo bei 13¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XII-2606 2 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-75, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15¹ straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2468 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-76, Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 5, 6, 7, 8, 14, 17, 18, 19, 20, 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-93, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2501 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-78, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2508 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-79, Civilinio proceso kodekso 737, 738 ir 739 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2518 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-80, Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2471 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-81, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2502 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-82, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-83, Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 65, 66, 67, 68, 70 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2510 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-84, Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2519 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-85, Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 1, 2, 3, 9, 10, 12, 13, 16, 21, 22, 25, 26, 27, 29, 31, 33, 34, 35, 44 straipsnių, V skyriaus ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo V¹ skyriumi įstatymo Nr. XII-2607 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-86, Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 19 ir 70 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2466 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-87, Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 2, 4, 5, 8 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XII-2504 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-88 ir Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 3, 4, 6, 14, 15 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-148 (*pateikimo tęsinys*)

Mūsų nustatytas pertraukos laikas praėjo. Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu T. Tomiliną. Kartu pateiksite visus lydimočius teisės aktus, visą paketą. Ačiū. Žodis jums.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Laba diena. Teikiamas Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir kartu jį lydintys įstatymų projektai. Aš išvardinsiu pavadinimus, jūsų leidimu. Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo, Garantinio fondo įstatymo, Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo, Socialinių įmonių įstatymo, Įmonių bankroto, Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo, Civilinio proceso kodekso, Nedarbo socialinio draudimo, Gyventojų pajamų mokesčio, Užimtumo įstatymo, Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo, Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo, Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo, Diplomatinės tarnybos įstatymo, Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo, taip pat Nedarbo socialinio draudimo, kuris buvo registruotas visai neseniai, Nedarbo socialinio draudimo įstatymo pakeitimo įstatymas. Tai yra viso socialinio modelio paketo atidėjimas, tačiau absoliuti dauguma pataisų, absoliuti dauguma projektų yra techninio pobūdžio, kuriuose keičiasi tik data. Taigi mūsų pagrindinė iniciatyva ir pagrindinė žinia jums, mieli kolegos, yra tai, kad socialinis modelis yra tęsiamas, struktūrinė reforma vyksta ir ji yra tobulinama. Šios įstatymo pataisos gimė intensyviai bendradarbiaujant su socialiniais partneriais. Vakar vyko intensyvūs ir labai konstruktyvūs susitikimai su visais darbdavių atstovais, pradedant nuo smulkiųjų darbdavių konfederacijų iki investuotojų. Susitikimai vyko pasitikėjimo, bendradarbiavimo ir abipusio supratimo atmosferoje.

Kaip aš minėjau, struktūrinė reforma tęsiama. Ačiū daugumai jūsų, kurie prisidėjote, už milžinišką darbą, kurį padarėte. Sausio mėnesį startuos pensijų indeksavimas, dėl to pensijos padidės vidutiniškai 15 eurų per mėnesį. Nemanau, kad kas nors iš jūsų tam prieštarauja.

Taip pat bus, kaip ir planuota, išplėstas motinų ir slaugytojų draudimas. Darbo kodeksas, kurį jūs priėmėte, įsigalios ne nuo sausio, bet nuo liepos 1 dienos. Tai yra didžioji dauguma tų sutarimų, kurie buvo pasiekti socialinio dialogo būdu, bus įgyvendinti. Pagrindinis tikslas – darbo santykių liberalizavimas – yra išlaikomas ir tęsiamas. Tačiau mūsų noras yra įtraukti kuo daugiau socialinių partnerių į procesą, dar padiskutuoti tam, kad struktūrinę reformą iš tikrųjų būtų galima pavadinti struktūrine, tam, kad nepradėtume struktūrinės reformos nuo socialinio konflikto. Rinkimų metu priimant, skubant, dirbant kiek įmanoma daugiau, vis dėlto padaryta šiokių tokių klaidų. Svarbiausia, yra pažeistas trišalio formato autoritetas.

Leiskite, mielieji, jums paaiškinti, kad Trišalė taryba nėra institucija, tai nėra valstybės įstaiga. Tai yra principas, kuris, kaip man sufleravo profesinės sąjungos, būtent Seimo Pirmininkės I. Degutienės laikais buvo išlaikomas besąlygiškai. Tada trišaliai pasiekti susitarimai niekada nebuvo keičiami Seime. Deja, rinkimų metu chaosas, politinė konkurencija nulėmė, kad buvo padaryta klaidų, ir mes norime tas klaidas ištaisyti ir grąžinti pasitikėjimą trišaliu formatu. Būtent tai yra tikslas. Nėra tikslo grįžti atgal ar nedaryti to, kas numatyta.

Todėl aš prašau jūsų leidimo svarstyti Darbo kodekso atidėjimo klausimą. Aš mielai atsakysiu į jūsų... ir kai kurių socialinio modelio įstatymų atidėjimo klausimą, nes juridškai tai yra susiję dalykai. Įstatymų pataisas parengė Seimo kanceliarijos sekretoriatas, labai atsakingi žmonės. Tame dalyvavo Teisės departamentas, mus nuolat konsultavo. Todėl jei atsirado kai kurių techninių klaidų, tai mes jas kartu su jumis taisysime.

PIRMININKĖ. Ačiū už pateikimą. Jūs pateikėte visą 1-8 įstatymų projektų paketą iki 1-9a. Yra labai daug norinčių paklausti. Mes turėtume susitarti, ar klausiamo tik 10 minučių, ar truputį ilgiau. (*Balsai salėje*) Pagal frakcijas? A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Yra labai skirtingi įstatymų projektai. Vienas dalykas yra Darbo kodekso nukėlimas, dėl kurio daug klausti dabar užsirašiusiųjų, bet pranešėjas taip pat lyg ir pristatė kitus, kurie yra labai specifiniai, dėl kurių mes gal irgi turime klausimų ir turime visai skirtingas nuomones. Pavyzdžiui, bazinės pensijos perkėlimas, ką siūlo stabdyti, kam būtų galima

pritarti. Bet negalime pritarti galbūt „Sodros“ lubų panaikinimui. Aš siūlau kiekvieną klausimą svarstyti taip, kaip yra užsirašyta, ir čia per 10 minučių viso paketo tikrai neaptarsime.

PIRMININKĖ. Gal tada sutarkime, kolegos, skiriame ilgesnį laiką – iki 20 minučių.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Dėl viso paketo. Tada užduosite tą klausimą. Žinoma, reikia atsakyti į visus klausimus, bet darykite racionaliai. Nes 20 įstatymų, vis dėlto mes čia visą dieną...

PIRMININKĖ. Užsirašė 18 Seimo narių. Tiesiog labai sistemiškai dirbame. Pirmasis klausia A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamasis kolega, aš klausiu visų pirma dėl Darbo kodekso, dėl kitų aš užsirašęs ten, kur norėčiau paklausti. Iš tikrųjų Darbo kodekso įgyvendinimą galima pratęsti, galima pradėti įgyvendinti ir taisyti. Įgyvendinant pasaulis nesugrius ir jokių revoliucijų neįvyks nei dėl to, ar pradėsime, nei dėl to, ar nukelsime. Tikrai nematau didelės diskusijos. Bet nežinau, ar jūs žinote, ar teko susipažinti su problemomis, kurios yra susijusios su valstybės biudžetu, fiskaliniu deficitu ir t. t., kas reikalauja labai specifinių žinių. Aš noriu paklausti, ar jūs žinote, kad prie Darbo kodekso įgyvendinimo yra prikabinta (tai yra A. Butkevičiaus Vyriausybės sprendimas) 250 mln. litų papildomų išlaidų...

T. TOMILINAS (LVŽSF). Eurų.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). ...eurų, atsiprašau, eurų, kuriuos turi palaiminti Briuselis, kad tai yra struktūrinė reforma, ir iš tų pinigų bus ir pensijos indeksuojamos, ir didinamos kitos svarbios išmokos. Jūs kažkodėl šiame projekte rašote, kad jokių neigiamų pasekmių nėra. Aš noriu jūsų paklausti: jeigu nukėlus Darbo kodeksą pasirodys, kad Briuselis nebepripažįsta to kaip struktūrinės reformos, ką jūs darysite? Ar jūs neindeksuosite tokiu atveju pensijų, ar jūs sutiksite, kad jūsų Vyriausybė įgautų fiskališkai neatsakingos institucijos reputaciją?

T. TOMILINAS (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. Labai teisingas klausimas, labai pagrįstas. Sprendimai susieti viską į vieną paketą buvo priimti ne mūsų. Mes puikiai tai žinome. Įstatymo pataisos buvo rengiamos kartu bendradarbiaujant įvairių Seimo komitetų vadovams, įskaitant Seimo Biudžeto ir finansų komiteto vadovą, „Sodros“ vadovą ir kitų institucijų, kurios puikiai suprantą, apie ką mes kalbame.

Taip, žinoma, mes žinome tas rizikas, žinome, kad tie dalykai yra susiję, tačiau mes darome viską labai atsakingai. Kaip minėjau, nuo sausio 1 dienos prasideda pensijų indeksavimas, tai yra prasideda tam tikros išlaidos. Tačiau atidėjimas, lubų atsisakymas mažina spaudimą biudžetui, mažina deficitą. Yra Finansų ministerijos patvirtinti skaičiai, vakar mes juos gavome, kad 81 mln. eurų yra taupoma atidedant Darbo kodekso ir lydimųjų įstatymų įsigaliojimą. Taip, aš suprantu, kad mums visiems kartu, siekiant valstybės prestižo ir pasitikėjimo valstybe, reikės įtikinti Europos Komisiją, kad mes darome struktūrinę reformą ir kad mums leistų. *(Balsai salėje)*

Ir aš noriu paaiškinti, kad jeigu mes darome reformą, kuriai nepitaria absoliuti dauguma Lietuvos žmonių, ir mes susiejame kartais galbūt ne visai susiejamus dalykus, jeigu mes darbo santykių reformą pradėdame ne nuo dialogo, o nuo socialinio konflikto, tai vadinti struktūrine reforma ne visai kyla ranka. Todėl vertinimas bus daug vėliau. Mes jau pradėjome konsultacijas su Europos Komisija ir esame tikri, kad įtikinsime, kad po pusės metų, kai įsigalios visas paketas, kai absoliuti dauguma jau priimtų dalykų įsigalios, be to, visuomenė pradės tikėti ta reforma, tai yra mūsų visų bendras tikslas įrodyti visuomenei, kad ta reforma labai reikalinga, tada ir Europos Komisijai, aš manau, bus lengviau apsispręsti.

PIRMININKĖ. Primenu, kad klausti – minutė, atsakyti – dvi minutės. Klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamasis kolega, suprantu jūsų argumentaciją, norą išspręsti šią ganėtinai keblią situaciją, bet vis dėlto būtų gerai žinoti mums tą sprendimo algoritimą, nes čia yra dvi dalys: Darbo kodeksas ir socialinio draudimo sistemos reforma. Nukeliame, kiek suprantu, ir tą, ir tą, nes negalima iš dalies įgyvendinti socialinio draudimo sistemos reformos be kai kurių jos elementų, nes tai buvo visa visuma. Patikslinkite, ar jūs abi dalis nukeliate, nes socialinio draudimo sistemos reforma, mano nuomone, visiškai nevykusi.

O dėl Darbo kodekso ar jūs vis dėlto nematėte galimybės greičiau priimti visas tas pataisas, nes iš principo ilgos diskusijos metu tos nuomonės jau buvo kaip ir išgrynintos, ir išryškintos. Čia yra keli įstatymų projektai, tiesiog Prezidentės pataisos, gal dar viena kita, ir iki naujų metų tai ir priimti.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Pirmiausia aš pabrėžiu, kad struktūrinė reforma tęsiama, yra nukeliami tik jos elementai. Pagrindinis elementas – Darbo kodeksas nukeliamas visiškai, kadangi Darbo kodeksas yra sutartiniai santykiai, t. y. darbo santykiai. Juos greitai tvarkyti neišeina, greitai, vadinasi, nesitariant su Trišale taryba, nedirbant trišaliu formatu, vėl per lobizmą, per chaotišką sprendimų priėmimą. Mes norime gražinti pasitikėjimą trišaliu formatu. Pusė metų yra labai racionalus terminas, ne ilgiau, ir būtent tai taip pat disciplinuos darbuotojų pusę, tai disciplinuos ir visas organizacijas, dalyvaujančias trišaliu formatu. Algoritmas toks: pagrindinis dalykas – Trišalė nuo sausio 1 dienos įsilieja į darbą. Leiskite žmonėms ramiai sulaukti Kalėdų su dabartiniu reglamentavimu.

Dabar, kalbant apie kitas reformas, aš jums pabrėžiu, reformos prasideda. Pavyzdžiui, išplėstinis motinų ir slaugytojų draudimas, keliamos pensijos, kalbama apie... Yra daugybė kitų dalykų, kurie yra priimti ir jau įsigalioja. Mes nukeliame tai, kas susiję su Darbo kodeksu, atsisaikome „Sodros“ lubų, nes tai prieštarauja mūsų politinei programai ir numatytiems kitoms reformoms, mes taip pat neatsisakome darbdavio įmokos į Socialinio fondo biudžetą mažinimo 1 %, mes pritariame jam ir taip pat paleidžiame nuo sausio 1 dienos. Taigi pagrindinė reforma, visas pagrindas eina į priekį.

Dėl ko buvo pagrindinis konfliktas, politinis konfliktas, kuriame jūs irgi dalyvavote? Jūs labai aiškiai pasisakėte, jūsų politinė grupė ir...

PIRMININKĖ. Atsakymui – dvi minutės, gerbiamas Tomai.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Atsiprašau.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, po Kalėdų ateina Velykos ir šventės visada būna, jos keičia viena kitą ir niekada nesinori gadinti nuotaikos. Norėčiau paklausti, kas bus, jeigu jūs tikrai nusivilsite dėl susitarimų ir, tarkime, to susitarimo nepasieksite, gal vėl ateisite į parlamentą ir prašysite dar vieną datą atidėti? Iš esmės buvo dėl daug ko sutarta, ir Prezidentės pasiūlymų yra. Jūs neatsakėte į klausimą, kodėl jūs nėjote kitu keliu, kad suaktyvintumėte svarstymą? Gal reikia dėl detalių kalbėtis, nebūtinai dėl viso paketo, nes galite būti nusivylę. Ačiū.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą, labai teisingas klausimas. Jeigu nebus pasiekto susitarimo, jeigu bus neadekvatus darbas trišaliu formatu, įsigalios tai, kas dabar sukurta jūsų rankomis. Viskas akivaizdu. Bet atidedami Darbo kodeksą mes siekiame kelių tikslų. Pirmiausia – gražinti autoritetą skaidrioms, atviroms deryboms dėl darbo sąlygų. Būtent apie tai daugelį metų svajoja darbdaviai, vertinantys derybas, kontraktus, susitarimus daug labiau, kartais daug labiau negu įstatymą. Liberaliai mąstantys politikai irgi tai labai aiškiai vertina. Mes norime gražinti derybų autoritetą, tikrų, ne per komitetus, ne per neskaidrius susitikimus, ne per kokias nors vieno kito Seimo nario pataisėles, o iš tikrųjų skaidriai trišaliu formatu. Beje, aš labai gerbiu pataisas, kurias pateikia Seimo nariai dėl darbo įstatymų. Aš labai jūsų prašau tokio geranoriškumo pateikti jas Trišalei tarybai, kurie dar nepateikėte. Tiesiog leiskite žmonėms, socialinėms grupėms dėl jų susitarti. Nesikiškime, nebūkime ne liberalai, nesikiškime taip smarkiai įstatymiškai į darbo santykius.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjau, iš tikrųjų, jeigu žvilgtelėtumėte šiek tiek pro langą, savo dešinėje pamatytumėte gražų, didelį, blizgantį pastatą „Barclays“ centrą, kur dirba beveik tūkstantis gerai apmokamų specialistų – veržlių, jaunų lietuvių, kurie iš tikrųjų galėjo emigruoti, bet liko čia, nes užsienio investicijos atėjo čia. Tai nėra vienos Vyriausybės nuopelnas, tai yra nuoseklus darbo rezultatas. Norėdami jį tokį pasiekti, turime išsiųsti labai aiškų signalą

užsienio investuotojams, jog jums čia jų reikia, reikia investicijų ir gerai apmokamų darbo vietų. Ką mes darome šiandien? Ar jūs nemanote, kad siunčiame visiškai priešingą signalą? Čia priimame Darbo kodeksą, čia atidedame, čia priimame „Sodros“ lubas, čia sakome, reikia atidėti. Ar nemanote, kad toks sprendimas tokioje konkurencinėje tarptautinėje aplinkoje rodo, kad mes esame nerimtas, nepatikimas partneris ir investicijų čia nereikia?

T. TOMILINAS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Pirmas dalykas, kurį mes čia padarėme nuo pirmos darbo dienos, tai yra intensyvūs susitikimai su Investuotojų forumu. Kiekvieną savaitę skambinamės, susitinkame, aiškinamės, kodėl taip darome. Aš labai prašau jūsų nesusieti dviejų dalykų, nes dėl „Sodros“ lubų (taip, tarp mūsų yra ideologinis ginčas ir jis vyksta ne tik Lietuvoje) yra skirtingas požiūris į mokestinę politiką. Taip, tai yra natūralu, kai yra skirtingos nuomonės. Dešinė balsuoja vienaip, kairė – kitaip.

Kalbant apie darbo santykius, čia jūs visiškai teisus. Jūs absoliučiai teisus, kad reikia sutarimo, reikia aiškaus signalo, kad mes reformą tęsiame, būtent tą aš ir sakiau. Ir patys investuotojai džiaugiasi ta idėja, kuri sklendo ore apie nacionalinį susitarimą. Galbūt per tą pusmetį, kol bus kalbama apie reformos tobulinimą, mes taip pat pasieksime nacionalinį susitarimą dėl investicijų, dėl žmonių atlyginimų. Investuotojai nori to, jei patys tai siūlo, jie sako, mes pasiruošę, jeigu jūs su mumis rimtai kalbate, mes rimtai su jumis kalbėsime. Tuo požiūriu aš nematau čia problemos. Beje, yra parengtas toks protokolinis susitarimas tarp visų darbdavių organizacijų, politinių partijų, yra *draftas* – projektas. Mes būtinai jums jį pateiksime ir pakviesime pasirašyti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Ar atidėjimas būtų galimybė sureguliuoti ir tą didelį atlyginimų skirtumą, t. y. sumažinti atlyginimų skirtumus taip pat ir valstybės tarnyboje? Aš suprantu, kad Darbo kodeksas pirmiausia skirtas ne valstybės tarnybai ir ne biudžetinių įstaigų darbuotojams, tik iš dalies, bet R. Žemaitaičio, A. Maldeikienės išsakyti pavyzdžiai ir pastabos... Ar galime mes tą pusmetį išnaudoti turinės nelygybės mažinimui algų srityje apskritai visoje valstybėje?

T. TOMILINAS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Gerbiamas premjeras kaip tik ir minėjo, paskirtasis premjeras S. Skvernelis kaip tik minėjo apie tai, kad pusmetis reikalingas tam, kad sistemiškai pažiūrėtume į visą atlyginimų tvarkymo, arba reguliavimo, teisinę bazę, pradedant nuo valstybės tarnybos. Yra naujai parengtas Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų įstatymas, kurį mes svarstėme Socialinių reikalų ir darbo komitete. Jis irgi eina šiek tiek ne tuo keliu. Einama link to, kad vėl viską įstatymais tvarkyti. Mūsų žinia yra tokia bendra, kad reikia tvarkyti susitarimais. Kuo mažiau įstatymų, susijusių su darbo apmokėjimu ir darbo santykiais, daugiau susitarimų, kolektyvinių susitarimų. Pradedame nuo nacionalinio lygmens. Susitarkime, kad dabar gesiname nacionalinį konfliktą, leidžiame pusę metų nurimti aistroms ir leiskime žmonėms patikėti tuo, ką mes darome.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, noriu su jumis pasitarti. 10 minučių jau klausinėta. Gal galime sutarti šitaip: padarome pateikimo pertrauką, ir jums galės atsakyti į klausimus. Pakviesime išklausti prezidentūros dekretą, turime Vyriausybės valandą ir gal Vyriausybės valandos metu, sutarkime, klausinėja tik opozicija, arba iš esmės gal mažai klausimų turėsime Vyriausybei ir tada toliau pratęsime pateikimą. Tada viską suspėjame, visi paklausia, ir viskas vyktų labai nuosekliai. Ar galime šitaip sutarti? (*Balsai salėje*) J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėjas čia labai trumpai pristatė visą paketą, bet aš pasakyčiau, kad pakete toli gražu nėra tik datų pratęsimas. Yra atskirų projektų, kurie keičia esmines nuostatas, ir aš norėčiau atskirai tam tikrų detalių paklausti dėl atskirų projektų. Pranešėjas, aš manau, privalėtų pristatyti tas naujas nuostatas, kurios įrašytos.

PIRMININKĖ. Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Dėl to taip *urmiškai* klausinėti už visą aš nepritariu – prie kai kurių reikia stabtelėti, kur yra ne tik datos pakeitimas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Labai vertiname tai, ką jūs pasakėte. Tikrai nuosekliai dirbsime toliau. Didžioji dalis Seimo narių... Ar reikia balsuoti? Pritariame tam, kad dabar darome pateikimo per-

trauką, ir pakviesime prezidentūros atstovus pateikti Prezidento dekretą, o po to, po Vyriausybės pusvalandžio, jeigu taip sutartume... (*Balsai salėje*) Popietinis posėdis yra opozicinė darbotvarkė ir mes nieko ten negalime keisti. Pasitarsime atskirai dėl Vyriausybės valandos. Tomai Tomilinai, jeigu jūs galite ir sutinkate, ir jeigu kolegos sutinka, pateikimą pratęsimė po gero pusvalandžio. Labai ačiū. (*Balsai salėje*)

Ponia I. Šiaulienė.

I. ŠIAULIENĖ (*LSDPF*). Dėkoju. Gerbiama Seimo vicepirmininke, visiems gal būtų aiškiau, jeigu mes dabar apsispręstume dėl Vyriausybės valandos.

PIRMININKĖ. Apsispręskime.

I. ŠIAULIENĖ (*LSDPF*). Ar darome tik pusvalandį, ar ne, tada eitų viskas logiškai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiami kolegos, puikus pasiūlymas. Tai ir norėjau pasakyti išvydusi Vyriausybės narius. Ar galime apsispręsti, kad darome tik Vyriausybės pusvalandį, leisdami prieš tai trumpai pateikti dekretus? (*Balsai salėje*)

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Vyriausybės nariai atėjo 13 valandai. Galbūt Vyriausybės nariai yra svarbesni už Prezidentės patarėjus?

PIRMININKĖ. Ačiū už pastabas. Tiesiog imkime ir balsuokime.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Pagal valstybės hierarchiją.

PIRMININKĖ. Pagal darbotvarkę buvo Seimo nutarimas ir Lietuvos Respublikos Prezidento dekretai. Kas už tai, kad leistume pateikti dekretus, o po to (manau, kad čia užimtume nedaug laiko) pradėtume Vyriausybės valandą su tam tikru pavėlavimu? Prašome, kolegos, balsuoti, kad leistume Lietuvos Respublikos Vyriausybės dekretus... tai yra pateikti Prezidento dekretus. (*Balsai salėje*)

Už balsavo 86 Seimo nariai, prieš – 1, susilaikė 7.

13.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl Vyganto Vaitkaus atleidimo iš Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nario pareigų“ projektas Nr. XIIIIP-98, Seimo nutarimo „Dėl Jono Makauskos skyrimo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nariu“ projektas Nr. XIIIIP-99 (pateikimas)

Labai atsiprašome Vyriausybės, kad teks truputėlį palaukti, bet, manau, jums taip pat bus labai pravartu išgirsti Lietuvos Respublikos Prezidento vyriausiosios patarėjos L. Antanavičienės pateikiamus Seimo nutarimus dėl V. Vaitkaus atleidimo iš Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nario pareigų ir kartu Seimo nutarimą dėl J. Makauskos skyrimo Valstybinės kainų ir energetikos komisijos nariu.

L. ANTANAVIČIENĖ. Laba diena, gerbiamieji Seimo nariai. Gerbiama posėdžio pirmininke, šiandien esu įpareigota pristatyti Lietuvos Respublikos Prezidento dekretą „Dėl teikimo atleisti V. Vaitkų iš Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nario pareigų“. Dekrete pažymima, kad, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Konstitucijos 77 straipsniu, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 3 dalimi, 5 dalies 1 punktu, Prezidentė teikia Lietuvos Respublikos Seimui, pasibaigus kadencijai, atleisti V. Vaitkų iš Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nario pareigų. Prezidentės pavedimu norėčiau padėkoti gerbiamam V. Vaitkui už jo gerą darbą visos kadencijos metu ir palinkėti sėkmės tolesnėje profesinėje veikloje.

Kartu leiskite jums pristatyti ir kitą dekretą, kuriame pažymima, kad, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Konstitucijos 77 straipsniu, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 3 dalimi, Prezidentė teikia Lietuvos Respublikos Seimui penkeriems metams skirti J. Makauską Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nariu. Prezidentės teikimu norėčiau trumpai pristatyti kandidatą.

Pagal Energetikos įstatymo 8 straipsnio 4 dalį komisijos nariais gali būti nepriekaištingos reputacijos Lietuvos Respublikos piliečiai, turintys aukštąjį, ne žemesnį kaip magistro laipsnio išsi-

lavinimą. Ponas J. Makauskas atitinka šiuos reikalavimus. Tai yra nepriekaištingos reputacijos žmogus, turi teisės magistro kvalifikacinį laipsnį, yra ne kartą apdovanotas tiek tarnybos, tiek valstybės vadovų. Šiuo metu J. Makauskas Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyboje eina Specialiųjų užduočių valdybos nusikalstamų veikų tyrimo skyriaus vyriausiojo tyrėjo pareigas. Puikius analitinio darbo ir vadovavimo įgūdžius lemia jo aštuonerių metų darbo patirtis atliekant ikiteisminius tyrimus, susijusius su energetikos įmonių veikla šilumos, gamtinių dujų ir atominės energetikos sektoriuose.

Prezidentės pasitikėjimą kandidatu lemia jo profesionalumas teisės srityje, patirtis tiek dirbant prevencinį darbą, tiek tiriant piktnaudžiavimo atvejus šilumos ir kituose energetikos sektoriuose. Kandidatas turi ilgametės patirties bendradarbiaujant su Energetikos ministerija, su Konkurencijos taryba, įvairiomis teisėsaugos institucijomis, taip pat tikrinant ūkio subjektus dėl mokesčių apskaičiavimo ir mokėjimo, buhalterinės apskaitos tvarkymo, licencijuojamos veiklos vykdymo.

J. Makauskas yra gerai susipažinęs su energetikos bei finansinių įmonių veiklą reguliuojančiais teisės aktais, taip pat energetikos įmonių ir kitų perkančiųjų organizacijų vykdytų viešųjų pirkimų praktiniais aspektais, todėl jo kompetencija neabejotinai sustiprintų Valstybinės kainų ir kontrolės komisijos gebėjimus priimti sprendimus, skatinančius konkurencingos ir skaidrios energetikos rinkos kūrimą ir efektyvų vartotojų interesų gynimą. Konkrečiai Prezidentė tikisi, kad naujasis VTEK'o narys padės sustiprinti šilumos įmonių veiklos kontrolę, išskaidrinti sąnaudų apskaitą, suaktyvinti nepriklausomą auditavimą, sumažinti piktnaudžiavimo ar aplaidaus veikimo atvejų skaičių.

Gerbiamieji Seimo nariai, J. Makauskas nepriekaištinga reputacija, jo asmeninės savybės, ilgametė patirtis teisėsaugoje ir energetikos sektoriaus pažinimas neleidžia abejoti, kad šis žmogus yra tinkamas Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nario pareigoms. Todėl Respublikos Prezidentė tikisi, kad jūs, gerbiamieji Seimo nariai, palaikysite šią kandidatūrą. Kandidatas yra šioje salėje ir, esant reikalui, taip pat pasirengęs atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Ačiū.

L. ANTANAVIČIENĖ. Aš labai nuoširdžiai dėkoju.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų nori paklausti A. Skardžius. Dėl pirmojo nutarimo. Taip? Dėl atleidimo. Prašau.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Galbūt galima dėl abiejų klausti? Aš, aišku, dėkingas V. Vaitkui, kurį teko pažinti kaip puikų specialistą. Gaila, kad jis neskiriamas dar vienai kadencijai. Tiesiog noriu pasakyti ačiū jam už puikų bendradarbiavimą su Ekonomikos komitetu, su Seimo Energetikos komisija. Iš pono J. Makauskas, kuris greičiausiai bus patvirtintas į šias atsakingas pareigas, tikrai norėčiau tikėtis, kad jūsų patirtis dirbant Specialiųjų tyrimų tarnyboje galų gale šiai tarnybai, tai yra naujai tarnybai, suteiks galimybę tiesiog objektyviai pasižiūrėti į aptarnavimo bloką, kuris plovė ir plauna pinigus iki šiol iš mūsų energijos vartotojų kišenės. Aš labai tikiuosi, gerbiamas Jonai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ar tai buvo jūsų klausimas? Ar galite ką atsakyti ponui A. Skardžiui?

L. ANTANAVIČIENĖ. Aš tiesiog tikrai galbūt galiu atsakyti tiek, kad mes taip pat labai patenkinti buvusiu bendradarbiavimu su gerbiamu Vygantu. Vygantas iš tikrųjų pats pasirengęs palikti šį savo karjeros etapą ir eiti dirbti kitur. Mes, kaip ir Prezidentė, linkime jam nuoširdžiausios sėkmės. Šis kandidatas būtent todėl ir buvo pasirinktas, kaip turintis labai didelį teisinį įdirbį, ir mes lygiai taip pat tikimės iš jo labai gerų darbo rezultatų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau norinčių paklausti nėra. Gerbiamoji pranešėja, galite atsisėsti.

L. ANTANAVIČIENĖ. Labai ačiū visiems.

PIRMININKĖ. Pirmasis nutarimo „Dėl V. Vaitkaus atleidimo iš Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos narių pareigų“ projektas. Pateikimas. Ar galima pritarti po pateikimo?

Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Antrasis „Dėl Jono Makauskos skyrimo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nariu“ projektas, taip pat pateikimas. Ar kolegos Seimo nariai norėtų išgirsti dabar pretendenta, ar pageidautų susitikti frakcijose pagal nustatytą grafiką ir tada jau išsamiai su juo diskutuoti? (*Balsas salėje: „Gerai!“*) Sutarėme. Ačiū.

Tada frakcijų prašysime pateikti pageidavimus, kada norėsite susitikti. Dėkojame prezidentūros atstovams, atvykusiems čia, ir pretendentams, su kuriais dar susitiksimė. Siūloma svarstyti gruodžio 8 dieną. Pagrindinis – Ekonomikos komitetas.

Taip pat turėčiau atkreipti dėmesį, kad dėl mūsų pateikto Konkurencijos įstatymo projekto Nr. XIIIIP-28 taip pat pagrindinis yra Ekonomikos komitetas.

Labai atsiprašau gerbiamosios Vyriausybės narių, kad priverčiau jus laukti, pabūti mūsų Seimo plenarinių posėdžių salėje. Gal, kolegos, taip ir sutariame, kaip diskutavome, kad klausia opozicija ir pusę valandos skiriame Vyriausybės klausimams.

13.11 val.

Vyriausybės valanda

Pirmasis klausia A. Kubilius.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Gerbiama pirmininke, aš suprantu, man simpatijos čia lieka tokios tradicinės...

PIRMININKĖ. Truputėlį atsiprašau, čia mūsų aparatūra taip suveikė. Bet jeigu jau suteikiau žodį, gal kolegos nepyks?

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, aš dėkoju, tikrai nepamiršiu. Aš norėjau paklausti premjero. Premjere, jūs čia dabar girdėjote tą diskusiją dėl Darbo kodekso ir su tuo susijusių valstybės biudžeto reikalų. Jūs sukonstravote, taip pavadinčiau, įdomią schemą – prie Darbo kodekso išigaliojimo „prižiūrėte“ ir kai kuriuos finansinius dalykus, kurie yra svarbūs ir kurie yra numatyti kitų metų biudžete, turiu omeny pensijų indeksavimą, kitas socialiai jautrias išlaidas. Kaip žinote, jų palaiminimo reikia iš Briuselio, tai siejant su struktūrinių reformų įgyvendinimu. Sakykite, ar jūs asmeniškai pritariate ir ar pritarumėte tokiam veiksmui, kokį Seimo dauguma dabar yra suplanavusi, t. y. atidėti Darbo kodeksą nežinant, koks bus Europos Komisijos sprendimas dėl tų išlaidų, kurios yra labai svarbios ir kurios yra numatytos biudžete?

A. BUTKEVIČIUS (*LSDPF*). Pirmiausia dėkoju už klausimą. Aš manau, kad Darbo kodeksas ir socialinis modelis tikrai buvo rengiami labai atsakingai ir buvo dirbama su įstatymo projektu beveik trejus metus. Dirbo ir ekspertai, ir mokslininkai, kurie turi didžiulę šios srities kompetenciją. Buvo analizuojamos ir kitų valstybių tam tikros galimai padarytos klaidos arba tiesiog vertinimai, kaip po to sekėsi įgyvendinti priėmus naująjį Darbo kodeksą ir socialinį modelį.

Manau, kad visas šitas socialinis modelis su Darbo kodeksu buvo parengtas labai atsakingai ir reikalingas mūsų valstybei. Bet, kaip žinote, rengiant daug įstatymų projektų niekas nėra apsaugotas ir nuo tam tikrų galimų klaidų. Dėl to buvo aiškiai anksčiau pasakyta, kad ištisus 2017 metus bus vykdomas monitoringas, ir jeigu matome, kad reikia priimti kai kurias įstatymo pataisas, aš manau, niekas Seimo nariams to nedraudžia. Mes tikrai būtume galėję tai padaryti.

Toks žingsnis, t. y. stabdyti Darbo kodeksą ir socialinį modelį, šiuo metu, manau, yra neišmintingas ir neatsakingas. Tai, kas yra parengta ir pateikta, yra įvertinta pagal dabartinę finansinę situaciją, taip pat yra įvertinta, koks būtų poveikis mūsų ekonomikai pradėjus įgyvendinti šią struktūrinę reformą, koks signalas jau yra pasiųstas investuotojams.

Manau, kad šio socialinio modelio ir Darbo kodekso laukia ir mūsų verslininkai, kurie yra nusiteikę ir toliau didinti darbo užmokestį, taip pat sukurti naujas darbo vietas. Aišku, vienas iš geriausių pavyzdžių, aš manau, yra tas, kur yra aiškiai parašyta, kad eliminuojame politikų, kaip sakyti, norus, ne norus, indeksuojant pensijas. Manau, kad tai turėtų būti padaryta ir su darbo užmokesčio indeksavimu kiekvienais metais, atsižvelgiant į ekonomikos ir darbo užmokesčio augimą mūsų šalyje. Tam irgi buvo parengti, galiu pasakyti, įstatymų projektai.

Mano nuomonė yra tokia, kad Europos Komisija irgi stebi šituos procesus, vertina ir kaip jį-
nai įvertins, aš manau, laikas parodys. Manau, blaivus protas turėtų nugalėti ir pamirštant duo-
tus pažadus per rinkiminę kampaniją.

PIRMININKĖ. Klausia E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas premjere...

PIRMININKĖ. Ruošiasi A. Dumbrava.

E. GENTVILAS (LSF). Noriu paklausti dėl Valstybinės tarnybos vadovo J. Pa-
gojaus, jis vis dar tebeina šitas pareigas. Gal jūs žinote konkurso sąlygas, kokios buvo, ar buvo
reikalaujama turėti vairuotojo pažymėjimą, ar buvo teikiamos Specialiųjų tarnybų pažymos apie
tokius administracinės teisės nusižengimus, pavyzdžiui, kaip vairavimas išgėrus ir t. t.? Mes,
kaip opozicija, aišku, patys analizuosime, bet gal jūs dabar kaip Ministras Pirmininkas ir partijos
vadovas galite atsakyti? Ar jūs planuojate atleisti iš šitos tarnybos vadovo pareigų Justą Pagojų?
Julių Pagojų, atsiprašau. Jeigu planuojate atleisti, kada, kokių pagrindų, už kokius nusižengimus,
ar bus tarpinė grandis per Socialdemokratų partijos Etikos komisiją, ar jūs tiesiog, kaip Vyriausy-
bės vadovas, imsitės atsakomybės ir priimsite sprendimą dėl šio jauno, galbūt perspektyvaus ir
gabaus žmogaus atleidimo? Aš pritariu jūsų pozicijai, kad jis nebegalėtų dirbti šitos tarnybos va-
dovu. Tai kokie jūsų žingsniai, planai – per etikos dalykus ar tiesiog per vyriausybę liniją?

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Yra dvi linijos. Aš jau vakar aiškiai pasakiau, kad mūsų partijos
Etikos komisija turės įvertinti tokį jo poelgį. Tikrai nei partijos vadovybė, nei aš tos informacijos
neturėjome. Aš manau, kad kai kurios teisėsaugos institucijos turėjo informuoti, tokia mano
nuomonė, nes manau, kad tam tikrus dalykus, kurie nesusieti su politiko, taip pasakyčiau, etika
ir kitais teisiniais dalykais, reikia spręsti operatyviau, kad po to neatsitiktų taip, kaip šiuo metu
atsitiko.

Atsakydamas į jūsų klausimą, tikrai aš šiandien į jį negalėčiau atsakyti, kokios buvo konkur-
so sąlygos, kaip buvo organizuotas konkursas ir kokios yra suteiktos teisės, kaip jūs sakote, man
dėl atleidimo ar neatleidimo jo iš dabartinių pareigų. Šitas pavedimas mano, kaip laikinai einan-
čio Ministro Pirmininko pareigas, šiandien yra duotas mūsų teisininkams, ir tikiuosi, kad atsaky-
mas artimiausiu metu man bus pateiktas. O dabar dar norėčiau suteikti žodį teisingumo ministrui.

J. BERNATONIS (LSDPF). Dėkoju. Išties labai geras klausimas. Konservatorių partijos šešėlinis
teisingumo ministras ponas V. Benkunskas kreipėsi dėl šio konkurso ir į Generalinę prokuratūrą,
ir į STT. Kiti asmenys kreipėsi į VTEK'ą. Visi atsakingų institucijų patikrinimai buvo atlikti. Mes
gavome atsakymus, kad konkursas vyko pagal įstatymus ir jokių pažeidimų nei prokuratūra, nei
STT, nei Vyriausioji tarnybinės etikos komisija nenustatė. Taip, prieš paskiriant aš turėjau infor-
maciją apie tai, jog šiuo metu administracinė nuobauda dar nėra pasibaigusi ir vairuoti dar tris
mėnesius jis negalės, bet tai nėra pagrindas laimėjusio konkursą skirti į tokias pareigas. Viskas
yra atlikta pagal įstatymus, konkursas vyko gana skaidriai, dalyvavo daug žmonių.

Aš suprantu kai kurių asmenų nepasitenkinimą, kai 67-erių metų socialdemokratą pakeitė
27-erių metų socialdemokratas, bet reikia taikytis su tuo, kad jaunimas mus pakeis.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Dumbrava, ruošiasi J. Razma.

A. DUMBRAVA (TTF). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Norėčiau paklausti energetikos minist-
ro. Gerbiamasis ministre, mane jaudina žinia dėl Energetikos ministerijos nebuvimo ateityje, tuo
metu, kai reikia tvarkyti Ignalinos atominę elektrinę, reikia išimti energijos branduolinius reaktori-
us, kurą. Aš žinau, kad atominės darbuotojai ir specialistai Visagine parengė tokį planą ar pa-
siūlymą Energetikos ministerijai. Sakykite, kokią matote viziją, ar yra Lietuvoje specialistų, kurie
padėtų susitvarkyti su šia padėtimi, nes faktiškai niekur pasaulyje to nedaryta? Kaip tai bus daro-
ma? Ar užteks kokio nors departamento, ar čia bus įtrauktos kokios nors kitos jėgos? Keletą min-
čių. Ačiū.

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Ignalinos atominės elektrinės uždarymo projektas yra
vienas didžiausių mūsų valstybėje. Pagrindinis rūpestis, kuris buvo ir mano kadencijos metu ir
kuris pereis ir naujam energetikos ministrui, tai yra finansavimo užtikrinimas. Žinia, Lietuva

yra išsiderėjusi jau seniai, finansavimas yra užtikrintas iki 2020 metų. Tai nereiškia, kad 2020 metais patys pinigai baigsis, jie gali keltis į vėlesnius metus, kai kuriais skaičiavimais, tai gali būti 2023–2026 metai, pačių pinigų projektams mums turėtų užtekti. Bet laikas nuo 2020 metų kelia didžiausią rūpestį. Jau ir aš pats asmeniškai ne vieną kartą buvau susitikęs su energetikos komisarų, su kitais atsakingais pareigūnais. Tas darbas intensyviai daromas, aš manau, 2018–2019 metais tai bus vienas karščiausių klausimų Lietuvoje.

Svarbiausia yra finansavimo užtikrinimas. Manau, kad viskas bus sėkmingai. Galėčiau ilgai kalbėti, bet taupysiu jūsų laiką. Jeigu reikės, galėsiu papasakoti apie tai atskirai ir detaliau, kokie darbai daromi, kokios problemos.

O dėl techninių sprendimų. Taip, tas klausimas buvo keliamas, kad reaktyvaus kuro išėmimas iš reaktoriaus gali būti komplikuoatas, bet mes to nesibaiminame. Taip, iš RBMK reaktoriaus nebuvo daroma, iš kitų reaktorių tai buvo daroma. Turime ir tarptautinį palaikymą. EBRD siunčia daug specialistų, tikrai yra didelė komanda specialistų, kurie tą daro. Tik noriu užtikrinti viena – tikrai nedarysime nieko, kas kels nors mažiausią pavojų darbuotojams ar aplinkai.

Techniniai sprendimai yra ir jų įvykdymas vienaip ar kitaip bus padarytas. Aš tikiu, kad susitvarkysime. Ne su tokiais užduotimis atominė elektrinė jau susitvarkė ir pirmame etape.

PIRMININKĖ. Ačiū.

R. MASIULIS. Kol kas yra tik spekuliacijos, kad tai gali būti komplikuoatas klausimas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia J. Razma, ruošiasi K. Glaveckas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Norėčiau kreiptis į susisiekimo ministrą. Štai dabar spaudoje kaip skandalingas dalykas aprašyti tie vidaus sandoriai, kuriuos vykdė „Lietuvos geležinkelių“ įmonė su savo depo įmone, gamindama lokomotyvus, kai perkama rusiška technika tam reikalui. Ar jūs šitą klausimą įdėmiai išnagrinėjote ir kokie būtų jūsų vertinimai tos pirkimo situacijos? Ar ji jums buvo žinoma prieš tai, ar matote problemų ir ar ką nors bandysite daryti per likusį darbo laiką?

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Labai ačiū už klausimą. Turėčiau pasakyti, kad lokomotyvų depas įkurtas jau geras dešimtmetis ir jis buvo skirtas išnaudoti turimą gamybinę bazę, staklyną, žmogiškuosius resursus tam, kad pigesne kaina būtų galima atlikti kapitalinius remontus, o paskui (buvo planuojama ir dabar jau daroma) netgi surinkinėti šilumvežius. Žinoma, Lietuvoje nėra komplektuojamųjų dalių tiek gamintojų, kad galėtume vien iš lietuviškų komplektuojamųjų dalių surinkti šilumvežį. Dalis detalių, pagrindiniai mazgai yra perkami užsienyje. Norėčiau paminėti „Siemens“. Taip pat, žinoma, dalis detalių perkama ir Rusijoje. Todėl vertinti, kad tai gerai ar blogai vien iš spaudos, matyt, vienareikšmiškai nevertėtų.

Reikėtų suskaičiuoti ir suskaičiuoti ne tik buhalteriskai, kas labiau valstybei ir bendrovei apsimoka: ar pirkti analogiškus šilumvežius rinkoje, ar patiems pasigaminti įdarbinant tam tikrą žmonių skaičių, sprendžiant socialines problemas, užimtumo problemas ir kartu mokėjimą mokesčių – tiek gyventojų pajamų mokesčio, tiek pelno mokesčio, kitų mokesčių mokėjimą į valstybės išdą.

Aš manau, kad pasvėrę tuos ekonominius resursus pamatysime, kad turėti savo gamybinę bazę, kuri ateityje galėtų būti panaudota ne vien tik transporto sektoriaus arba geležinkelio reikmėms, bet ir remontuojant karinę techniką, kurios mes kasmet vis daugiau nusiperkame, tokia veikla, ko gero, ekonomiškai duotų plusą, o ne minusą. Man atrodo, kad tai yra labai svarbu. Tačiau naujas paskirtas ministras, Vyriausybė galės dar kartą su valdyba grįžti prieš šito klausimo ir išnagrinėti ekonominį naudingumą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia K. Glaveckas. Ruošiasi gerbiamasis E. Pupinis.

K. GLAVECKAS (LSF). Klausimas bus teisingumo ministrui, nes, kiek matau, J. Oleko nėra. Gerbiamasis ministre, sakykite, jūs ir kitos ministerijos išeidamos išleidote tokias knygytes, jūsų konkrečiai Teisingumo ministerija, kur yra, deja, jūsų dvi nuotraukos, o Krašto apsaugos ministerijos knygelėje yra 23 ministro nuotraukos. Jeigu pažiūrėsime į jūsų knygelę, tai, pavyzdžiui, 6 puslapyje yra labai įdomi nuotrauka: nufotografuota 100 eurų ir antrankiai padėti. Jeigu koks verslininkas pasižiūrės tą nuotrauką, tai jam bus baisu tuos 100 eurų imti ar matyti.

Sakykite, kiek kainavo tos knygelės išleidimas, ir ar jūs manote, kad tikslinga tokius dalykus ir toliau daryti, nes tokių brošiūrų leidimas kainuoja daug pinigų, o jų skaitymas faktiškai yra tik tų pačių, kas parašė, reikalas? Ačiū.

J. BERNATONIS (LSDPF). Dėkoju, gerbiamasis kolega. Iš tiesų geras klausimas. Man regis, jau antrą kartą tą klausimą man užduoda. Kiekvienais metais mes išleidžiame tokią ataskaitą, kas padaryta. Aš nemanau, kad tai turėtų nervinti opoziciją, kad parodoma, ką padarė Vyriausybė ar atskiros ministerijos. Daug tai nekainuoja, aš pasitiksliu ir galėsiu jums raštu atsakyti, nes ir tiražas nėra labai didelis. Yra ir elektroninė versija tokios ataskaitos.

Dėl nuotraukų. Aš manau, kad mano kolega labiau fotogeniškas, jo nuotraukų daugiau. Manau, kad aš ne toks fotogeniškas, tai mano užtenka dviejų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia E. Pupinis. Nematau. Yra E. Pupinis. Ruošiasi M. Majauskas. Įjunkite.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Norėčiau paklausti ūkio ministro. Aš prisimenu vieną vizitą Utenoje, kai jūs duodamas interviu televizijai pasakėte, kad Utenai nereikalingas nei industrinis parkas, nei kokia laisvoji ekonominė zona, nes galima išspręsti problemas ir kitokiu būdu. Norėčiau jūsų paklausti, vis dėlto ką jūs turėjote omenyje taip sakydamas, nes iš tikrųjų problemos dėl investicijų Utenoje didžiulės, faktiškai per du dešimtmečius niekas neinvestavo? Ačiū.

E. GUSTAS. Dėkoju už klausimą. Duodamas interviu Utenoje paminėjau tai, kad pramoninių parkų arba laisvųjų ekonominių zonų Lietuvoje yra gana daug, jos toli gražu ne visos užpildytos, konkurencija tarp jų yra didelė ir pritraukti investuotoją yra gana sudėtinga.

Dar viena laisvoji ekonominė zona Utenoje ar pramoninis parkas verslumo arba pramonės skatinimo problemos neišspręstų. Reikia skatinti patį verslą, esantį ten, plėsti savo gamybinius pajėgumus ir steigti naujus verslus, o tai galima daryti nusteigiant jokių papildomų pramoninių teritorijų ar parkų ir panašiai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamoji pirmininke. Aš norėjau paklausti Ministro Pirmininko. Jūsų Vyriausybės kancleris A. Mačiulis turėjo labai rimtas pareigas ir atsakomybes, dirbo visus ketverius metus, bet prieš pat kadencijos pabaigą atsistatydino iš politinių pareigų, netikėtai dalyvavo konkurse savo pavaduotojo ir laimėjo tą konkursą. Mes jau matėme tokią praktiką 2008 metais, kai, jeigu neklystu, V. Miltienis, būdamas finansų viceministru, atsistatydino iš pareigų ir tapo sekretoriumi, irgi tapo karjeros tarnautoju, taip jo negalėtume atleisti ar kas nors kitas negalėtų atleisti, pasikeitus Vyriausybei. Dabar tas pats įvyko su kancleriu. Mano būtų du klausimai. Ar jūs nemanote, jog tokie veiksmai diskredituoja valstybės tarnybą? O antras klausimas, norėjau sužinoti, ar galėtumėte pasakyti, kiek buvo pretendentų į vicekanclerio pareigas?

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Dėkoju už klausimus. Pirmiausia aš noriu pasakyti, kad A. Mačiulis nėra mūsų partijos narys. Jisai vieną dieną pareiškė, kad jis nori atsistatydinti, ir grįžo į valstybės tarnybą. Ir tikrai jis per pokalbį nebuvo išsakęs jokių minčių, kad jis norės dalyvauti šiame konkurse. Sakė, lauks Valstybės tarnybos departamento pasiūlymų, kur jisai galėtų dalyvauti konkurse. Konkurso sąlygos man yra visiškai nežinomos, nes aš toje komisijoje nedalyvavau ir tikrai mano jokio indėlio ten nėra. (*Balsai salėje*) Irgi nežinau.

PIRMININKĖ. Minutėlę, tuoj įjungsimė. Prašom.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamasis premjere, Vyriausybės kanceliarija yra tiesiogiai „po jūsų atsakomybe“. Kancleris atsistatydino ir pretendavo į vicekanclerio postą, ir jį laimėjo. Kas priėmė sprendimą? Kancleris, kuris atsistatydino, kad priimamas į vicekanclerio postą, ar premjeras, ar kuris nors dar kitas vadovas, bet aš nežinau daugiau kitų vadovų?

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Jūs tikriausiai žinote, kad yra dar kancleris, po to pirmasis pavaduotojas ir kancleris, kuris yra kaip valstybės tarnautojas. Du darbuotojai – Vyriausybės kancleris ir pirmasis pavaduotojas – yra politinio pasitikėjimo, o kancleris yra valstybės tarnautojas. Tai jisai pretendavo į valstybės tarnautojo poziciją. Ir prie jūsų paliktas O. Romančikas, kuris sėkmingai dirba. (*Balsai salėje*) Sprendimą, atrodo, priėmė pirmasis pavaduotojas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji ministrai, premjere, dėkojame už šią Vyriausybės valandą. Kita Vyriausybės valanda gruodžio 8 dieną, dar susitiksime. Vyriausybės valandą baigėme.

13.32 val.

Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-69, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 2, 4, 5, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2511 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-70, Garantinio fondo įstatymo Nr. VIII-1926 4 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2605 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-71, Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2465 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-72, Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 14 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2467 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-73, Įmonių bankroto įstatymo Nr. IX-216 19 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2463 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-74, Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo Nr. IX-1768 1, 6, 8, 9 straipsnių, ketvirtojo¹ skirsnio ir priedo pakeitimo bei 13¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XII-2606 2 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-75, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15¹ straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2468 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-76, Garantijų darbuotojams jų darbaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 5, 6, 7, 8, 14, 17, 18, 19, 20, 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-93, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2501 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-78, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2508 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-79, Civilinio proceso kodekso 737, 738 ir 739 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2518 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-80, Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2471 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-81, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2502 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-82, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-83, Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 65, 66, 67, 68, 70 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2510 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-84, Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2519 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-85, Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 1, 2, 3, 9, 10, 12, 13, 16, 21, 22, 25, 26, 27, 29, 31, 33, 34, 35, 44 straipsnių, V skyriaus ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo V¹ skyriumi įstatymo Nr. XII-2607 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-86, Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 19 ir 70 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2466 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-87, Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 2, 4, 5, 8 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XII-2504 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-88 ir Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 3, 4, 6, 14, 15 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-148 (*pateikimo tęsinys*)

Grįžtame prie įstatymų projektų pateikimo, prie Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo ir su juo susijusiųjų. T. Tomilinas kviečiamas į tribūną, tęsiame pateikimą. Atnaujiname sąrašą, pagal kurį, gerbiamieji kolegos, galėsite paklausti. Susitarkime, kiek laiko klausime.

T. TOMILINAS (LVŽSF). 10 minučių.

PIRMININKĖ. 10 minučių. Išskirsime kitus įstatymų projektus, dėl kurių jūs norėsite, ne tik dėl datos.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Iš tikrųjų dabar yra taip procedūriškai ar techniškai sutvarkyta, kad negalime užsirašyti dėl kitų klausimų. Galite atidaryti?

PIRMININKĖ. Tuoj atidarysime ir sprendimą priimsime. Jūs dabar jau galite užduoti klausimus. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Laba diena. Gerbiamasis pranešėjau, norėčiau jūsų nuomonės dėl šio paketo. Praeitoji Vyriausybė per ketverius metus įvykdė bene vienintelę struktūrinę reformą, ku-

rią... Europos Komisija pripažino, kad mes galime didinti savo deficitą. Tai užtruko trejus metus, buvo parengti 37 teisės aktai, 88 poįstatyminiai teisės aktai. Tam reikėjo trejų metų pasiruošimo, metų derybų, ir jūs, kaip nauji valdantieji, esate entuziastingi, kad prireiks tik 6 mėnesių to korekcijai. Kaip jūs konkrečiai įsivaizduojate derinimo procesą? Jūs neminite silpnųjų pusių, bet sakote, reikia išskaidrinti derybų procesą? Kuo jis skirsis nuo to proceso, kuris truko visus trejus metus?

T. TOMILINAS (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. Klausimas labai laiku. Aš atsakysiu taip, pirmiausia aš kartoju, kad reforma tęsiama, absoliuti dauguma tų įstatymų projektų yra dviejų puslapių, pusės puslapio arba vieno puslapio, o tai reiškia, kad visi kiti puslapiai lieka ir išgalioja. Yra daugybė įstatymų, tai reiškia, kad pagrindinė priežastis ir nesutarimų objektas yra Darbo kodeksas, visa kita važiuoja su tam tikrais pakeitimais.

O dabar apie trišalio formato pokyčius. Taip, mes sieksime, tiksliau, jau sutarėme su socialiniais partneriais, kad vyks konstruktyvus socialinis dialogas išplėstiniu trišaliu formatu, jame bus garantuotas lygiateisis dalyvavimas visų iki šiol aktyviai dalyvavusių reformos svarstymo procese socialinių partnerių. Dabar mes turime tokią situaciją, kad Trišalės tarybos narys nėra nei Investuotojų forumas, nei Verslo konfederacija, tai turi būti pakeista. Tos asocijuotos struktūros yra pakviestos prie derybų stalo, visi kiti socialiniai partneriai tam pritaria. Trišalis formatas bus išplėstas, argumentų kalba, adekvatus realybės suvokimas, labai konkretus savo interesų artikuliacija ir, žinoma, pasitikėjimas yra pagrindinės naujos trišalio formato vertybės. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. V. Bakas. Nematau. Klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Noriu priminti, kad pats Darbo kodekso svarstymas ir socialinio modelio įgyvendinimo pati pradžia vyko ne iš tos pusės, vis dėlto sulaukė tokio neigiamo tiek visuomenės vertinimo, tiek ir šiandien grįžtame prie šios temos. Visai logiškas sprendimas, siunčiame gerą žinią dirbantiems, kad 2017 metais bus išsaugotos jų buvusios socialinės garantijos, bet kita žinios pusė, kad tos garantijos tik pusmečiui. Jūs minėjote, kad jau susitikote su darbdavių atstovais, jie linkę į kompromisus, jie ieško kompromisų, tai norėtusi išgirsti, kokios konkrečiai Darbo kodekso nuostatos yra ir gali būti derybų objektu, tai, kas naujajame kodekse šiuo metu yra? Ačiū.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. Ir aš nedarysiu. Aš labai gerai suprantu, kad visuomenė ir iš jūsų reikalauja atsakyti į tą klausimą: tai kas gi? su kuo sutiksime? Ji kuo greičiau spaudžia. Bet aš noriu pabrėžti, kad mes keičiame derybų kultūrą dėl darbo santykių, todėl aš čia neatsakysiu, kas bus keičiama ir kas nebus keičiama, tai ne mano ir ne jūsų šiuo metu ir šiuo atveju prerogatyva, tai yra derybų prerogatyva. Aš girdėjau iš profsajungų, kad didžiąjai daugumai pasiektų susitarimų jos pritaria, pasiektiems susitarimams. Taip pat ir darbdaviai. Pavyzdžiui, Garantinis fondas. Visi tam pritaria, kad jis startuoja, kad jis reikalingas, jo finansavimo modelis yra aiškus ir jis bus įgyvendintas. Dėl to nėra ginčų tarp profsajungų ir darbdavių. Aš nenoriu atsakyti už socialinius partnerius. Būtent jie ir pasakys, kokie dar reikalingi pakeitimai. Aš labai prašyčiau Seimo narių nepulti registruoti pataisų, jeigu viena ar kita iš Panevėžio ar Alytaus, ar iš Vilniaus profsajunga paprašys. Yra trišalis formatas ir visi lobistai – į Trišalę tarybą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia S. Jakeliūnas. Ruošiasi M. Bastys.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Gerbiamasis pranešėjau, noriu paklausti jūsų nuomonės apie nuostatą dėl galimo tolesnio darbdavio „Sodros“ įmokos mažinimo – per 12 metų 12 punktų, kas valstybei, viešajam sektoriui ir „Sodrai“ kainuotų arba galėjo kainuoti, jeigu mes nieko nepadarysime, nuo 5 iki 10 mlrd. eurų. Kaip tokią nuostatą vertintų tie, kurie turi žiūrėti į socialinio modelio struktūrinę reformą kaip į struktūrinę reformą ir suteikti arba nesuteikti mums išlygą dėl deficito? Kaip tokią nuostatą vertina ir vertintų užsienio investuotojai, kurie puikiai skaičiuoja ir žino, kas pagrįsta, kas ne? Taip pat visi ekonomistai, vietinė mūsų ekonomistų bendrija? Tos nuostatos išbraukimas pagerina mūsų argumentus, kalbant su Europos Komisija dėl pripažinimo šito viso modelio kaip struktūrinės reformos, ar sumažina? Ačiū.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Aš manau, kad pasiektas neblogas kompromisas, mes vienu punktu mažiname įmoką, tačiau pasižadėjimas, įsipareigojimas dėl tolesnio mažinimo, kuris fiskališkai turės tokias pasekmes, tai tikrai yra nepagrįsti ir mažina šansus šitai reformai būti pripažintai

struktūrine. Todėl ir daromi šitie pakeitimai, todėl ir bus siekiama. Aš noriu pabrėžti, kad, deja, ne tik mokesčių mažinimas rimtiems užsienio partneriams turi būti pristatomas kaip struktūrinė reforma. Iš tikrųjų rimti partneriai nori, kad šioje valstybėje ir socialinė apsauga, ir švietimas, ir sveikatos apsauga būtų deramai finansuojami. O to neįmanoma padaryti be pinigų. Todėl kalbant su rimtais partneriais taip primityviai aiškinti, kad tik mokesčių nuolatinis mažinimas yra struktūrinė reforma, yra nepagrįsta ir neatsakinga.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia M. Bastys. Klausti – minutė, atsakyti – dvi. Pasistenkime.

M. BASTYS (*LSDPF*). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kolega, iš tiesų jau panašaus pobūdžio klausimai nuskambėjo. Aš norėčiau dar kartą pritari. Iš esmės jūs stabdote visą socialinio modelio įstatymų įsigaliojimą būtent dėl Darbo kodekso, dėl keleto nuostatų. Prašom pasakyti, kodėl iš karto, tik praėjus rinkimams, jūs nesėdote prie Trišalės tarybos ir iš karto nenorėjote surasti tų atsakymų, ką reiktų pataisyti, kad galėtų sklandžiai šis modelis veikti jau nuo sausio 1 dienos? Antras dalykas, ar jūs tikrai galite užtikrinti, kad įtikinsite Europos Komisiją būtent dėl biudžeto formavimo, atidedant socialinio modelio įsigaliojimą pusei metų? Dėkoju.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Ačiū už klausimą. Mes nenorėjome daryti panašios klaidos, mes nenorėjome labai skubėti, daryti neatsakingai, daryti klaidas. Mes tik pradėdame. Yra daugybė uždavinių dabar, šiuo metu formuojant naują Vyriausybę. Tikrai neatsakinga būtų priimti šiuos įstatymus prieš pat Kalėdas. Kaip aš minėjau, manau, pusės metų pertrauka yra pakankamai pagrįsta ir tikrai neatitolina struktūrinės reformos.

Kitas jūsų klausimas. Kaip aš jau minėjau, Europos Komisija taip pat yra demokratiškai iš dalies per tam tikras procedūras išrinkta, paskirta institucija, kuri puikiai supranta demografinio deficito problemą Europos Sąjungoje, ypač po pastarųjų įvykių. Taigi Europos Komisijai taip pat yra argumentas, kad socialinė reforma, struktūrinė reforma turi būti palaikoma visuomenės. Pusės metų reikia, kad žmonės patikėtų mumis, kad mes tikrai norime teisingų pokyčių ir kad liberalizacija yra gerai iš principo, bet išgirdus visas puses ir deramai gražinus autoritetą derybų kultūrai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia J. Razma. Nėra. G. Steponavičius.

G. STEPONAVIČIUS (*LSF*). Labai ačiū. Gerbiamasis pranešėjas, iš tiesų mano klausimas ne apie viešosios opinijos formavimą ir ne visuomenės nuomonę. Taip, čia jūs esate teisingi, ankstesnė Vyriausybė nesugebėjo deramai dalies ir pozityvių dalykų apginti viešojoje erdvėje, nežinau, ko pritrūko. Bet mano klausimas yra apie tai, kodėl jūs nusprendėte atidėti visą paketą, jei buvo galima šiuo trumpuoju laikotarpiu pasirinkti racionalesnį kelią keliolikos svarbiausių dar galimų korektyvų pateikimą ir taisyimą? Šiuo požiūriu tai nebūtų pasiuntę gąsdinančio signalo ir investuotojams, ir už Lietuvos ribų, ir fiskalinių iššūkių kontekste nebūtų kilę tokių didelių klausimų kaip dabar. Mano klausimas: kodėl nepasukta šituo keliu?

Ir antroji dalis. Ar jūs tikrai tikite, kad Trišalė taryba yra ta vieta, kurioje proveržio dalykai bus sutarti ar apginti, lyginant net ir dabar šitą projektą, kuris ir taip yra daliniuose, pusiniuose kompromisuose nemažai paskandintas?

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Labai ačiū už du klausimus. Galbūt nepakankamai aiškiai paaiškinau. Atidedama būtent iš esmės tik tai, kas susiję su Darbo kodeksu. Mes rengiame kartu su institucijų vadovais šitas pataisas ir neįmanoma nepateikti kartu pakete kai kurių smulkių pataisų, ypač dėl datų, nes tada teisiškai tai bus netvarkingai padaryta. Todėl mes pateikėme tik tas pataisas, kurias privaloma buvo pateikti norint atidėti Darbo kodekso įsigaliojimą. Plius du dalykai, kurie mums taip pat svarbūs šiandien būtent fiskaline prasme, būtent biudžeto pinigų taupymo prasme, tai yra „Sodros“ lubos. Mes negalime sau leisti dabar biudžeto prasme didinti taip smarkiai deficitą ir tai prieštarauja mūsų planams.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia E. Gentvilas. Nėra. A. Maldeikienė. Suteikime dar paklausti A. Maldeikienei.

A. MALDEIKIENĖ (*MSNG*). Aš iš tikrųjų ne klausti norėjau.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kolegos, jau klausinėjame 25 minutes ir 25 minutes buvo teikiami atsakymai. Manau, kad pakankamai bus dar laiko diskutuoti, turėsite galimybę iš šitos tribūnos išsakyti savo nuomonę. Dėkojame pranešėjui.

Nuomonė už, nuomonė prieš dėl viso. Ar galime sutarti, kad mes pritariame po pateikimo ir balsuojame dėl visų įstatymų projektų? Ar norite balsuoti dėl kiekvieno atskirai? (*Balsai salėje*) Dauguma Seimo narių mano, kad pakankamai plačiai buvo atsakyta į klausimus, ir sutarėme, kad diskusijų metu jūs galėsite taip pat išreikšti savo poziciją ir diskutuoti. Todėl 25 minučių, ma-nome, pakako atsakyti į klausimus. Ar norite, kolegos, pratęsti diskusijas? (*Balsai salėje*) Balsuoja-me. Kas už tai, kad pratęstume, jeigu yra pageidavimas? Gerai, suteikime žodį per šoninį mikro-foną. Prašom.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Pirmininke, yra visiškai skirtingi įstatymai.

PIRMININKĖ. Bet jūs galėjote paklausti.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Jūs dabar norite pasakyti, kad klausinėdami dėl Darbo kodekso ir iš-girdę atsakymus mes jau kartu galėjome paklausti ir apie socialinio modelio visus dalykus? Aš noriu pasakyti, kad, pavyzdžiui, aš tik kaip pavyzdį noriu pasakyti. Kolega T. Tomilinas, galbūt kaip dar nelabai patyręs Seimo narys, net nelabai supranta, kas yra parašyta jų projektuose. Jis sako, kad Garantinis fondas turi būtinai pradėti veikti, bet jūs pažiūrėkite į įstatymo projektą, ku-ris yra įrašytas kitu projektu, apie kurį niekas nekalbėjo ir kuriame parašyta, kad Garantinio fon-do įstatymo tokio ir tokio numerio galiojimas yra sustabdomas, net ne nukeliamas. Nei paklausti gavome, nei pasisakyti gauname. Ir čia pasakome urmu – viskam pritariame.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų nuomonę. Kai buvo pateikiamas visas paketas, tai buvo pristato-mas ne vienas įstatymo projektas, bet ir jį lydintys teisės aktai.

Geriamasis A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiama Pirmininke, gerbiamieji kolegos, aš suprantu A. Kubiliaus susi-rūpinimą, nes jis pasižiūrėjo į 77 projektą, kuris yra atsiimtas. Vietoj jo yra pateikta. (*Balsai salėje*) Na ar 71, kuris yra atsiimtas ir vietoj jo yra pateiktas kitas įstatymo projektas, kuriame Garantinio fondo nuostatos nuo sausio 1 dienos galioja, o Išaitinių išmokų fondo mokėjimas atidedamas iki liepos 1 dienos. Pasižiūrėkite. Viskas yra. Ačiū, kad atkreipėte dėmesį. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, nepadarykime kvailysčių. Iš tikrųjų šiame pa-teiktame pakete yra visko, atskirkime Darbo kodeksą kaip tokį. Bet aš skaitau Socialinio draudi-mo įstatymo pataisas. Ten jokio nukėlimo nėra, ten yra tiesiog atsakoma finansuoti bazinę pen-siją iš valstybės biudžeto. Išbraukiama tai. Tai yra esminis šios reformos elementas, kuris turėjo būti pateiktas, buvo pateiktas Briuselyje.

Maža to, išbraukti visi tarifai, kuriuos mes turime patvirtinti, pagal kuriuos naujais kitais metais turėsime skaičiuoti pensijas. Tiesiog nebebus pagal ką skaičiuoti jas. Jūs ne nukėlėte pusei metų, jūs jas išbraukėte. Čia yra toks kažkoks visiškasis susipainiojimas šioje vietoje. Todėl mes ir norėjome atskirai į juos pasižiūrėti. Nes pasiūlytas modelis ne nukėlimo, o išbraukimo. Kas tada tvirtins tuos tarifus? Kaip pensijas paskaičiuoti, *einamas* pensijas, ir A. Sysas vienas iš autorių.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, ar yra kitų pasiūlymų? T. Tomilinas nori?

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Nereikia aiškinti, aš noriu patvirtinti, kad Garantinis fondas jau da-bar funkcionuoja, ilgalaikis fondas nuo liepos 1 dienos. Galima protokoliškai arba stenografiškai patvirtinti, kad tai, kas buvo pasakyta iš tribūnos, bus išlaikyta. Skaitykite projektus.

PIRMININKĖ. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiamieji Seimo nariai, jeigu tokius klausimus kelia R. J. Dagys... Aš suprantu, kad visas paketas. Kadangi valdančioji dauguma nauja, labai logiška, nori peržiūrėti visą įstatymų paketą ir reikalauja, kad būtų atidėta iki metų vidurio, iki liepos mėnesio. Tai yra logiška, nes tas dokumentas gimė labai ilgai, net ne praeitoje, dar užpraeitoje kadencijoje prie konservatorių, tą inicijavo A. Kubiliaus Vyriausybė, ir skynėsi kelią labai sunkiai. Dabar jau pasi-keitė trečias Seimas, ir labai logiška, kad jie nori atidėti tą visą paketą, kad jis būtų peržiūrėtas ir pateiktas priėmimui nuo liepos mėnesio. Aš taip suprantu.

Antras dalykas. Aš pasisakiau priimant šią įstatymą, dabar numatytos „Sodros“ lubos. Jei-gu gauni 10 tūkst. eurų, jau virš tos sumos nemoki „Sodrai“, lubos. Čia vien tik dėl to reikia ati-dėti. Yra daug dalykų, kuriuos reikia peržiūrėti, reikia atidėti, sutvarkyti ir padaryti socialiai atsai-kingą ir teisingą visą šią paketą. Dabar R. J. Dagys kalba, kad nėra atidedama. Bet, kaip aš su-

prantu iš pateikto projekto, yra atidedama. Tai gal posėdžio pirmininkė paaiškins, ar atidedama, ar?.. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar kolega A. Sysas nori dar paaiškinti? Ne. Mums dabar reikia nutarti, ar mes balsuojame už visus įstatymų projektus, kurie yra pateikti ir dėl kurių T. Tomilinas teikė tiek daug atsakymų, ar balsuojame už kiekvieną įstatymo projektą atskirai? (*Balsai salėje*)

Dėl vedimo tvarkos – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Ar galite nurodyti Statuto straipsnį, kuris leistų balsuoti pateikimo stadijoje už dešimt projektų iš karto?

PIRMININKĖ. Mūsų praktikoje yra buvę visaip, gerbiamas kolega. Bet jeigu jūs labai pageidaujate, mes galime balsuoti už kiekvieną įstatymo projektą ir kalbėti dėl motyvų. Kolegos, ar sutariame dėl bendro demokratijos lygmens? (*Balsai salėje*) Aš kviečiu tada balsuoti, nes nuomonės išsiskyrė, vieni sako, kad reikia už kiekvieną įstatymą atskirai. Po pateikimo lydimieji visada būdavo balsuojami kartu, jeigu būdavo bendras sutarimas.

Todėl kviečiu balsuoti. Ar balsuojame už visus įstatymų projektus kartu, ar balsuojame už kiekvieną atskirai? Kas už tai, kad balsuotume už visus įstatymų projektus ir lydimuosius kartu? Kad balsuotume kartu. Čia tik procedūriškai noriu pasitarti su Seimu. Kas prieš, tai tie mano, kad už kiekvieną įstatymo projektą reikia balsuoti atskirai.

Iš tiesų ženklaus sutarimo nėra, bet didžioji dalis, didžioji dauguma – 68 balsavo už, 8 – prieš, 16 susilaikė.

Kolegos, manau, kad galime sutarti, kad diskusijos bus labai plačios, galimybė kalbėti bus visiems, išreikšti nuomonę bus galima visiems. Todėl teikiu balsuoti. (*Balsai salėje*)

Atsiprašau, motyvai už, motyvai prieš dėl visų. Labai atsiprašau. Gal dėl bendro sutarimo galim keturi – už, keturi – prieš, kad daugiau galėtumėte išsakyti savo nuomonę? (*Balsai salėje*)

Už – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, mane pastatė į labai kvailą padėtį. Pavyzdžiui, Darbo kodekso nukėlimui aš pritariu ir dėl to problemų nematau, bet socialinio draudimo modelis yra pateiktas ne nukėlimo, o straipsnių išbraukimo būdu. Tai nėra joks nukėlimas, mes tiesiog išbraukėme straipsnius. Kaip galima už tai balsuoti? „Sodra“ net neturės jokių tarifų, neturės, pagal ką pensijas skaičiuoti.

Maža to, mes išbraukėme kompensavimą iš valstybės biudžeto. Ką tai reiškia? Sumažiname 1 % „Sodros“ įmokos tarifą, vadinasi, pensijos bus mažesnės, o numatyto kompensavimo iš biudžeto mes negauname, vadinasi, pensijas sumažiname. Jūs ne padidinate pensijas 16 eurų, o jūs jas sumažinate, nes įmokas sumažinate be kompensacijos. Ir taip ištiesai tuose straipsniuose yra. Jeigu jūs norėjote nukelti ir išsiaiškinti, tai reikėjo taip ir parašyti: mes tam tikrus straipsnius šiulome nukelti iki liepos 1 dienos ir kol kas galioja senieji įstatymai.

Tai kaip dabar man balsuoti? Už Darbo kodeksą – už tuos straipsnius, nes argumentai yra pateikti, o iš kitos pusės, yra įstatymai, kurie nekorektiški ir įveda socialinio draudimo sistemoje visišką chaosą. Jeigu mes mėginsime juos ištaisyti, turėsime vėl teikti naujus projektus, kurie visiškai prieštarauja šitam ne išbraukti, o nukelti. Nukėlimas yra skirtumas negu išbraukimas... Išbraukti – vadinasi, negalioja tie punktai. Kaip dirbs socialinio draudimo sistema? Mes išimam ir motinystės, ir kitus tarifus, viską išimam. Pagal ką mes skaičiuosime jiems išmokas? Mes juk juos išbraukėme, jų nelieka kaip klasės, tų tarifų. Kaip juos suskaičiuoti, kokių būdu „Sodra“ skirs tas išmokas? Įsigalios nuo sausio 1 dienos štai šitas įstatymas. (*Balsai salėje*) Taip, jis galioja be tarifų, be nieko.

PIRMININKĖ. Ačiū, ačiū. Nuomonė prieš – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, ką mes čia dabar turime spręsti? Aš gal noriu keletą žodžių grįžti atgal. Šių metų vasarą, kai buvo svarstomas socialinis modelis ir Prezidentės dekretas su pataisomis, aš primygtinai siūliau socialdemokratams priimti Prezidentės dekretu numatytas pataisas, nors ne visoms joms pritariau, bet tam, kad būtų užbaigta diskusija. Diskusija nebuvo baigta, viskas persikėlė į rinkimų kampaniją, ir kai kurios partijos, ypač valstiečiai, Darbo kodekso reformą, socialinį modelį pavertė savo vienu iš rinkimų kampanijos šūkių ir patys nutaikė didelę visuomenės dalį prieš. Dabar mes spręsimė jų rinkimų kampanijos pasekmes, nes tai,

ką girdėjome iš kolegos T. Tomilino, pasirodo, pagrindinis dalykas – reikia nuraminti visuomenę ir tam reikia nukelti pusei metų. Ką taisyti, nelabai aišku, iš to, ką skaitome, visiška painiava, ir toje vietoje iš tikrųjų...

Aš tik noriu atkreipti jūsų dėmesį, jūs turite valią, jūs turite galią, jūs galite priimti bet kokį sprendimą. Bet sprendimas yra chaoso didinimas, ne koks nors kitoks. Deja, to pasekmė bus tai, kad kreiptis į Europos Komisiją ir prašyti tai pripažinti struktūriniu reforma bus visiškai absurdas, nes Darbo kodeksą nukeliate, ką R. J. Dagys sakė, „Sodros“ reformos nieko nebelieka, bazinės pensijos perkėlimo nebėra, pensijų nebėra, „Sodros“ lubų nebėra, nieko ten nebėra iš esmės.

Mano šiandien raginimas arba nebalsuoti ir laukti jūsų Vyriausybės rimto pasiūlymo, nes kituose įstatymuose eina ištisinis chaosas, arba pasakyti labai aiškiai ir pripažinti, kad jokio socialinio modelio čia nėra, tai bus ne socialinis modelis, o kažkokių burtų sumesta... nežinau, aš pavadinčiau vudu modeliu ar šamanišku modeliu. Ir dėl jo net nebandyti kreiptis į Briuselį, nes bus gėda. Geriau jau tada pasakyti labai aiškiai, kad pensijų indeksavimo nebus arba jam bus surasta specialiai reikalingos lėšos, visiškai nesikreipiant į Briuselį dėl to, kas dabar čia yra susukta, sukurta – sukurtas kažkoks vudu ar šamaniškas reikalas.

Kolegos, aš tikrai raginu dabar nebalsuoti dėl pateikimo. Jeigu iš tikrųjų yra taip įsivaryta į kampa, tai laukti naujos Vyriausybės sprendimo ir tada pateikti aiškų, suprantamą sprendimą, galbūt tik datų nukėlimą, ir viskas, bet ne tai, kas dabar yra siūloma daryti.

PIRMININKĖ. Ačiū. V. Bakas – už.

V. BAKAS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, aš tik noriu priminti ir gerbiamiems konservatoriams, ir daugeliui čia esančių partijų atstovų, kad prieš rinkimus dauguma žadėjo, kad bus atsižvelgta į žmonių nuomonę, į tai, kad šitas socialinis modelis buvo sukurtas nekorektiškai, ir bus peržiūrėti sprendimai. Dabar tarsi kviečiama atsisakyti šitų pažadų. Aš noriu visų paklausti, ar mes, Seimas, pradedame savo darbą nuo melo, nuo to, kad mes meluosime, apgausime žmones? Didžioji visuomenės dalis, neišskiriant verslo darbuotojų, nesupranta šito socialinio modelio. Yra sukelta didžiulė įtampa.

Dar vienas momentas. Aš noriu jums visiems... Matyt, prisimenate Ukrainos atstovų vizitą, kalbas apie hibridines grėsmes. Štai tų kolegų patirtis sako, kad hibridiniai karai yra sėkmingi tada, kai šalyje yra socialinė įtampa. Ar jūs norite, kad, priėmus – buldozeriu pervažiavus per žmonių nuomonę – šitą „socialinį“ modelį, mes turėtume gatvėse žmones ir dar didesnę nepasitenkinimą?

Paskutinis dalykas. Iš tiesų šiuo metu yra nemažai spekuliacijų kalbant apie tai, kad neva Lietuva siunčia blogą signalą investuotojams. Tai yra netiesa. Jeigu remtumės OECD tyrimais, Europos Komisijos ataskaitomis, viena pagrindinių ir svarbiausių priežasčių, kuri neleidžia plėtotis Lietuvos ekonomikai, augti žmonių pajamoms, yra ta, kad nėra socialinės partnerystės. Mes vėlgi norėsime tą socialinę partnerystę ir tradicijas dar labiau nustumti, jeigu mes balsuosime už šitą socialinį modelį.

Kolegos, aš siūlau padaryti pauzę, gražinti į civilizuotą, vakarietišką Trišalę tarybą, ją išplėsti, pakviesti visus verslo atstovus, darbuotojų atstovus ir duoti jiems keletą mėnesių susitarti. Tada atsitiks taip, kad visa šalis nuo to socialinio modelio tiktai laimės.

PIRMININKĖ. Nuomonė prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, čia kolega minėjo Ukrainos pavyzdį. Aš iš tikrųjų norėčiau irgi pasiimti vieną populiarų Ukrainos pavyzdį – mano labai mėgstamą buvusį gubernatorių M. Saakašvilį, kuris sakė, kad mūsų, kaip politikų, pagrindinis tikslas yra sudaryti sąlygas naujoms, gerai apmokamoms darbo vietoms kurtis. Tai, ką šiandien darome mes, čia yra absoliučiai atvirkštinis veiksmas, nes ko investuotojams reikia? Jiems reikia stabilumo, jiems reikia užtikrintumo, jiems reikia tikėti, kad jie atėję čia galės dirbti aiškiais, stabiliais verslo sąlygomis. Šiandien mes einame visiškai kitu keliu. Viena vertus, didiname struktūrinį deficitą, kita vertus, atidedame Darbo kodekso priėmimą ir tokiu būdu kuriame nestabilumą ir nepasitikėjimą užsienio investuotojų akyse. Todėl kviečiu tikrai neatidėti priėmimo ir neatidėti Darbo kodekso įsigaliojimo ir kartu kviečiu paprašyti Vyriausybės išvados dėl tokio sprendimo.

PIRMININKĖ. Nuomonė už – A. Maldeikienė.

A. MALDEIKIENĖ (MSNG). Iš tikrųjų, kada pradėdame aiškinti, kad Lietuvoje įvyks kokia nors investuotojų atsitraukimo banga dėl to, kad mes nukelsime (...), iš tiesų yra netiesa. Rimti investuotojai paskaito rimtus tyrimus. Aš turiu tokį jausmą, kad yra daug Seimo narių, kurie tiesiog arba nemoka angliškai, arba tingi paskaityti ekonominę (...) arba Tarptautinio valiutos fondo tyrimus. Darbo rinkos liberalumo faktinis laipsnis Lietuvoje yra toks kaip Jungtinėse Amerikos Valstijose. Taip, investuotojai turi problemų dėl to, kad Darbo kodekse įteisintos vienos normos, o realiai įmonės taiko kitas, bet faktas yra tas, kad tie, kurie ateina ilgesniam laikui, jiems pirmiausia reikia stabilios darbo rinkos. Kaip galima turėti stabilią darbo rinką, kai visą laiką gąsdini žmones (o jie iš tikrųjų išsigando), ir aš manau, kad šitoje salėje sėdi tiek daug naujų Seimo narių būtent todėl, kad senieji Seimo nariai įsitikinę, kad jie *a priori* žino ir jie visą laiką žada didinti atlyginimus. Kaip jie juos didina, mes šiandien matėme, kai buvo atvirai tyčiojama iš tų žmonių, kurie dirba... Na, tų pačių pareigūnų, kuriems nekelia atlyginimų. Visa tai mes matėme. Aš, patikėkite, 10 metų važinėju po Lietuvą ir čia sėdžiu tik todėl, kad pasakyčiau jums, kad vieną kartą grįžtumėte pas tuos žmones ir pradėtumėte realiai kalbėti. Jie turi nusiraminti, todėl reikia nukelti.

Antras dalykas. Turi būti sutvarkytas ir... Kur irgi tarptautinės organizacijos sako – jūsų problema yra ne nepakankamai liberalus Darbo kodeksas, jūsų problema yra ta, kad žmonės neišgyvena ir jie vartoja tam aiškų, tvarkingą... Mūsų rinka yra išsunkianti, ne įtraukianti rinka, o išmetanti, ir mes tai matome per tuos 146 žmones, kurie šiomet palieka Lietuvą kasdien. Tai yra iš tikrųjų ne demagogija, ką aš kalbu, tai yra faktas.

PIRMININKĖ. Nuomonė prieš – J. Razma. J. Razmos nėra. R. Žemaitaitis. Nėra. G. Steponavičius. Yra.

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų trys argumentai iš Liberalų sąjūdžio frakcijos pusės, kodėl mes manome, kad nereikėtų daryti pauzės. Toks žodis šiandien ne sykį skambėjo.

Pirma. Tai yra blogas signalas norintiems dirbti ir daugiau užsidirbti, visų pirma jauniems, veržliems specialistams. Mes nematuojame visų darbuotojų pagal vieną kurpalį, bet išties yra nemaža visuomenės dalis, kuri savo ateitį norėtų sieti su Lietuva, ir tai jiems yra neigiamas signalas.

Antra. Tai yra neigiamas signalas ir tiems, kas planuoja investicijas ar plėtrą, tiek vietos, tiek užsienio investuotojams. Manau, kad vertindami kitų šalių patirtį – ar Danijos, ar Estijos – mes tikrai galėtume dalį tų stereotipiškų baubų išsklaidyti nedarydami tokios pertraukos, o kalbėdami sąžiningai argumentais ir faktais.

Trečias dalykas. Dalis kompromisų jau dėl šio viso paketo, ypač Darbo kodekso, buvo padaryta atsižvelgiant į Respublikos Prezidentės D. Grybauskaitės veto metu pateiktus pasiūlymus. Keliolika svarbiausių pasiūlymų buvo integruoti į Darbo kodeksą, ir dalis nuogaštavimų, manau, su tuo turėtų būti išsklaidyti. Taigi mes kvieštume neskubėti priimti atidėjimo ir kviečiame dėl to balsuoti prieš dėl viso paketo.

PIRMININKĖ. Ačiū. Už – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiami Seimo nariai, iš tikrųjų, aš manyčiau, būtų protingiausias galbūt žingsnis, jeigu mes nestabdytume šito Darbo kodekso ir viso paketo, matytume, kaip jis veikia, ir tada galėtume taisyti iškilusias problemas, su kuriomis susidursime jau praktikoje veikiant šitam ne tik Darbo kodeksui, bet ir visam socialiniam paketui. Bet, deja, naujoji valdančioji dauguma nori peržiūrėti visą paketą, ji tai išpareigojo rinkėjams ir dar pusei metų atidėti Darbo kodekso, kitų teisės aktų įsigaliojimą. Nemanau, kad kas nors atsitiks labai jau blogo, nes, kaip jau minėjau, šis dokumentas ir paketas buvo rengiamas beveik 10 metų. Jeigu dar pusmečiui bus atidėtas, kad galėtų išsigilinti suformuota nauja valdančioji dauguma kartu su Vyriausybe ir pateikti savo variantą, nieko neatsitiks. Todėl aš siūlau pritarti, leisti jiems išsigilinti ir pateikti savo Darbo kodekso ir viso socialinio modelio variantą naują. Balsuosiu už ir kitus raginu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – D. Kreivys.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Aš norėčiau pasakyti, kad žmonės būtent ir bėgo prie senojo kodekso, o bėgo todėl, kad šiandien regionuose žmonės paprasčiausiai neturi gerų darbo vietų. Atėję užsie-

nio investuotojai pirmiausia žiūri darbo rinkos lankstumą, ir mes žinome, kurioje vietoje esame pagal visus reitingus. Darbuotojams atėję užsienio investuotojai ne tik sukuria papildomų darbo vietų, bet jie sukuria ir papildomą konkurenciją darbdaviams ir taip skatina kelti algas. Be to, su užsienio investicijomis ateina ir visai kita darbo kultūra, požiūris į darbuotoją. Aš tikrai siūlau kodeksą, kuris dabar tikrai yra pakankamai subalansuotas – mes jį taisėme, pataisėme, jeigu dar yra vienas kitas straipsnis, galima taisyti, bet aš tikrai nemanau, kad jį reikia atidėti pusei metų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dar leisime R. Tamašunienei pasakyti nuomonę už. Jeigu yra norinčių dar išreikšti savo nuomonę, tikrai visiems leidžiame, o tada balsuosime bendrai už visus įstatymo projektus.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Iš tikrųjų šiuo savo balsavimu parodysime, kad pritariame daugelio dirbančiųjų ir daugelio mūsų piliečių nuostatai, kad vis dėlto socialinis dialogas neįvyko taip, kaip turėjo būti, kad socialinis modelis – gražus pavadinimas – išvirto į visai kitokį modelį, kad buvo pasirinktas paprasčiausias būdas – sumažinti socialines garantijas ir neužtikrinti to, ko tikisi mūsų gyventojai, t. y. nuolatinio pajamų augimo. Aš galvoju, kad vis dėlto Trišalė taryba per tą pusmetį atgaus savo svertus, kad įvyks civilizuotas dialogas, kad bus rastas balansas tarp darbdavių, investuotojų ir mūsų darbuotojų lūkesčių. Mes balsuosime už.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Ar dar nori kolegos? S. Jakeliūnas paskutinis, taip? Prašau. Nuomonė už. (*Šurmūlys salėje*) Visi turėjote galimybę išsakyti.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, pradinis variantas, pradinis mūsų sumanymas buvo atidėti visą socialinį modelį ne pusei metų, bet metams. Tai, ką mes giliau išanalizavę, įvertinę pamatėme, kad galima prisiimti atsakomybę už didžiąją dalį dabar jau patvirtinto šią vasarą socialinio modelio įgyvendinimo, tai ir prasidės.

Draudimo dalys, apie ką R. J. Dagys šneka, taip, viskas bus tikslinama, motinystės, slaugytojų ir visos kitos draudiminės dalys išlieka ir išliks. Svarstymo metu formuluotės komitetuose bus surikiuotos ir jūsų pasiūlymus taip pat priimsime. Ką dar noriu pasakyti? Visi kiti dalykai, susiję su Darbo kodeksu, jų finansavimo modelis, taip pat mums buvo iš esmės nepriimtinas „Sodros“ įmokos mažinimas, 1 procentinis punktas, bet mes sutikome ir su tuo kompromisu numatydami galimybes, kad tai nepakenks mums toliau pertvarkyti pensijų ir mokesčių sistemas. Taigi tai yra patobulintas socialinis modelis, kuris bus sukurtas, jis tikrai bus įgyvendintas, o detales – keli mėnesiai tikrai reikalingi pauzei ir mums patiems, kad mes galėtume prisiimti politinę ir finansinę atsakomybę už šito modelio gyvenimo pradžia. Dėkui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, išties leidome visiems pasakyti nuomonę už, nuomonę prieš. Dabar kviečiu balsuoti už įstatymo projektą Nr. XIII P-69 ir jo lydimojusius Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo... ir visą paketą įstatymų projektų. Prašom. Kas už, balsuoja už, kas prieš arba susilaiko...

Ačiū. 64 Seimo nariai balsavo už, prieš – 14, susilaikė 19 Seimo narių.

Replika po balsavimo – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš dėl procedūrinių dalykų. Pirmas dalykas, aš siūlau dar kartą tą, ką siūlė M. Majauskas, kad Seimas priimtų sprendimą ir dėl viso paketo kreiptųsi į Vyriausybę būtiną išvadą, nes iš tiesų, mano įsitikinimu, yra ir painiavos tarp įstatymų, ir yra finansinės pasekmės, kurias irgi Vyriausybė turi formaliai įvertinti ir formaliai pateikti aiškia nuomonę Seimui, kad mes žinotume, dėl ko toliau diskutuojame ir balsuojame.

Ryšium su tuo, aš siūlau Darbo kodekso nukėlimą, kur yra vienas straipsnis įrašytas, kad įgyvendinimas nukeliamas iki liepos 1 dienos, čia nėra daug ką svarstyti, bet yra pasekmės, kurios gali būti finansinės. Todėl aš siūlau šio klausimo svarstymą, būtent Darbo kodekso, ne kitų, o Darbo kodekso, nukėlimo svarstymą... pagrindiniu komitetu paskirti Biudžeto ir finansų komitetą, nes pasekmės bus tik finansinės, jeigu bus.

PIRMININKĖ. Ačiū. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, reikia žinoti, kad mes šitą sprendimą priimame ir ateinančių metų biudžeto kontekste. Ir ateinančių metų biudžetas yra pirmą kartą... 2016 ir 2017 metai yra pirmą kartą, kada didėja Lietuvos struktūrinis deficitas. Aš žinau, čia

gal daugumai atrodo toks angliškas žodis, kurį išrado I. Šimonytė, bet, Europos Komisijos nuomone, pirmą kartą nuo 2009 metų Lietuvos struktūrinis deficitas didėja. Tai, vadinasi, mes struktūriškai išleidžiame daugiau, negu uždirbame. Ir Darbo kodeksas buvo vienintelė priežastis, dėl kurios kreipėmės į Europos Komisiją, prašydami išlygos ir atleisti mums už šitą nuodėmę, kad mes nesugebame tvarkytis su savo finansais. Tai, ką padarėme šiandien, mes iš tikrųjų atėmėme bet kokį pretekstą bent jau morališkai tikėtis tos išimties.

PIRMININKĖ. Ačiū. R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Noriu pataisyti jauną kolegą – mes dėl socialinio modelio paprašėme išimties. (*Balsas salėje: „Ir Darbo kodekso...“*) Tai Darbo kodeksas yra sudėtinė jo dalis, bet buvo prašyta dėl socialinio modelio, įskaitant ir pensijų reformą, nes pensijų reforma sudaro didžiausią pinigų kiekį, kurį reikia suderinti su Europos Komisija. Tai tikrai apgailestauju, kad mes tokiu būdu balsavome už tuos įstatymus, nes vieną dalyką sakome, kitą dalyką rašome. Šitoje vietoje, gerbiamas Jakeliūnai, reikia techniškai gerai viską sutvarkyti, kad po to nebūtų prieštaravimų. Ir gerbiama kolegai iš profsajungų, gerbiama V. Bakui norėčiau pasakyti – kaip tik mūsų frakcija ir buvo ta, kuri balsavo ir pirmą kartą dauguma nepritarė Darbo kodeksui ir paskui Prezidentės nutarimui. Bet, kai suplakama viskas į krūvą, tada labai sunku apsispręsti žmonėms, kaip balsuoti. Ir man pačiam buvo labai sudėtinga, nes dalis, susijusi su socialiniu draudimu, na, iš tikrųjų, švelniai pasakius, kritikuotina, kaip jūs parengėte.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Mes dar nepaskyrėme komitetų. Pagrindiniu komitetu buvo siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomu – Biudžeto ir finansų komitetas. (*Balsai salėje*) Buvo kitas pasiūlymas...

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Pirmininke, yra labai skirtingi įstatymų projektai. Darbo kodeksas neturi nieko bendro su toliau einančiais kitais įstatymais, pavyzdžiui, socialiniu, visos „Sodros“ pertvarkymu. Tai aš jums siūlau labai techniškai: dėl Darbo kodekso nukėlimo pagrindiniu komitetu siūlyti Biudžeto ir finansų komitetą, nes vienintelis klausimas, kurį reikia svarstyti, ar tai gali sukelti fiskalinių pasekmių, susijusių su tuo, kad galbūt Briuselis nepripažins reformos. Dėl kitų klausimų, kaip „Sodros“ reforma, pagrindiniu komitetu paskirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą.

PIRMININKĖ. Taip. Ačiū. Nuomonę išsakys S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Manau, kad visi klausimai, susiję su tuo, ką mes ką tik nusprendėme, yra pagrindinio komiteto – Socialinių reikalų ir darbo komiteto kompetencija. Suprantama, mes svarstysime tuos dalykus Biudžeto ir finansų komitete, tačiau tiesioginio poveikio mūsų valstybės biudžetui, tokio, kad jį reikėtų perkelti kaip pagrindinį, aš nematau.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kadangi buvo du pasiūlymai, aš kviečiu balsuoti. Pirmasis pasiūlymas yra užrašytas, kad pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Tai tie, kurie balsuoja už, balsuoja už Socialinių reikalų ir darbo komitetą, kas balsuoja prieš, tie balsuoja už Biudžeto ir finansų komitetą, kaip pagrindinį komitetą, dėl minėtų įstatymų projektų. Dėl Darbo kodekso. Prašau balsuoti. Kas balsuoja už, vadinasi, balsuoja, kad pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas.

Pagrindinis lieka Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstymo data – 2016 m. gruodžio 13 d. (*Balsai salėje*)

Dėl Vyriausybės išvados. Mes dabar nematome naujosios Vyriausybės atstovų. Man atrodo, kad naujoji Vyriausybė tikrai suskubs pateikti Vyriausybės išvadą. Įsirašome tai į protokolą. Ar yra kitokių nuomonių?

P. Urbšys.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Aš manau, kad iš tikro turėkime omeny, kad pirma bus Vyriausybės programos tvirtinimas, paskui Vyriausybės tvirtinimas, dar laiko... nes tikrai pakankamai yra įsigilinta į tuos įstatymų projektus, todėl aš siūlau vis dėlto neprašyti Vyriausybės išvadų, nes iš tikrųjų yra pakankamai įsigilinta. Tas kreipimasis į Vyriausybę tiktai dar labiau uždels ir aš bijau, kad dėl visokių procedūrinių vingrybių gali būti uždelsta, mes tada nieko negalėsime padaryti ir jis turės automatiškai įsigaliooti. Todėl... (*Balsai salėje*) Gal geriau pasiūlyti papildomu dar Ekonomikos komitetą, tai leis dar labiau įsigalinti, bet į Vyriausybę nesikreipti dėl išvadų.

PIRMININKĖ. Ačiū, balsuosime. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš paremčiau, kad Ekonomikos komitetas turėtų būti papildomas, bent dėl Darbo kodekso, dėl kitų gal nebūtinai. O Vyriausybės išvada tikrai, kai projektai kalba apie nemažos apimties pajamas, išlaidas, tai pagal bendruosius Statuto reikalavimus yra būtina. Mes turime paisyti bendrųjų Statuto nuostatų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kolegos, ar galime bendru sutarimu sutarti, kad Ekonomikos komitetas yra papildomas komitetas? Galime. Išsiskyrė nuomonės dėl kreipimosi į Vyriausybę ir prašymo Vyriausybės išvados. Suprantame, kad naujos Vyriausybės darbo pradžios laikotarpis yra sudėtingas. Tikimės, kad atitinkamai Vyriausybė išsakys savo poziciją, bet aš esu priversta teikti balsuoti, nes buvo paskelbtos dvi nuostatos. Prašom balsuoti. Kas už tai, kad prašytume Vyriausybės išvados? (*Balsai salėje*)

Seimo nariai nusprendė, kad Vyriausybės išvados nereikia. Matyt...

Taip, replika po balsavimo.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš, gerbiamieji kolegos, tokiu atveju siūlau labai rimtai pagalvoti, ar Lietuvai reikalinga Vyriausybė. Jeigu tokį svarbų paketą svarstome, klausimą, kuris susijęs su visais žmonėmis ir finansais (net ir Statutas reikalauja, kad tuo atveju privalomai būtų Vyriausybės išvada), Seimo dauguma nusprendžia, kad nereikia Vyriausybės išvados, tai aš iš tikrųjų suprantu, kad tai pasakymas S. Skverneliui, kaip šito Seimo dauguma mato jo vietą. Sveikinu su tokiu sprendimu. Tiesą sakant, per visus 20 metų nepamenu, kad tokius klausimus svarstant Seimas net neprašytų Vyriausybės išvadų.

PIRMININKĖ. Jurgis... Atsiprašau, P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Aš manau, kada premjeras buvo ponas A. Kubilius, tai labai jautėsi, kad nereikėjo Seimo. Viską sprendė Vyriausybė. (*Plojimai*) Tai dabar, ką ir kalba politinė valdančioji dauguma, politinis svorio centras ir politinė atsakomybė yra Seime, ir Seimas tikrai ras būdų be formalių, be oficialių pavedimų gauti ir Vyriausybės pritarimą, ir bus bendras darbas. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamieji kolegos, dar kartą patikinu, kad dėl lydimųjų įstatymų projektų pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomų komitetų nėra numatyta.

Ačiū už labai atsakingą šios dienos rytinio posėdžio darbą. Skelbiu posėdį baigtą. Vakarinis posėdis – 15 valandą. (*Gongas*) (*Balsai salėje*)

Gal galite per šoninį mikrofoną perskaityti pranešimą?

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKĖ. M. Adomėnas.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Kolegos, Tarparlamentinių ryšių su Šventuoju Sostu grupės narius kviečiu dabar prie tribūnos.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 13 STENOGRAMA

2016 m. gruodžio 1 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja I. DEGUTIENĖ

PIRMININKĖ (I. DEGUTIENĖ, TS-LKDF). Laba diena, gerbiamieji kolegos. Pradedame 2016 m. gruodžio 1 d. vakarinį plenarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 62 Seimo nariai.

Opozicinės Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos darbotvarkė

15.02 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 3, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4429(2) (svarstymas)

Popietinė darbotvarkė yra opozicinė. Darbotvarkės 2-1 klausimas – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 3, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto svarstymas. Kviečiu R. Žemaitaitį, Sveikatos reikalų komitetas.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Sveikatos reikalų komitetas lapkričio 30 dieną svarstė ir bendru sutarimu už pritarė patobulintam Sveikatos reikalų komiteto projektui.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kolega, jūs ir diskutuoti užsirašęs, tai prašom į tribūną. Nenorite?

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų užsirašiau diskutuoti ne šiaip sau, bet dėl keletu labai įdomių dalykų. Aš tą sakiau ir Sveikatos reikalų komitete, noriu atkreipti ir čia Seimo narių dėmesį, ypač teisininkų dėmesį.

Gera, mes priimame sprendimą, kad jaunimo šventėse, renginiuose tabako įmonės negalėtų būti registruojamos, negalėtų remti, negalėtų dalyvauti. Bet kartu siūlau visiems pagalvoti ir pamąstyti apie kitą dalyką.

Praėjusioje kadencijoje mes uždraudėme, kad energiniai gėrimai nebūtų parduodami nepilnamečiams asmenims. Mes uždraudėme, kad mokyklose nebūtų *čipsų*, šokoladų, visokių gaiviųjų gėrimų ir panašiai, ir panašiai. Tai aš tik keliu samprotavimo klausimą kolegoms teisininkams. Įsivaizduokite taip. Dabar vyksta koks nors Vilniaus velomaratonas, bėgimas. Ar Žemaitaitis, ar Jonaitis, ar Petraitis ateina su *maikute*, ant kurios užrašyta vienos iš tabako gamintojų emblema. Tai yra reklama ir mes už tai bausime žmogų? Iš tikrųjų labai keista.

Kitas dalykas. Dabar mes turime žiemos sporto varžybas, mes turime energinius gėrimus, kurie remia ir vaikų, ir suaugusiųjų čiuožimą, dailių, slidinėjimą ir panašiai, ir panašiai. Tai gal dabar užregistruokime pasiūlymą, kad ir tose šventėse negalėtų jie remti, nes uždraudžiame jiems įsigyti. Lygiai taip pat kaip ir su tabaku, prieš tai sakiau. Tabako šiandien gali įsigyti asmenys, kurie yra pilnamečiai. Su energiniais gėrimais lygiai tas pats.

Aš tik noriu atkreipti dėmesį naujųjų kolegų, kurie ateina, kad įstatymo projektas, kurį mes šiandien priimsime, yra tik šiaip sau, kad mes jį priimsime. Jo veikimas sunkiai suvokiamas. Bet (...) tai, kad mes užsidėtume pliusą ir sakytume, kad taip yra.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu kolegą A. Verygą.

A. VERYGA (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, aš norėčiau vis dėlto nesutikti su gerbiamuoju Remigijumi ir norėčiau paaiškinti truputį plačiau šios pataisos kontekstą.

Tiems, kas nežinote, Lietuva 2004 metais yra ratifikavusi Pasaulio sveikatos organizacijos Tabako kontrolės pagrindų konvenciją. Šita nuostata, dėl kurios mes dabar balsuosime, yra konvencijos nuostata. Dar daugiau – konvencijoje buvo numatyta, kad šalis, ratifikavusi šitą konven-

cija, per penkerius metus nuo ratifikavimo datos privalo įgyvendinti visišką tabako gaminių reklamą ir rėmimo draudimą. Lietuva vėluoja septynerius metus įgyvendinti savo tarptautinį įsipareigojimą.

Dabar tiems, kas abejoja dėl motyvų, veiks ar neveiks, aš siūlau pažiūrėti truputį plačiau, negu tik per reklamos prizmę. Tabako gaminių, tiksliau, tabako gamintojų rėmimas turi tam tikrą paslėptą kontekstą. Mūsų šalyje veikianti tabako gaminių bendrovė taikė įvairiausias formas, siekdama sulaukti palankumo tam tikrų grupių, tarp jų ir mokslo grupių. Buvo finansuojamos įvairios stipendijos, įvairūs renginiai, ir vėliau jau šitie žmonės visiškai be lobistų pagalbos atėdavo ir darydavo lobizmą, sakykime, savo vardu, tie, kurie gaudavo paramą.

Šita nuostata buvo labai aktyviai diskutuota Jungtinėse Tautose, kai buvo svarstoma konvencija, ir tikrai 191 šalis narė sugebėjo sutarti ir užteko įrodymų, kad toks draudimas yra reikalingas pirmiausia tam, kad tabako kompanijos paslėpta forma negalėtų realizuoti savo lobistinių ketinimų ir negalėtų vykdyti tam tikros paslėptos tabako gaminių reklamos.

Aš noriu paraginti jus visus balsuoti už šitą įstatymo pataisą, nes tai yra mūsų tarptautinio įsipareigojimo įgyvendinimas, kuris, kaip ir sakiau, vėluoja septynerius metus. Tai būkime sąmoningi ir įgyvendinkime tuos įsipareigojimus, kuriuos esame davę tarptautinėms institucijoms. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau nėra norinčių dalyvauti diskusijoje. Dabar po svarstymo vienas – už, vienas – prieš. R. Žemaitaitis. A. Matulas – už.

A. MATULAS (TS-LKDF). Ačiū, Remigijau, kad užleidai. Kolegos, ministras A. Veryga viską papasakojo teisingai, tiesiog yra galbūt ir mūsų valstybės aplaidumas, kad tiek metų mes neperkėlėme tos normos ir nesilaikėme... Tai, kad šis klausimas atsidūrė opozicinėje darbotvarkėje, ryšys yra tik toks, kad aš pateikiau šitą įstatymo projektą, nes tiesiog į mane kreipėsi tam tikros organizacijos su priekaištais, ir aš parengiau įstatymo projektą, kurį siūlome priimti. O opozicinė darbotvarkė todėl, kad greičiau tai būtų priimta. Prašau, jeigu yra Seimo Pirmininkas, galbūt šiandien ir priimti. Tai yra techninis projektas, kurį mes seniai turėjome įgyvendinti.

PIRMININKĖ. Nėra norinčių kalbėti prieš? Balsuojame po svarstymo. Ar galime bendru sutarimu sutarti? Balsuojame. Kas pritariate po svarstymo Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 78, prieš nėra, susilaikė 7. Pritarta po svarstymo.

15.09 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3563 (svarstymas)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto svarstymas. Kviečiu Sveikatos reikalų komiteto atstovą D. Kaminską.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Laba diena, gerbiami kolegos. Lapkričio 30 dieną Sveikatos reikalų komitete buvo svarstytas Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3563. Įstatymo projektu siūloma panaikinti sveikatos draudimo papildomą mėnesio galiojimą, t. y. asmenų teisę dar vieną mėnesį gauti paslaugas, apmokamas privalomojo sveikatos draudimo lėšomis nuo tada, kai už asmenis nustota mokėti arba jie patys nustoja mokėti privalomojo sveikatos draudimo įmokas.

Dėl įstatymo projekto 2016 m. birželio 22 d. gauta Vyriausybės išvada, kur pateikta argumentuota nuomonė nepritariama įstatymo projektui.

Komiteto sprendimas – gražinti įstatymo projektą iniciatoriams tobulinti atsižvelgiant į pateiktą Vyriausybės išvadą ir Sveikatos reikalų komiteto argumentus. Argumentai buvo tokie: kadangi pasitarus su valstybinėmis ligonių kasomis nustatyta, kad Sveikatos draudimo įstatymo 17 straipsnio 3, 7, 9 dalyse nurodyti asmenys, vykdytys individualią veiklą, asmenys, vykdytys veiklą pagal verslo liudijimus, savarankišką privalomąją sveikatos draudimo įmoką mokantys asmenys ir kiti privalomojo sveikatos draudimo įmoką moka paskutinio mėnesio, už kurį mokama

įmoka, dieną, šiems asmenims, atsižvelgiant į Sveikatos draudimo įstatymo 8 straipsnio 4 dalyje įtvirtintą garantiją, už šį mėnesį Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis apmokamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos yra teikiamos avansu. Pritarus teikiamam įstatymo projektui, atsisakius minėtos garantijos, ši gyventojų dalis prarastų galimybę nenutrūkstamai gauti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, todėl atiduota iniciatoriams rekomenduojant, kad būtų Sveikatos draudimo įstatymo nuostatos, reglamentuojančios privalomojo sveikatos draudimo įmokų mokėjimą, ir nustatytas toks reglamentavimas, pagal kurį privalomojo sveikatos draudimo įmokos būtų sumokamos prieš teikiant asmens sveikatos priežiūros paslaugas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Čia jūs visą išvadą paskaitėte?

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Kad nekiltų diskusijų.

PIRMININKĖ. Gerai, ačiū. A. Matulas labai nori kalbėti? Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Išties, kolegos, ta nuostata dėl vieno mėnesio draudimo garantijos galiojo iki 2013 metų. Kai Konstitucinis Teismas savo nutarimu pasakė, kad nė vieno mėnesio... įmoka negali būti mokama, jeigu nesumokama, paslaugos neteikiamos. Dabar vien Vilniaus teritorinės ligonių kasos per vieną mėnesį apie 200 žmonių yra dėl šios nuostatos suklaidinti ir galvoja, kad ta garantija jiems suteikia teisę nemokėti, jie tiesiog gauna paslaugas ir nesusimoka, po to ligonių kasos visoje Lietuvoje turi eiti į teismus ir reikalauti iš tų žmonių, įrodinėti, kodėl įstatymas lyg ir duoda vieno mėnesio garantiją, bet vis tiek susimokėti reikia. Išties tai yra klaidinanti nuostata, bet kadangi Seimo Sveikatos reikalų komitetas priėmė sprendimą ir kreipėsi į Vyriausybę, kad kompleksiskai būtų peržiūrėtos sveikatos draudimo įmokos, tai aš sutinku, kad gražintume įstatymą tobulinti, nes problemų yra kur kas daugiau. Pavyzdžiui, asmenys, kitų šalių piliečiai, žinau konkrečių atvejų, Lenkijos piliečiai, kurie įdarbinti minimaliai Lietuvoje kaip konsultantai, už ketvirtį sumoka sveikatos draudimo 9 % nuo pajamų, apie 8, 10, 12 eurų, ir gauna visą sveikatos draudimą, net išrašytus receptus siunčia Lietuvos ligonių kasoms apmokėti, o gyvena ir iš esmės dirba... Čia reikia tvarkyti.

Žmonės, kurie išleisti nemokamų atostogų, o tokių žmonių yra nemažai, mėnesiais, metais įgyja teisę nemokėti sveikatos draudimo ir tuo piktnaudžiauja...

PIRMININKĖ. Laikas!

A. MATULAS (TS-LKDF). (Tuoju baigsiu, nes labai svarbu.) Tuo piktnaudžiauja tam tikros šeimos, kurios savo sutuoktinį išleidžia nemokamų, ir taip jie nemoka įmokų, ir panašiai. Todėl, kolegos, problemų yra labai daug. Jeigu Vyriausybė insis kompleksiskai peržiūrėti įmokų tvarką, tai aš sutinku, kad įstatymo projektas būtų gražintas tobulinti.

PIRMININKĖ. A. Širinskienė – prieš. Komiteto išvada.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Esu prieš komiteto išvadą. Ne ten, matyt, užsiregistravau.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti komiteto išvadai gražinti iniciatoriams tobulinti Sveikatos draudimo įstatymo projektą? Galime. Bendru sutarimu gražinti iniciatoriams tobulinti.

15.15 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 10, 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3579(2) (pateikimas)

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 10, 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3579(2) pateikimas. Kviečiu A. Matulą.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, gerbiamieji kolegos, teikiu Pirmininko pavaduotojos minėtą įstatymo projektą. Esmė tokia, kad šiuo metu ligoninių, sveikatos priežiūros įstaigų steigėjais gali būti valstybė, tai yra Sveikatos apsaugos ministerija, valstybė kartu su universitetais ir savivaldybės. Yra rajonų ligoninių, kurios nori tapti didelių ligoninių filialais. Pavyzdžiui, Kupiškio savivaldybė yra išsakiusi pageidavimą tapti Panevėžio ligoninės filialu, bet įstatymas to neleidžia. Šiuo atveju aš ir siūlau, kad steigėju, tai yra dalininku, galėtų būti valstybė, nes Vyriausybė savo nutarimu paprastai paskiria, kas valstybei atstovauja, tai būna Sveikatos

apsaugos ministerija ir savivaldybė. Toks mechanizmas iš esmės jau veikia Klaipėdoje – su kai kuriomis Klaipėdos ligoninėmis ir Akmenės bei Skuodo ligoninėmis. Ši nuostata labai atitinka ir dabartinės daugumos programinius tikslus: optimizuoti, racionalizuoti lėšų panaudojimą, nes ligoninės, kurios savo noru taptų filialais didesnių ligoninių, kurios priklauso Sveikatos apsaugos ministerijai, išties užsitikrintų ir ligonių srautus, ir būtų galima racionaliai vykdyti ligonių perkėlimą. Pavyzdžiui, didesnė ligoninė suteikia kvalifikuotas paslaugas, o pabaigti gydymą ligonis būtų perkeltas į mažesnę ligoninę. Šie sprendimai būtų priimami, jeigu tik sutiktų Sveikatos apsaugos ministerija ir būtų atitinkamas savivaldybės tarybos sprendimas. Prašyčiau po pateikimo pritari šiam įstatymo projektui ir prašyčiau naujosios Vyriausybės išvados.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti septyni Seimo nariai. Pirmas – J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, jūs šiek tiek palietėte, bet man vis tiek įdomu, kaip jūs manote, kaip bus priimami sprendimai, jeigu išsiskirs nuomonės Sveikatos ministerijos ir savivaldybės tarybos? Kas turėtų lemiamą balsą priimant kokius nors struktūrinius ar kitokius?..

A. MATULAS (TS-LKDF). Lemiamą balsą turėtų turėti savivaldybės taryba. Jeigu savivaldybės taryba nesutiks, vadinasi, jokio kitokio sprendimo nėra. Paprastai Sveikatos ministerija neturėtų prieštarauti, nes daugelis ministrų, daugelis vyriausybių, visi sako, kad reikia optimizuoti paslaugas, racionalizuoti. Mažų ligoninių uždaryti mes negalime ir nenorime, nes jeigu mes neleisime to daryti savarankiškai, savanoriškai joms tuos žingsnius, tai kas belieka? Ligoniai išvažiuoja, važiuoja ten, kur, jiems atrodo, gyvena arčiau vaikai, kur kvalifikacija galbūt didesnė arba įvaizdis geresnis, ir tokiu atveju prarandami pacientų srautai. O kaip kitaip išgyventi? Čia būtų labai racionalus dalykas. Pavyzdžiui, ir šiuo metu kai kurie traumatologiniai skyriai pilni, tai ta didžioji ligoninė labai racionaliai galėtų persikirstyti, kai kuriuos ligonius perkelti į savo filialą ir panašiai. Taip būtų galima išlaikyti įstaigas ir darbo vietas.

PIRMININKĖ. Klausia E. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Dėkoju posėdžio pirmininkei. Gerbiamasis pranešėjau, o kaip, jeigu būtų atvirkščiai – savivaldybė nori, o ministerija nepitaria? Ar nereikėtų neleisti Lietuvoje tokios savivalės, kai ten tarpusavyje pradės tartis, jungtis ar nesijungti? Gal reikėtų konsoliduojančio įstatymo varianto – arba jungiamės, arba ne, o ne tokie pavieniai išskirtiniai atvejai, kai nuo vienos pusės dažniausiai net nepriklausys.

A. MATULAS (TS-LKDF). Išties prieš keliolika metų Sveikatos apsaugos reformos biuras buvo toks įsteigtas, buvo tokia strategija, kad visos ligoninės turėtų priklausyti apskritims. Deja, keičiantis ministrams, neužtikrinant sveikatos sistemos politikos tęstinumo, šita funkcija buvo paskirta savivaldybėms, ir dabar mes visi sukame galvą, kaip optimizuoti stacionariųjų įstaigų tinklą. Tuo metu buvo galima tą sprendimą daryti, tokį valios – vienu įstatymu pasakai, kad visos ligoninės tampa didžiųjų ligoninių filialais. Šiuo metu aš to nedirščiau daryti, nes demokratija yra pasiekusi tokį lygį ir dabar *vališkai* atimti iš savivaldybių be jų sutikimo, o vien tik priėmus įstatymą, visas ligonines perduoti vienam steigėjui būtų neetiška. Ne tik neetiška, bet ir nedemokratiška. Laikas tų valios sprendimų jau praėjo ir tiesiog turi dvi pusės susitarti. Jeigu savivaldybė mato vieną iš įstaigos gelbėjimo variantų jos prisijungimą prie stambios, gerai funkcionuojančios įstaigos, tai su Sveikatos apsaugos ministerija visada susitars. Teko šnekėti ir su naujuoju paskirtu ministru, jo pozicija, kiek supratau, irgi panaši, kad reikia optimaliai racionaliai naudoti lėšas.

PIRMININKĖ. Kolega, atsakyti minutė, jūs viršijate. Klausia A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų iš dviejų dalių. Jūs paminėjote, kas paskatino šitą projektą, tai Kupiškio pavyzdys. Gal jūs domėjotės, gal ir kitose savivaldybėse yra ta pati aktuali problema? Tai būtų vienas klausimas.

Kitas klausimas. Jūs paminėjote Klaipėdos, Skuodo pavyzdį, kaip tai vyksta dabar. Kaip supratau, ligoninės irgi yra prisijungusios prie kitų ligoninių. Kokiu reglamentavimu jos prisijungė, ar jos priklauso tai pačiai savivaldybei?

A. MATULAS (TS-LKDF). Čia ir yra problema, kad ir Palanga, ir Skuodas – abi savivaldybės yra priėmusios sprendimą, steigėjai abiejų, ir yra susijungusios. Bet jeigu bus priimtas įstatymas,

tai būtų leidžiama oficialiai. Šiuo metu tokio darinio kaip valstybė ir savivaldybė nėra, nes, pavyzdžiui, ta pati Klaipėdos universitetinė ligoninė yra savivaldybės, nors ji vykdo trečio lygio funkcijas ir pasivadynusi universitetine...

PIRMININKĖ. Laikas!

A. MATULAS (TS-LKDF). ...bet ji savivaldybės įstaiga, savivaldybės susitarė, ir viskas. Bet to negali įvykti be įstatymo tarp valstybės įstaigos, taip įstatyme dabar pavadinta „valstybės įstaiga“, paprastai Vyriausybė priima ir paskiria, kad...

PIRMININKĖ. Kolega, jūsų nori dar daug klausti.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerai. (*Balsai salėje*) Klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamasis pranešėjau, manau, kad mes išdraskėme sovietinių laikų sveikatos sistemą, ji buvo visiškai neblogo, ir dabar jau nuolatos taisome, lipdome ir niekaip nesulipdome.

Dabar ne viena savivaldybė kėlė klausimą ir Sveikatos reikalų komitetas nepritarė. Kodėl? Pavyzdžiui, rajone esanti ligoninė ir poliklinika beveik tame pačiame pastate, sujungti jas, kad galėtų būti viena administracija ir viena įstaiga. Kodėl tokiai reformai nepritaria Seimas, ypač Sveikatos reikalų komitetas?

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolega, aš noriu pasakyti, kad niekas nieko neišdraskė. Sveikatos reikalų komitete per visas kadencijas atstovavo daugiau kaimiškuose rajonuose rinkti žmonės ir mūsų dėka iš esmės ta struktūra išsaugota, nes buvo kėsinimosi ir kauniečių, ir vilniečių, kad užtenka vos ne penkių ligoninių Lietuvoje. Tikrai niekas neišdraskyta.

O sujungti poliklinikas su rajonų ligoninėmis, na, jeigu mes norime grįžti atgal į 1990 metus ir vėl ligoninių turėti tiek, kiek nori vyriausiasis gydytojas, tai prašom daryti, jūs esate dauguma. Bet aš tikrai džiaugiuosi, kad vakar Sveikatos reikalų komitetas vieningai, nauji žmonės, bet visi vieningai balsavo, kad to daryti nereikia. Mes lovų turime per daug ir reikia tas lėšas, kaip sakiau, naudoti racionaliai.

PIRMININKĖ. Klausia A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų, kai vakar vakare skaičiau įstatymo projektą, kurį jūs teikiate, tikėjausi išsamesnio paaiškinimo dėl jūsų naujo modelio. Iš tikrųjų siūlote visiškai naują modelį, koks Lietuvoje iki šiol neegzistavo. Taip ir neišgirdau paaiškinimo, kaip realiai bendradarbiaus Sveikatos apsaugos ministerija su savivaldybėmis.

Kitas dalykas. Paprastai įvedant naujus modelius yra daromi kažkokie preliminarūs paskaičiavimai, nes jūs sakote, kad racionalizuosite, optimizuosite ir t. t. Vienas klausimas. Ar jūs darėte preliminarūs paskaičiavimus?

Kitas klausimas. Iš esmės gal jūs kur nors kitur pasaulyje žinote panašią praktiką, nes imti kurti modelį nuo nulio, nesiremiant patirtimi, vėlgi būtų klausimas, nes Lietuvoje mes tokio modelio neturime.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama kolege, aš ką tik pasakiau, kad Lietuvoje toks modelis jau veikia keliose savivaldybėse, bet veikia tarp savivaldybei pavaldžių įstaigų. O racionalizuoti, optimizuoti, vykdyti logistiką – tai jūsų komitete prisistatymo kaip kandidatės į pirmininkes kalbos fragmentas. Jūs pasakėte, kada mes klausėme, ką jūs darysite, sakėte, racionalizuosite, optimizuosite ir logistiką vykdysite, vežiosite ligonius į stambesnes ligonines. Aš beveik viskam tam pritariu ir teikiu įstatymo projektą, kuris atitinka ir jūsų daugumos poziciją, nes lėšas reikia racionaliau naudoti. Kadangi jūs, atrodo, ne taip seniai dalyvavote konferencijoje Mykolo Romerio universitete, tai mokslininkai yra paskaičiavę, kad optimizuojant ir racionaliau naudojant paslaugas, lėšas, sveikatos apsaugos sistemoje galima sutaupyti apie 5 % lėšų. Bet kadangi sveikatos sistemai Lietuvoje skiriama beveik tris kartus mažiau lėšų negu Europos Sąjungos vidurkis, tai tie 5 % iš esmės nieko negelbės. Jūs turite pasistengti, kad per artimiausius ketverius metus bent padvigubėtų lėšos, skiriamos sveikatos apsaugai, ir nebūtinai iš valstybės, bet iš įvairių šaltinių, o tų šaltinių yra daug, tik reikia ryžtis ir čia mes jums padėsime.

PIRMININKĖ. Klausia V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Gerbiamas kolega, nuo nepriklausomybės jūs visą laiką buvote Seime ir buvote daugiausia pirmininkas ir pavaduotojas, šią kadenciją čia taip atsitiko. Tą reorgani-

zacija mes darome, darome ir darome. Faktiškai nematau, kada bus ta pabaiga. Gal iš tikrųjų jūsų idėja ir gera, bet kai pradėdi analizuoti... Yra dvi ministerijos, t. y. Sveikatos apsaugos ministerija ir Švietimo, kur nuolat vyksta reorganizacija. *Švietimiečiai* taip įsismagina, kad vaikučiai jau nemoka lietuviškai rašyti, o jūs darote reorganizacijas, kad kaime tuoj nebus kam žmogų gydyti. Noriu paklausti, kada baigsis šitie dalykai?

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolega, reformos turi būti tęstinės, visada turi būti prisitaikoma prie žmonių gyvenimo, prie jų pragyvenimo lygio. Jūsų klausimai visada būna šiek tiek pašiepiantys, bet... Per visus tuos 26 metus išties Sveikatos apsaugos ministerijoje labai dažnai keisdavosi ministrai, nebūdavo nuoseklumo, tęstinumo. Jūs teisus, kad Sveikatos reikalų komitetas neretai būdavo tas, kuris ir stumdavo tas reformas į priekį, kaip ir kovojant su alkoholizmu. Jūs žinote, kad ir jūs mane kritikuodavote, bet Sveikatos reikalų komitetas dažnai likdavo vienintelis su visuomenininkais, kurie matė, kad jeigu nieko nebus daroma, Lietuva prisigers. Taip ir įvyko. Matyt, ir dėl jūsų...

PIRMININKĖ. Kolega, nutrauksiu!

A. MATULAS (TS-LKDF). ...kai kurių balsavimų. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dabar turime apsispręsti, nes liko vienintelis A. Sysas nepaklauses, o laiką jūs išnaudojote. Jūs atsisakote tada? Norite? Gerbiamas Antanai, tai dar atsakykite... Dėl motyvų jūs kalbėsite? Gerai. Tada ačiū. Jūs labai užtęsete laiką.

Dabar po pateikimo vienas už, vienas prieš. S. Jovaiša už.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Dėkoju. Man tai čia atrodo visiškai patrauklus variantas, jeigu mes norime daugiau demokratijos sveikatos apsaugos sistemoje. Teko dirbti savivaldybėje ir matyti, kurių problemų iškyla ligoninėse, kai reikia savivaldybės lėšomis kompensuoti, pavyzdžiui, akušerijos skyrių, kur per mažai gimdymų. Savivaldybės, matydamos vietinių ligoninių veiklą, galėtų ryžtis tokiam žingsniui – tiesiog demokratiškai optimizuoti, nes kam daugiau negu vietos politikams yra labiausiai žinomos regiono sveikatos apsaugos problemos. Taigi aš palaikau šitą įstatymo projektą ir siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkui. A. Sysas – prieš.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, aš noriu atkreipti dėmesį ne tik į tai, ką atsakinėjo Antanas. Jūs perskaitykite, kas raštiškai parašyta. 1 straipsnio 2 dalies pradžioje parašyta „kartu su savivaldybių tarybomis“, bet jau 2 straipsnyje (27 straipsnio pakeitimas) braukiame „savivaldybių tarybas“ ir rašome „savivaldybės“. Bet dar keisčiau man atrodo, kai mes išbraukiame labai konkrečią ministeriją, kuri rūpinasi tuo, ir rašome „valstybė“.

Norėčiau priminti, jeigu mes atsiverčiame Konstituciją, tai yra Lietuvos valstybė, o jeigu žiūrime į Konstitucijos 5 straipsnį, tai valstybės valdžią Lietuvoje vykdo Seimas, Respublikos Prezidentas, Vyriausybė ir teismas. Tada man kyla klausimas, ar teismas galės steigti ligoninę? Pagal tokį užrašą, man atrodo, kad mes truputį nugrybavome, Antanai. Todėl aš siūlau nepritarti, nes tai, ką šnekėjai ir kas parašyta teikiamame įstatyme, kažkaip niekaip nedera.

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos – A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas Algirdai, čia yra Teisės departamento pastaba, buvo mano anksčiau teiktam įstatymo projektui, kad negalima rašyti „Sveikatos ministerija“, bet reikia rašyti „valstybė“, o Vyriausybė savo nutarimu priima sprendimą, kam deleguoti. Šitą įstatymo projektą man padėjo rengti Teisės departamentas. Būtent kituose įstatymuose yra numatyta, kad negalima nurodyti tiesiogiai steigėjo. Vyriausybė paveda, bet Vyriausybė paprastai paveda steigėju būti Sveikatos ministerijai, nes dabar taip yra. Kolega, jūs klaidinate. Pasiskaitykite! Neužtenka...

PIRMININKĖ. Gerai. Nesiginčijame, o balsuojame. Balsuojame. Kas po pateikimo pritariate Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 10, 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 48, prieš – 2, susilaikė 52. Po pateikimo nepritarta.

Dabar yra alternatyvus balsavimas, ar atmesti (tai būtų balsavimas už), ar gražinti iniciatoriams tobulinti (tada prieš). Balsuojame alternatyviai. Gal norite bendru sutarimu atiduoti tobulinti? (*Balsai salėje*) Gerai. Bendru sutarimu projektas tobulinamas.

15.33 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-489 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4195 (svarstymas)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Švietimo įstatymo 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu E. Jovaišą, Švietimo ir mokslo komitetas. Svarstymas.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamieji, įstatymo projektas yra dėl mokyklų teritorijos aptvėrimo, kad kiekviena mokykla turėtų tvorą. Mūsų naujos sudėties Švietimo ir mokslo komitetas šito nesvarstė. Yra buvusio komiteto sprendimas grąžinti iniciatoriams tobulinti. Tuo labiau kad šitas projektas yra perteklinis, nes tokias normas numato jau dabar egzistuojančios higienos normos. Ačiū jums.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Vienas – už, vienas – prieš po svarstymo. A. Matulas – už.

A. MATULAS (TS-LKDF). Vėlgi, kolegos, aš už tai, pritariu, kad būtų grąžintas mano ir dar kelių kolegų teiktas įstatymo projektas dėl to, kad galbūt naujoji Vyriausybė atkreips į tai dėmesį. Praeitose Vyriausybės programoje buvo nuostata apsaugoti mokyklas nuo žalingo poveikio. Beveik visose Vakarų valstybėse yra aiškiai nustatytos mokyklų teritorijos ir iš esmės jos aptvertos, nes dabar narkotikų platintojo pagrindinis taikiklis yra nepilnamečiai.

Aš tai antrą kartą bandau daryti. Šiuo atveju nesiūlau aptverti tvorom, bet siūlau papildyti higienos normą, kurioje būtų aiškiai numatyta, kas yra mokyklos teritorija ir kokia apsauga joje turi būti taikoma, bet, deja, vėlgi antrą kartą siūloma atmesti. Aš daugiau nevykdysiu Vyriausybės, bent jau buvusios, programos. Tiesiog jeigu jūs manote, kad mokyklose, kaip dabar, gali būti neaišku, kur prasideda ir kur baigiasi teritorija, nes mokyklos teritorijoje draudžiama rūkyti, teritorijų ribos neapibrėžtos, tai kur draudžiama rūkyti? Žodžiu, yra daugybė problemų. Jeigu nereikia, tai atmeskime, aišku, grąžinkime tobulinti.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, jūs ne ten užsirašėte kalbėti. Jūs kalbėjote prieš, o ne už. Čia yra kalbėjimas už, jeigu už grąžinimą iniciatoriams tobulinti, o jūs kalbėjote atvirkščiai. Dabar nežinau, kaip nori P. Gražulis. *(Balsai salėje)* Jūs atvirkščiai kalbėjote. Gerai. Nežinau, kaip kalbės P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Nežinau, gerbiama pirmininke, ar aš pataikysiu, ar ne, bet aš manau, kad vis tiek, jeigu siūlė mokyklas apsaugoti, aptverti tvoromis, bet nėra numatyti bokšteliai, todėl aš manau, kad šitą įstatymo projektą reikėtų tobulinti. *(Balsai salėje)*

PIRMININKĖ. Jūs dabar kalbėjote už tobulinimą. Gerai. Klausykite, gal galime čia be ginčų susitarti bendru sutarimu grąžinti iniciatoriams tobulinti, kaip siūlo komitetas? Gerai. Grąžiname iniciatoriams tobulinti, kaip siūlo Švietimo ir mokslo komitetas.

15.37 val.

Darbo kodekso Nr. XII-2603 21, 23, 38, 40, 45, 48, 57, 59, 63, 67, 71, 72, 73, 75, 112, 119, 147, 165, 168, 169, 176, 185, 188, 204, 205, 206, 207, 208, 290 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIIP-4752 (pateikimas)

Gerbiami kolegos, aš dabar paprašyčiau 1 rezervinį klausimą, nes gerbiamas R. Dagys turi 18 valandą jau būti Kaune. Aš kviečiu R. Dagį pateikti Darbo kodekso keleto straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą, registracijos Nr. XIIP-4752.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš tikiuosi, kad mes čia rasime bendrą sutarimą. Keli žodžiai priešistorės. Kai Prezidentė vetavo šį įstatymą ir po to Seimas tą veto atmetė, buvo užregistruoti keli įstatymų projektai su tam tikrom pataisom. Vieną projektą mes apsvaustėme ir priėmėme. Ten yra 11 nuostatų, kurias Prezidentė irgi vetavo, o iš likusių 74 niekas nebuvo net pateikta.

Kadangi dabar mes iš principo einame jau į Darbo kodekso pratęsimą, kiek suprantu, yra tokia bendra nuostata, tai turbūt procedūriškai ir teisiškai mes turime tų projektų tiesiog padaryti pateikimus ir atiduoti svarstyti toms pačioms visoms struktūroms – ir Trišalei tarybai, ir kt., ir

apsispręsti, nes vis tiek toks teisinis dokumentas yra ir reikia jo likimą išspręsti, nes turbūt vargu ar tai, ką aš dabar pateiksiu, kas nors norėtų atimesti. Čia yra tai, kas netilpo į pirmą mūsų balsavimą dėl Darbo kodekso 11 pataisų, kurias mes padarėme.

Aiškinamajame rašte jums yra aiškiai išdėliota. Ten yra 23 nuostatos, kurios nepapuołė į tą projektą. Aš tiktai pagrindines iš jų paminėsiu, nenorėdamas jūsų per daug varginti, kad pataisa, kuri sugražina darbdavio pareigą informuoti, konsultuotis su profesinėmis sąjungomis, o joms nesant, su darbo tarybom, – logiškas siūlymas, kuris iš tikrųjų turėtų būti ir kurį mes be reikalo išmetėme. Apibrėžti, kad be svarbių ekonominių priežasčių, dėl kurių gali būti nustatomas dalinis darbas, turi egzistuoti tam tikroje teritorijoje ar ūkinės veiklos sektoriuje ir turi būti pripažintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu, o ne visur, kur tiktai tas yra, kas tas ekonomines priežastis nustatys? Aišku, kad Vyriausybė turi nustatyti, kad tik tame regione galima taikyti tam tikrą lengvesnę formą.

Išskirti darbo užmokestį kaip išimtinį, dėl kurio sumažinimo faktiškai nebūtų taikoma nuostata, kad galima nutraukti darbo sutartį. Dėl kitų dalykų galima derėtis.

Įtraukti darbuotojus, auginančius neįgalius vaikus iki 18 metų, į prioritetines grupes, kuriose darbuotojams turi būti užtikrinta pirmenybės teisė būti paliktiems dirbti darbo sutarties nutraukimo darbdavio iniciatyva be darbuotojo kaltės atveju. Atrodo, irgi visų partijų požiūris tuo atveju kaip ir sutampa, bet to kodekse nėra.

Nustatyti, numatyti terminuotos darbo sutarties objektyvios priežasties reikalavimą nuotolinio pobūdžio darbui sudaryti. Tai yra Europos Sąjungos direktyvinė nuostata, kurią mes turėtume čia įrašyti ir normaliai tą sutvarkyti, nesvarbu, ar mes paneigsime, kad taikysime kitokią europinę direktyvą negu visi kiti.

Nurodyti, kad švenčių dienų išvakarėse darbo dienos trukmė sutrumpinama 1 valanda, išskyrus sutrumpintą darbo laiką dirbančius darbuotojus. Dabar nuo naujų metų mes tos vienos darbo valandos praktikos nebetaikysime? Na, jinai irgi logiška, reikia ją pateikti, nes dabar taip yra. Negirdėjau, kad kas nors norėjo to atsisakyti.

Derybų metu, kad būtų apsaugotas ne vien tiktai profsąjungos pirmininkas, bet ir tie, kurie derasi kartu dėl kolektyvinės sutarties, ir tuo metu nebūtų galima išmesti iš darbo derybų laikotarpiu.

Aš tiesiog nenoriu varginti ir, taupydamas laiką, nevardinsiu visų tų 23 nuostatų, kurios čia yra, bet manau, kad jos tikrai organiškai turi papulti į tą patį paketą ir jas reikia normaliai apsvastyti. Dėl kurių bus sutarta, bus sutarta Trišalėje taryboje, dėl kurių bus nesutarta, tai nesutarta, bet pagal procedūras mes viską sutvarkysime taip, kaip reikia, nes dabar tas projektas toks pakabinatas yra.

Iš karto galiu pasakyti, aš, kaip teikėjas, prašau, kad jos iš karto būtų svarstomos ir Trišalėje taryboje, ir būtų Vyriausybės nuomonė – viskas, kaip pridera pagal visą...

PIRMININKĖ. Kolega, gal trumpinkite pristatymą!

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Taip, aš jau baigiau.

PIRMININKĖ. Nes jūs dvigubai užtrukote, o jūsų nori klausti keturi Seimo nariai.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Prašau.

PIRMININKĖ. Pirmasis – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, iš tiesų mes tą Prezidentės dekretą, veto ir pasiūlymus esame kruopščiai išnagrinėję, juos buvo išnagrinėjusi ir Trišalė taryba. Tai buvo pristatyta kaip tas kompromisas, kuris, priėmus visus Prezidentės pasiūlymus, leistų visiems traktuoti, kad Darbo kodeksas yra priimtas faktiškai socialiniu konsensusu. Tai buvo birželio mėnesį. Deja, tuo metu socialdemokratai neįsiklausė į mūsų raginimą būtent šitokiu būdu užbaigti diskusijas, dabar turime tai, ką turime.

Sakykite, čia jūs pateikiate dėl Darbo kodekso Prezidentės pasiūlymus, kuriuos iš tikrųjų vėl yra verta apsvastyti. Tačiau Prezidentė taip pat svarstė ir visus kitus klausimus, susijusius su Darbo kodeksu, tarp jų – ir kitas socialinio modelio dalis, nes visą laiką jos buvo svarstomos kartu ir buvo jų sąsajos. Kaip dabar vertinti tą faktą, kad, pavyzdžiui, valdantieji yra nutarę atsisakyti bazinės pensijos perkėlimo, yra atsisakę... (*Balsas salėje: „Laikas!“*) ...yra atsisakę „Sodros“ lubų...

PIRMININKĖ. Laikas, laikas! Bėga laikas!

A. KUBILIUS (TS-LKDF). ...tam Prezidentė yra pritarusi. Tai aš noriu paklausti...

PIRMININKĖ. Išjungsiu.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš noriu paklausti, ar jūs tada pasiūlysite atkurti tai, ko valdantieji jau bando atsisakyti kitose srityse?

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Aš manau, kad buvo labai didelė apgavystė ir klaida, ir politologiškai, ir visuomenę informuojant, kai buvo dirbtinai suplaktas Darbo kodeksas su pensine sistemos reforma ir tai pavadinta socialiniu modeliu. Tai yra visiškai skirtingi dalykai, turi tam tikrų sąsajų, bet iš principo visiškai skirtingi dalykai. Darbo kodeksas yra Darbo kodeksas, tai yra teisė, darbo santykiai toje įmonėje arba susitarimai, kolektyviniai susitarimai ir panašiai, o pensinė sistemos reforma yra atskirai. Viskas buvo suplakta į vieną. Štai lygiai taip pat šiandien mes turėjome iš ryto tokią diskusiją, kai už Darbo kodekso pratęsimą norisi balsuoti, o pateiktos naujos įstatymo formuluotės griaua dabar esančią socialinio draudimo sistemą. Tai todėl, aš manau, siūlau to nepainioti ir galų gale juos aiškiai atskirti. Apie ką mes diskutuojame – apie darbo teisę ar socialinio draudimo sistemą?

PIRMININKĖ. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Labai ačiū už pristatymą. Mano klausimas, galbūt jūs iš dalies atsakėte, bet aš noriu dar to patvirtinimo ir dėl protokolo, ir kad stenogramoje liktų. Kai aš bandžiau paaiškinti, kai pristatinėjau atidėjimo idėją, tai yra tai, kad mes bandome, mes išipareigojame darbdaviams, ypač šiuo atveju, kadangi jūsų pataisos iš esmės liečia darbuotojų teises, mes išipareigojome darbdaviams, kad nieko nesvarstysime apie juos be jų. Todėl šiandien aš manau, kad mes iš principo galime pritarti jūsų pateikimui, bet tik su ta sąlyga, kad jūs išipareigojate žodžiu, o žodis, kaip žinome, yra garbingų žmonių įstatymas, kad jūs atsiimsite savo pataisas, kurioms nepritaris trišalis formatas, ir kad jūs toliau jų nestumsite...

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Taip.

T. TOMILINAS (LVŽSF). ...jeigu darbdaviai nesutars su darbuotojais dėl to.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, aš, atsakydamas į jūsų klausimą, nukeliausiu į buvusią kadenciją, kai buvau komiteto pirmininkas, visi, kurie tuo metu buvo komitete, žinojo mano principingą poziciją. Jeigu Trišalė taryba nutarė, vadinasi, komitetas ją turi patvirtinti. Net A. Sysas kartais išvengdavo tokios privilegijos ginti Trišalę tarybą, bet manau, kad Trišalė taryba yra ta vieta, kur dėl tokių klausimų ir turėtų būti pasiektas konsensusas. Aš tikrai nesiūlysiu to, kam Trišalė taryba nepritaris.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Nebūsiu *eks* opozicijos lyderis, neklausiu apie socialinį modelį, nes jūs parašėte įstatymo projektą apie Darbo kodeksą. Tai mano du trumpi klausimai. Jūs daug pataisų siejate su Darbo tarybomis, bet Prezidentė jų nerealizavo ir jokių siūlymų neteikė. Tai norėčiau išgirsti, kodėl jūs tai darote?

Ir antrasis klausimas – paskutinis straipsnis dėl streiko. Ką jūs turite omeny, kad darbdaviui leidžiama streiko metu priimti naujų darbuotojų minimaliam paslaugų vykdymui užtikrinti? Štai kas čia taip užmaskuota? Naujų darbuotojų priėmimas minimalių paslaugų teikimui. Ačiū.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, būtų geriau pasakyti, ką aš čia keičiu kitaip, negu Prezidentė buvo pasiūliusi? Jeigu kas nors ne taip suformuluota, tai aš atviras jūsų kritikai. Aš stengiuosi to nedaryti. Tokia formuluotė kaip tik dėl antrojo klausimo buvo jos, tai aš ją tiktai perkėliau, nenorėdamas nieko fantazuoti. Man irgi teisiškai galbūt dėl šitos formuluotės reikia tam tikrų diskusijų, bet taip buvo. Aš suprantu, kad čia kalbama apie kokią nors visiškai absoliučiai naują realizaciją, koks nors naujas darbas, naujas pajamų šaltinis šalia ir panašiai. Kažkas naujo, bet ne toje senoje teritorijoje, kur vyksta ginčai, aš taip supratau. Tai aš tiesiog realizavau nuostatą, kuri buvo parašyta.

PIRMININKĖ. Klausia I. Šiaulienė.

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Dėkoju. Gerbiamas kolega, man atrodo, kai kurias nuostatas, taisydami kodeksą, mes jau esame, priėmę, pavyzdžiui, dėl sutrumpintos darbo dienos viena valanda, jūs dar siūlote svarstyti.

Mano klausimas būtų dėl terminuotų darbo sutarčių nuolatinio pobūdžio darbui. Jūs keliate sąlygą, kad tai būtų galima, jeigu dėl to būtų sutarta kolektyvinėje sutartyje, o, kaip žinome, dėl kolektyvinių sutarčių pas mus vis dėlto yra silpnai. Tikėjomės, kad, priėmus Darbo kodeksą, gali pajudėti šitas klausimas.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Tai jūs puikiai žinote, kad priėmus štai tokį Darbo kodeksą, kaip mes tada pataisėme paskutinėje stadijoje neaiškiais būdais, tai kaip tik visas tas kolektyvinis derybinis procesas ir buvo palaidotas iš esmės, nes visiškai buvo palaidota kolektyvinio susitarimo dvasia. Kaip tik derybininkas – profsąjungos buvo tiesiog susilpnintos arba eliminuotos, arba perkeltos funkcijos Darbo taryboms, kurios turėjo pakeisti profesines sąjungas, o mūsų nuostata čia yra ta, kad Darbo tarybos gali atsirasti tik tada, kai nėra profesinių sąjungų. Tai čia dėl to.

Dėl darbo valandos projektas įregistruotas žymiai anksčiau, todėl nėra iki galo sužiūrėta, kaip Seimas balsavo.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolega. Yra tik norinčių už kalbėti, gal galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Pritariate bendru sutarimu po pateikimo. (*Balsai salėje*) Liberalai prašo.

Gerai, tada balsuojame. Kas pritariate po pateikimo pateiktam Darbo kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 77, prieš – 5, susilaikė 16. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Tik noriu paklausti pirmininko – nenumatyta, kada svarstymas. (*Balsai salėje*) Kaip čia dabar parašyti protokole? (*Balsai salėje*) Gruodžio 13 dieną tinka? (*Balsai salėje*) Visas paketas eina gruodžio 13 dieną. Gerai, tada rašome datą – gruodžio 13 diena.

15.52 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymas Nr. IX-751 14, 64 ir 81 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 59¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-1850(4) (svarstymas)

Toliau vėl popietinės darbotvarkės 5 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 14, 64 ir 81 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 59¹ straipsniu įstatymo projektas. Svarstymas. Pranešėjas – A. Palionis, Biudžeto ir finansų komitetas.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Seimo Biudžeto ir finansų komitetas svarstė minėtą projektą. Svarstė šių metų balandžio 20 dieną. Komiteto sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam ir, atsižvelgiant Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime pateiktas pastabas, komiteto patobulintam Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 14, 64 ir 81 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 59¹ straipsniu įstatymo projektui Nr. XIIP-1850(4) bei komiteto išvadoms. Noriu tik atkreipti dėmesį, kaip ir sakiau, komitetas svarstė balandžio 20 dieną ir atsižvelgė į Seimo kanceliarijos Teisės departamento septintą pastabą dėl projekto įsigaliojimo. Balandžio mėnesį komitetas pasiūlė įsigaliojimo datą paskirti 2017 m. sausio 1 d., nes tai yra mokestinis įstatymas ir jis negali įsigaliojti anksčiau nei po šešių mėnesių. Kadangi dabar pateikimo ir svarstymo stadija nukeliama prieš pat Naujuosius metus, tai aš gal siūlyčiau posėdžio pirmininkei sugrąžinti atgal į komitetą, kad mes galėtume sutvarkyti datas.

PIRMININKĖ. Dėkui, kolega. Jūs gal neišeikite iš tribūnos. (*Balsai salėje*) Kviečiu V. Juozapaitį dalyvauti diskusijoje.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Daug kas nustebo, sako, kodėl čia V. Juozapaitis apie pridėtinės vertės mokestį kalba. Taip, aš buvęs mokėtojas pridėtinės vertės mokesčio ir tikrai žinau, apie ką, ir žinau, kiek tai kainuoja. Kita vertus, šita įstatymo pataisa gimė turbūt prieš jau dabar trejetą metų ir labai labai liūdna, kad visus tuos trejus metus mes taip ir nesugebėjome atverti durų, nes tos pataisos laukia iš tikrųjų nemažas būrys ir fizinių asmenų, mokančių pridėtinės vertės mokestį, ir labai mažų įmonių, kurių metinė apyvarta per 12 paskutinių mėnesių siekia ne daugiau kaip 60 tūkst. eurų.

Esmė šitos pataisos, aš jau šiek tiek paminėjau ryte, yra ta, kad, deja, kartais mūsų didieji užsakovai, didžiosios įmonės, pridėtinės vertės mokesčio mokėtojos, pirkdamos paslaugas arba ko-

kias nors prekes iš mažųjų, ne visada laikosi teisės aktų ir jos paprasčiausiai ignoruoja mažųjų įmonių interesus, ir nesumoka laiku už sulygtą ar pasirašytą kokioje nors sutartyje prekę arba paslaugą. Tuo tarpu mažosios įmonės, tik išrašiusios sąskaitą faktūrą, yra priverstos, pagal įstatymą jos turi tokią priedermę, sumokėti pridėtinės vertės mokesťį.

Taigi labai daug atvejų, tikrai daugelio žmonių ir įmonių iniciatyva buvo kreiptasi ir mes bendrai kūrėme tas pataisas, kad toms mažoms įmonėms vis dėlto būtų leista atsikvėpti ir kad jos turėtų teisę sumokėti tą pridėtinės vertės mokesťį, kurį jos turi sumokėti, sulig ta diena, kai su jomis bus atsiskaitoma. Taip, buvo kilęs šioks toks nesusipratimas, buvo išvelgta, kad gali būti ir piktnaudžiavimo atvejų, bet iš tiesų po antro mėginimo tą pataisą įgyvendinti Vyriausybės lygiu ir Finansų ministerijos lygiu visos tos pataisos buvo ištaisytos, ir šiandien man atrodo, kad ši įstatymo pataisa išties galėtų jau peržengti svarstymo stadiją ir būti priimta.

Aišku, labai gaila, kad jau nespėsime nuo Naujųjų metų to įteisinti, bet geriau vėliau negu niekad. Aš labai prašau jūsų, ypač valdančiųjų, ypač naujų žmonių, nesekti praėjusios valdančiosios daugumos pavyzdžiu ir nebalsuoti aklai, pamačius tribūnoje opozicijos atstovą, neigiamai. Iš tikrųjų šita pataisa yra labai reikalinga smulkiajam verslui ir fiziniams asmenims. Ačiū už jūsų supratimą ir linkių gero balsavimo.

PIRMININKĖ. Dėkui. Gerbiamas A. Palioni, prašome vėl į tribūną.

Yra V. Juozapaitio pataisos. Visas jas reikia nagrinėti kartu todėl, kad jos kartojasi per straipsnius. Gal, gerbiamasis Juozapaiti, pristatysite esmę? Ar sutinkate su komiteto nuomone pritarti iš dalies?

A. PALIONIS (LSDPF). Aš galiu labai trumpai viską pasakyti.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ten viskas buvo sutarta ir pritarta.

A. PALIONIS (LSDPF). Čia paprasčiausiai, kaip V. Juozapaitis ir sakė, kadangi viskas vyko trejus metus...

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Taip...

A. PALIONIS (LSDPF). Ir vis vertėsi įstatymo projektas, todėl taip išėjo.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Paskutinį kartą mes visi sutarėme, priėjome prie bendro...

PIRMININKĖ. Vadinas, jūs nereikalaujate balsuoti ir sutinkate, ką sakė komitetas – pritarti iš dalies. (*Balsai salėje*) Ačiū visiems. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Prašau, dėl vedimo tvarkos – S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Ar aš galiu, kaip naujojo komiteto dabar jau atstovas, paprašyti vienos savaitės pertraukos, kad mes į komiteto posėdį kitą trečiadienį pakvietę Finansų ministerijos atstovus įvertintume, ar išgaliojimo data nuo sausio 1 dienos yra techniškai įmanoma, jeigu taip, remdamiesi senojo, ankstesniojo komiteto nuomone pritarti šitam projektui, mes tikrai neprieštarusime. Bet norime įsitikinti, kad techniškai tai galima realizuoti dėl terminų, dėl laiko. Ar galime paprašyti savaitės pertraukos ir tada kitą ketvirtadienį, įtraukus į ketvirtadienio darbotvarkę, apsvarstyti ir galbūt priimti šitą įstatymo projektą?

PIRMININKĖ. Gerbiamasis kolega, jūsų prašymas teisėtas, dėl jo turės Seimas apsispręsti, tačiau jūs negalite nurodyti datos. Paprastai pagal Statutą yra pertrauka iki kito posėdžio. Kitas posėdis yra antradienį.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Suprantu.

PIRMININKĖ. Tinka?

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėl antradienio nesu tikras, nes trečiadienį bus mūsų Biudžeto ir finansų komiteto posėdis.

PIRMININKĖ. Tada nebent antradienį prašykite dar vienos pertraukos.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Jeigu Statutas tai numato, tai taip ir prašome.

PIRMININKĖ. Gali būti dvi.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti komiteto pirmininko prašymui daryti pertrauką šiuo klausimu iki kito posėdžio? Galime.

Dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 14, 64 ir 81 straipsnių pakeitimo įstatymo papildymo 59¹ straipsniu įstatymo projekto daroma svarstymo pertrauka iki kito posėdžio.

Prašom. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Aš šiandien kažkoks atlaidus. Pritariu, darykime tą pertrauką, tik aš noriu atkreipti dėmesį, kaip ponas S. Jakeliūnas formulavo. Jis sako – aš, kaip naujojo komiteto atstovas, mes juk žinome, kad pertraukos reikėjo prašyti frakcijos vardu. Kaip komiteto atstovas ar komiteto vardu, aš į tą dalyką noriu atkreipti dėmesį. O kad darome pertrauką, viskas gerai, jeigu turi ką pasitiksinti, tai į sveikatą. Aiškiau formuluokime.

PIRMINKĖ. Gerbiamasis kolega, jūs iš dalies teisingas, laikui bėgant bus, aišku, ir formuluotė, o komiteto vardu tikrai galima prašyti pertraukos, ir aš supratau tarp eilučių, kad to yra prašoma komiteto vardu, todėl ir paprasčiau jūsų pritarti. Manau, čia nieko blogo neatsitiko.

16.01 val.

Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 2, 6, 10 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIII-113(2) (pateikimas)

Toliau Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 2, 6, 10 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas. Pateikimas. M. Majauskas ir D. Šakalienė. Kuris pranešėjas? Pranešėjas – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, iš tikrųjų suprantu, jog tai yra opozicinės darbotvarkės laikas, bet aš kviečiu žiūrėti į šį siūlomą pakeitimą kaip į mūsų visų reikalą. Jį teikiame kartu su D. Šakaliene, taip pat teikiame Savižudybių prevencijos komisijos vardu. Mes vienbalsiai pritarėme, jog toks įstatymo pakeitimas yra reikalingas. Mes visai neseniai, dar šį savaitgalį, girdėjome apie tikrai labai liūdną įvykį, kada aštuonmetis slėpėsi nuo smurto, buvo dingęs ir slėpėsi nuo smurto ne po kuo kitu, o po kartono lapais, nes jautė, kad tik kartono lapai jį galėjo apsaugoti nuo patiriamo smurto.

Iš tikrųjų smurto prieš vaikus skaičiai dramatiškai auga. Lyginant 2014 ir 2015 metus, smurto atvejų prieš vaikus skaičius išaugo net 35 %, psichologinio smurto prieš vaikus atvejų padidėjo 58 %. Tai yra dramatiški skaičiai. Galime pažiūrėti į nevyriausybinės organizacijas, tokias kaip „Vaikų linija“, kuri prieš kelerius metus pateikė statistiką, kad per metus sulaukia 2,2 mln. skambučių, o sugeba atsakyti tik į 200 tūkst. skambučių. Tik į 200 tūkst.! Iš tų 200 tūkst., be abejo, yra dalis pasikartojančių skambučių, nes vaikai skambina vėl ir vėl. Ir tai yra apie 70 tūkst. unikalių skambučių kiekvienais metais.

Mes visi galvojame, tikrai ne mūsų vaikai skambina. Bet statistika rodo, kad skambina kas trečias vaikas, greičiausiai ir mano, ir jūsų vaikai skambina. Tai yra tokio lygio problema, tai yra tęstinė problema, nes vaikai, patyrę smurtą, vėliau smurtauja prieš kitus vaikus, vėliau subrendę, užaugę, smurtauja šeimoje prieš žmoną, prieš vyrą, vėliau smurtauja ir prieš savo vaikus. To pasekmės labai gerai žinome. Tai yra savižudybės, tai yra patyčios, tai yra skyrybos, ir pagal statistiką mes esame nenugalimi Europos Sąjungoje.

Ar yra vienas sprendimas, kuriuo mes galėtume, kaip iššovę sidabrinę kulka, išspręsti šią problemą? Nėra, nes turbūt jau būtume tai padarę. Bet ar esame subrendę imtis svarbių žingsnių, sprendžiant šią problemą? Aš neabejoju, kad taip. Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija ir komitetas yra pasakę, kad tuos sprendimus turėjome priimti jau labai seniai, ir daugelis šalių yra tai padarę.

Todėl šiandien yra teikiamas Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo pakeitimo projektas, kuriame yra įtvirtinami keli dalykai, pirmiausia smurto sąvoka, į kurią įeina keli labai svarbūs momentai. Vienas iš jų yra tai, kad smurtas yra ne tik veikimas, bet ir neveikimas. Tai yra nepriežiūra, ir tai yra be galo svarbu įtvirtinti.

Antras dalykas, tai yra ne tik smurtas, kuris sukėlė žalą, bet ir kuris gali sukelti žalą. Nes, tarkime, psichologinio smurto atveju ta žala nėra iš karto pastebima. Imkime tokius atvejus, kada vaikas yra laikomas po šalto vandens srove. Iš tikrųjų fizinės žalos galbūt taip greitai ir nepamatysi ar iš viso jos nepastebėsi, bet psichologinė žala pasireikš nebūtinai kitą dieną, galbūt po 5, po 10 ar po 20 metų. Todėl šitame projekte ir pakeitime yra įtvirtinama labai aiški sąvoka, jog ne tik veikimas, bet ir neveikimas, ir ne tik veikimas, kuris sukelia žalą, bet ir gali sukelti žalą.

Ir trečias dalykas, kuris yra be galo svarbus, pagaliau įstatymu labai aiškiai įtvirtinti, jog atsi sakome fizinių bausmių, fizinių bausmių šeimoje prieš vaikus. Yra daug teisės aktų, kurie reglamentuoja, jog negalime žaloti vaikų, tačiau jų šiandien nepakanka, būtina labai aiškiai įtvirtinti, jog fizinės bausmės prieš vaikus yra negalimos.

Aš žinau anksčiau vykusias diskusijas, kada sakydavo, gerbiamieji kolegos, na, mane mušė, už tai, žiūrėk, aš esu Seimo narys, ir gal ir visai neblogas. Bet aš manau, kad mes jau perėjome tą etapą ir galime drąsiai pasakyti, jog galime vaikus auginti ir užauginti nuostabius, kūrybingus, laisvus žmones jų nemušdami.

Kviečiu pritarti po pateikimo ir skubos ar ne skubos tvarka, bet dar šioje sesijoje svarstyti ir priimti šį įstatymo pakeitimą.

PIRMININKĖ. Dėkui pranešėjui. Jūsų nori klausti septyni Seimo nariai. Iš karto perspėju, kad atsakymai turi būti trumpi ir aiškūs. Klausti – minutė, atsakyti – dvi. Klausia D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (LVŽSF). Atsiprašau, dar nesuvokdama procedūrų, norėjau užsirašyti kalbėti, o ne klausti. Bet gal galiu šį laiką panaudoti replikai? Iš tikrųjų noriu pasakyti, gal Mykolas plačiau apibūdins, kad baimė aiškiai uždrausti bet kokių formų smurtą prieš vaiką kai kuriems žmonėms atrodo kaip perteklinis tėvų valdžios reguliavimas, nepaisant to, kad dabartiniuose įstatymuose iš viso nėra aiškiai tai apibrėžta, ir paliekama pernelyg plati diskrecija, kas gali būti ir kas negali būti laikoma smurtu prieš vaiką. Ar galėtum kitiems pakomentuoti, kodėl šitas apibrėžimas kaip tik padės susigaudyti teisėsaugininkams ir tėvams?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Kaip ir minėjau, iš tikrųjų yra daug įstatymų, kuriuose yra pasakoma, kad negalima smurtauti prieš vaiką. Nemažai tyrimų parodė, kad šalys būtent tokio pobūdžio įstatymuose labai aiškiai apibrėžė, jog smurto naudoti prieš vaikus negalima, negalima naudoti ne tik fizinio, bet ir psichologinio, seksualinio smurto. Ir labai konkrečiai pasisakė apie nepriežiūros atvejus. Tai padeda tiek teisėsaugai, tiek ir mūsų pačių veikimui, nes mes aiškiai siunčiame signalą, jog to daryti negalime, patys suprasdami, kad ne per vieną dieną viskas pasikeis. Laikui bėgant, mes priimsime naujas visuomenės normas ir, mano supratimu, mes, kaip tautos atstovybė, turėtume nustatyti tą normą ir pasiųsti tokį signalą.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). O aš? Man jau įjungta.

PIRMININKĖ. Prašom, kolege. R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Žiūriu, man įjungtas mikrofonas. Atsiprašau. Dėkoju, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Aš dešimt metų dirbau vaiko teisių gynimo srityje. Mano projektai, įregistruoti dar 2013 metų kovo mėnesį, nėra pasiekę reikiamos eigos. Argumentas buvo vienas – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija rengia Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo projektą. Vyko labai daug klausimų, diskusijų, šiuo metu projektas yra pateiktas svarstyti Socialinių reikalų ir darbo komitetui ir jau turi būti svarstomas.

Žinote, aš visiškai jus palaikau, kadangi mano pačios projektuose tai yra pažymėta, bet svarbiausia tai, kad, pavyzdžiui, aš pažiūrėjau šiandien jūsų teikiamą 2 straipsnį. Jis yra visiškai identiškas projektui, kuris jau yra Seime, Socialinių reikalų ir darbo komitete, išskyrus trijų, keturių žodžių sukeitimą vietomis. Taip pat ir kitos nuostatos, kurios yra dviejuose kituose straipsniuose, vėlgi yra pateiktos, apsvarstytos, suderintos visais lygmenimis. Mano klausimas: ar nematote, ir ypač galbūt Dovilei reikėtų užduoti, ar nematote poreikio paspartinti viso įstatymo svarstymą Socialinių reikalų ir darbo komitete, ir tada jis ateis *in corpore* su jūsų siūlomomis nuostatomis?

PIRMININKĖ. Kolege, laikas!

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamoji ministre, iš tikrųjų esu susipažinęs su jūsų teikiamu... Tikrai buvo įdėta daug darbo į tą įstatymo projektą ir jis tikrai labai rimtas ir labai kokybiškas, bet, kaip jūs pati labai puikiai pastebėjote, jis pradėtas dar 2013 metais. Šiandien praėjo treji metai ir jis dar nėra priimtas. Tai koks klausimas? Ar mes neturime valios, ar neturime supratimo, ar neturime kompetencijos, bet šiandien jis dar nepriimtas. Kartu matome labai aišką statistiką tiek savižudybių, tiek skyrybų, tiek patyčių ir smurto prieš vaikus atvejus. Mano kvietimas yra negaišti laiko ir priimti šiandien šį sprendimą tam, kad nuo jo galėtume atsispirti ir priimti dar daugiau. Nes kokia bėda? Čia jau ne pirmas atvejis, kuomet sako: gal geriau padėkime į šalį ir paren-

kime visą didelį labai gerai. Bet dėl viso didelio labai gerai atsiranda daug klaustukų, daug opojuojančių pusių, ilgų diskusijos, kurios tęsėsi trejus metus, ir aš turiu įtarimą, kad gali tęstis dar trejus metus. Todėl labai kviečiu nesustoti čia, priimti šiuos sprendimus, toliau eiti ir priiminėti tai, ką jūs teikiate. Šiuos pirmuosius žingsnius reikia žengti ir aš suprantu, kad jie yra ganėtinai sunkūs.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Už šią iniciatyvą dėkoju jums ir Dovilei. Kaip rodo nevyriausybių organizacijų, Vaiko teisių ir apsaugos kontrolieriaus įstaigos patirtis bei tyrimai, vaikai mūsų valstybėje stokoja žinių apie savo teises, dėl to įvyksta labai daug nelaimių. Ar pritarumėte minčiai, kad būtų privaloma supažindinti vaikus, mokinius švietimo įstaigose, kaip yra kitose Europos valstybėse?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Be jokios abejonės, švietimas yra viena rimčiausių spragų, tai, ką vaikai žino tiek apie savo teises, taip pat ir apie savo pareigas. Aš manau, mes neturime atskirti dviejų dalių ir kalbėti tik apie teises, bet turime kalbėti ir apie tai, ką vaikai turi daryti: gerbti tėvus, gerai mokytis, būti jautrūs ir rūpestingi vieni kitiems, nesityčioti, nesmurtauti vieni prieš kitus. Tai yra ir teises, ir pareigas, ir vieną, ir kitą dalyką turime tikrai fiksuoti.

Bet šiandien matome labai labai aiškų trūkumą, kad būtent vaiko apsaugos srityje trūksta postūmio. Tai, ką matome statistikoje, kai matome vaikus, metamus į šulinį, tai yra faktai, kalbantys patys už save. Kur yra didžiausios spragos? Viena didžiausių spragų yra įstatymu įtvirtinta apsauga... prieš vaikus. Apsauga prieš smurtą prieš vaikus, ir tą mes turime padaryti. Be jokios abejonės, turime ir šviesti.

PIRMININKĖ. Klausia K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Gerai, kad tokia komisija sukurta. Mano toks klausimas ir pasiūlymas. Jūs paminėjote šulinius, tačiau šiuo metu mes matome ir kitas problemas, kai vaikas, išvytas iš savo kiek galima šilto namo, nueina į tvartą ir ten neranda gyvulių, ten neranda gyvūbės, kažkur permiega, vos nesusąžla. Tačiau, aišku, ta šeima gauna socialines išmokas, kaip ir daugelis šeimų. Bet jeigu tos socialinės išmokos, kurios dabartiniu metu mokamos, būtų skiriamos per bendruomenes, per seniūnijų socialinius darbuotojus, kad būtų išigyjama gyvulių, jie po to būtų prižiūrimi, tai, mano manymu, mažiau tokių atvejų turėtume. Bet jeigu jau ir išvijo, tai bent šiltas tvartas būtų.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Iš tikrųjų, gerbiamasis kolega, kaip suprantu, siūlote skatinti vaikų užimtumą. Iš tikrųjų, jei vaikai neužsiėmę, prisigalvoja įvairių dalykų, matyt, mokydamiesi iš savo tėvų, kurie dažnai regionuose ne visuomet būna užsiėmę, nes nedarbo lygis yra didesnis, nemaža dalis gyvena iš socialinės paramos ir, neslėpkime to, nemaža dalis tėvų yra priklausomi nuo alkoholio. Tai yra didelė drama ir tragedija šeimų, regionų ir tą turime spręsti. Tą turime spręsti per užimtumą, tą turime spręsti per labai atsakingą socialinės paramos rūpybą. Jeigu neklystu, gal 2010 metais dar A. Kubiliaus Vyriausybės buvo iniciatyva perduoti socialinės paramos skirstymą savivaldybėms, kad savivaldybėse, seniūnijose žmonės, kurie vieni kitus geriau pažįsta, žinotų, kam iš tikrųjų reikia, o kam nereikia. Tai čia vienas kelias, kuriuo reikia eiti.

Antras kelias, be jokios abejonės, – užimtumas. Smulkaus verslo, ūkininkavimo, žemdirbystės ir kitų užsiėmimų skatinimas regionuose, be jokios abejonės, būtų labai labai svarbus.

PIRMININKĖ. Klausia Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Nesu šių klausimų specialistas, tačiau sveikinu Mykolą ir Dovilę, teikiančius šiuos pakeitimus. Esu tam tikras tam tikra žodžio prasme praktikas. Su savo vaikais ne vieną kartą gyvenau, keliavau ir dirbau kitose valstybėse ir man susidaro toks įspūdis, kad šie jūsų siūlymai paremti geriausia praktika, kurią aš pats asmeniškai išgyvenau ir Amerikoje, ir kitose šalyse. Ar jūs, teikdami šiuos įstatymų pakeitimus, rėmėtės kitų šalių pavyzdžiais? Ir kokių būtent?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju. Iš tikrųjų Lietuva yra viena paskutinių Europos Sąjungos valstybių, kuri dar nėra priėmusi šių nuostatų. Praeitais metais priėmė Paragvajus, Peru, atrodo, dar prieš metus gal Nikaragva. Mes esame kontekste tokių šalių, kurios dar nėra priėmusios šitų labai aiškių smurto sąvokų ir draudimo taikyti fizines bausmes vaikams. Tą seniai yra priėmusi ir

Estija, ir Latvija, ir visos Skandinavijos šalys, į kurias mes labai dažnai lygiuojamės. Mes tikrai atsiliekame tiek teisiniu požiūriu, įstatyminiu, tiek matome ir labai labai liūdną statistiką, kurioje mes pirmaujame.

PIRMININKĖ. Paskutinė – R. Baškienė. Labai ilgai atsakinėjate į klausimus, vėl laiką viršijote.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Atsiprašau, aš mokausi.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Aš paklausu labai trumpai. Tikrai pritariu pozicijai, bet jūs vieną iš smurto formų įvardinate nepriežiūrą ir nepakankamą socialinių poreikių tenkinimą. Iš tikrųjų tai labai jautriu, nes nepakankamas socialinių poreikių tenkinimas gali būti ir tada, kada tėvai negeba to daryti, ir mums reiktų rūpintis juos išugdyti, išmokyti, bet mes tai įvardinsime kaip vieną iš smurto formų. Ar nemanote, kad čia turėtų būti diskutuojama dėl šitų sąvokų?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Atsiprašau, būsiu griežtas, bet sakysiu, kad ne. Aš manau, kad mes neturėtume taikytis prie to, kokia yra realybė, kuri mūsų, aš manau, netenkina. Mes turime stengtis keisti tą realybę, taikyti pozityvios tėvystės įgūdžius. Ką jūsų kolega gerbiamas R. Šarnickas minėjo apie švietimą, tėvų švietimą, įtraukti tėvus į tokias švietimo programas ir padėti jiems būti geresniais tėvais, negu stengtis pritaikyti įstatymus prie tos kartais liūdnos situacijos, su kuria susiduriame. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, yra norinčių tik už kalbėti, prieš nėra norinčių. Gal galime bendru sutarimu po pateikimo pritari? Po pateikimo pritariame Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 2, 6, 10 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektui. Pagrindinis komitetas – Žmogaus teisių komitetas. Papildomi komitetai: Socialinių reikalų ir darbo ir Teisės ir teisėtvarkos komitetai. Numatomas svarstymas Seimo II (pavasario) sesijoje. Dėkoju.

16.18 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 31¹, 32 ir 33 straipsnių papildymo ir pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-955(3), Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei įstatymo Nr. IX-895 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-956(3) (pateikimas)

Dabar kviečiu A. Bilotaitę pateikti du įstatymų projektus (nes tai yra kompleksinis teikimas) – Valstybės tarnybos įstatymo 31¹, 32 ir 33 straipsnių papildymo ir pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-955(3) ir Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labas vakaras, gerbiami kolegos. Turiu garbės šiandien jums pristatyti įstatymo projektą, kurio tikslas yra realus ir objektyvus asmeninės tarnautojų atsakomybės taikymas. Kokia yra problema?

Dabartinis teisinis reguliavimas turi esminių spragų. Nors šiuo metu įstatyme ir yra įtvirtinta galimybė valstybės ir savivaldybės institucijai pasinaudoti regreso teise, tačiau nėra įtvirtintos imperatyvios normos, kurios užtikrintų žalos išieškojimą iš nusižengusio asmens. Valstybės tarnybos departamentas yra informavęs apie situaciją, kad tokių atvejų, kad institucija kreiptųsi į teisumą, bandydama išieškoti iš žalą padariusio asmens tą materialinę žalą, beveik nėra. Išeina, kad visi mokesčių mokėtojai privalo atsakyti ir sumokėti, todėl šiuo įstatymu, teisingiau, šiais įstatymų projektais, siūlau, kad būtų įtvirtinta pareiga, ne teisė, kaip dabar yra, o pareiga naudotis šiuo regreso institutu.

Antras dalykas. Jei žala yra padaroma tyčia ar dėl to asmens, valstybės tarnautojo ar pareigūno, nusikalstamos veikos, valstybė turi reikalauti viso žalos atlyginimo.

Ir trečias dalykas, kas yra siūloma. Jei tarnautojo veiksmuose nėra tyčios požymių, valstybė turėtų reikalauti atlyginti žalą, bet ne daugiau kaip jo metinė darbo užmokesčio alga.

Gerbiamieji kolegos, prieš pateikiant šį įstatymo projektą, teko pasidomėti politinių partijų, dirbančių Seime, programomis. Jose tikrai matyti, kad yra nusiteikimas įtvirtinti šį asmeninės atsakomybės institutą, kad jis pradėtų realiai veikti. Šis įstatymas jau yra teikiamas trečią kartą. Pirmą kartą jį teikiau 2013 metais, deja, politinės valios neužteko. Žiūrėdama į naują daugumą, aš tikiuosi, kad bus vilties, atsiras ta politinė valia ir galų gale galėsime drąsiai pasakyti, kad mes

turime realiai veikiančią asmeninės atsakomybės institutą, kad nebus tokių situacijų, kaip yra dabar, kai mes matėme situacijas Neringoje, kai yra pastatomi boteliai, ar yra kitų korupcinių bylų, kai matome, kad už tą žalą sumoka visi mokesčių mokėtojai, o tie asmenys, kurie padarė savo veiksmis tą žalą, šioje situacijoje lieka sausi. Tai tiek mano pasisakymo. Dabar mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Aš noriu A. Bilotaitę patikslinti. Jūs šitą iniciatyvą esate ėmusi ne 2013 metais, o 2008 metais ir teikėte apie 70 įstatymų pataisų, tarp jų buvo ir šitos konkrečios pataisos nuostatos. Aš noriu jus tik pagirti ir paskatinti. Labai džiaugiuosi, kad jūs neprarandate vilties, praėjus septyneriems metams, pasiekti skaidresnio valstybės tarnautojų darbo ir didesnio teisingumo.

Noriu paklausti. Ar tos nuostatos galėtų būti pritaikytos ir tokiais atvejais, kai, pavyzdžiui, valstybės tarnautojai, esantys viešųjų pirkimų komisijoje, tyčia įrašo į viešųjų pirkimų specifikacijas, kad būtų perkami tik auksiniai, o ne sidabriniai šaukštai?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Manau, kad taip. Jeigu institucija matytų, kad yra tokia problema, taip atsitiktų, manau, kad atsirastų pareiga institucijai kreiptis į teisumą ir išieškoti padarytą žalą. Šiuo metu tokiais atvejais mes matome, kad dažniausiai yra susitaikoma, užmerkiamos akys ir tiesiog toleruojama ta pati korupcinė problema.

PIRMININKĖ. Klausia I. Šiaulienė.

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Dėkoju. Gerbiama kolege, jūs siūlote didinti ir kasmėnesinę išieškos žalos dalį nuo 20 iki 40 % procentų nuo valstybės tarnautojui priklausiančio per mėnesį mokėti darbo užmokesčio. Turtinės žalos ribos būtų didinama keturis kartus negu numatė galiojanti... du kartus... dar galiojantis Darbo kodeksas. Taip pat labai skiriasi tie siūlymai nuo Civilinio proceso kodekso. Ar jūs nematėte reikalo, kad tada reikėtų nuosekliai teikti ir CPK nuostatų keitimą, kaip siūlo Teisės departamentas?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Žinoma, aš susipažinau su Teisės departamento nuostatomis. Žinoma, galima diskutuoti. Jeigu jūs pritarumėte iš esmės šiai asmeninės atsakomybės idėjai, aš manau, kad pagrindiniame komitete galima būtų svarstyti ir papildomai galbūt galvoti apie tą reguliavimo tobulumą. Ta pati kasmėnesinė suma, kurią siekiama padidinti. Čia yra vienas tikslas – kad jis būtų nevilkinamas ir kad tas pats mechanizmas būtų efektyvesnis. Aš esu už tai, kad diskusija būtų atvira, kad komitetuose būtų apsvarstyta. Manau, kad padedant teisininkams ir komitetų patarėjams būtų galima rasti geriausią variantą.

PIRMININKĖ. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiama kolege, dėl šio klausimo man tenka klausti jau ne pirmą kartą. Aš užduosiu tą patį klausimą. Dėl tyčinės žalos atlyginimo aš suprantu, čia galima įrodyti teismo keliu ir panašiai. Bet dėl netyčios. Ar neatims draudimas ar užkarda ambicingumo, iniciatyvos to valstybės tarnautojo ar pareigūno ir jis tiesiog dvejos ar bijos, ar nepriims kokių nors teisingų, o galbūt abejotinų sprendimų, nes jis to nežino, į kokį rezultatą išvirs tas jo sprendimas? Žodžiu, kaip jūs manote, ar nereikėtų dėl netyčios truputį sušvelninti požiūrį?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Aš manau, jeigu yra daromos klaidos, tai už jas reikia atsakyti. Galima ginčytis, diskutuoti dėl pačios atsakomybės dydžio, koks jis turėtų būti. Kaip ir sakiau, galima diskutuoti pagrindiniame komitete. Kolegos, kalbant apie atsakomybę ar atsakomybės nebuvimo problemą, Lietuvoje ji yra. Tikrai manau, kad nė vienam iš jūsų yra nepatogu, kai žmonės klausia, kodėl po įvairiausių korupcinių bylų žmonės, kurie savo veiksmis padarė žalą, lieka sausi, kodėl jiems nėra pritaikyta asmeninė atsakomybė. Tikriausiai žinome ne vieną atvejį, mano kolega V. Gailius sėdi čia, jis pats savo kailiu patyrė, kad ta asmeninė atsakomybė atsiranda tik tada, kai yra žiniasklaidos dėmesys. Kitu atveju valstybė išmoka tą žalą, kompensuoja, mes visi sumokame už tuos neteisėtus veiksmus, o tas asmuo lieka visiškai nekaltas, kaip ir išvengęs bet kokių atsakomybės priemonių.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Ar galime po pateikimo (klausu N. Puteikio) bendru sutarimu pritarti, ar jūs norite? Prašom. N. Puteikis kalba už.

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Aš noriu atsakyti S. Jovaišai ir kartu agituoti pritarti šiai pataisai. Tuos visus niuansus, kaip derinama su Civiliniu kodeksu, bus galima sureguliuoti proceso metu. Čia svarbiausia dalis yra ne tai, kad valstybės tarnautojas bijos priimti sprendimą, o tai, kad jis gaus moralinį argumentą – savo viršininkui, kuris duoda jam neteisėtą nurodymą, pasakyti ne. Dabar turime tokią situaciją, kad aukščiau stovintis valstybės tarnautojo vadovas ateina pas pavaldinį ir sako: suderink neteisėtą detalų planą, surašyk viešojo pirkimo konkurso sąlygas vienam pirkėjui, ir duoda suprasti, kad jeigu pavaldinys vadovo nurodymą vykdys, tai už tai jis gaus premiją. Pagal A. Bilotaitės siūlomą projektą sankcijos pakyla iki tokio laipsnio, kad valstybės tarnautojas pasakys: gerbiamas viršininke, bet kokios premijos, kurias jūs man čia žadate už jūsų neteisėtus nurodymus, yra dešimt kartų mažesnės, negu ta žala, kurią mane mokesčių mokėtojai per politikus priverstų atlyginti, jeigu šitas jūsų nelegalus nurodymas iškiltų į dienos šviesą. Kitaip tariant, mes valstybės tarnautojams suteikiame teisę gintis nuo neteisėtų viršininkų, ypač politinių viršininkų, nurodymų.

Aš čia grįžtu prie krašto apsaugos tų visų šaukštų. Mes juk visi suprantame, čia daugybė iš mūsų esame dirbę valstybės tarnyboje, kad dideli viršininkai mažiems tarnautojams davė neteisėtus nurodymus surašyti pirkimo sąlygas. Šiuo atveju tie auksiniai šaukštai yra mažytė detalė, kaip sakant, yra kur kas rimtesnių nusikaltimų, kuriuos daro dideli politiniai viršininkai, duodami neteisėtus nurodymus eiliniams doriems, sąžiningiems tarnautojams, kurie, bijodami netekti darbo vietos ir palikti savo šeimą be pragyvenimo šaltinio, vykdo tuos neteisėtus nurodymus. A. Bilotaitės įstatymo pataisa padės valstybės tarnautojams apsiginti nuo neteisėtų nurodymų, todėl raginu pritarti.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas už tai, kad po pateikimo būtų pritarta projektams Nr. XIIP-955 ir Nr. XIIP-956?

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 85, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Po pateikimo Valstybės tarnybos įstatymo 31¹, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui pritarta ir Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui pritarta. Pagrindinis komitetas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas dėl abiejų projektų ir papildomas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Numatomas svarstymas pavasario sesijoje. Galime pritarti? Pritarta.

16.31 val.

Pietryčių Lietuvos regiono plėtros fondo įstatymo projektas Nr. XIP-4741(3) (svarstymas)

Toliau – Pietryčių Lietuvos regiono plėtros fondo įstatymo projekto svarstymas. Kviečiu S. Jakeliūną, Biudžeto ir finansų komitetas.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Gerbiamoji pirmininke, gerbiami Seimo nariai, Biudžeto ir finansų komitetas šių metų balandžio 20 dieną, prieš, rodos, septynis mėnesius, svarstė šitą įstatymo projektą ir pasiūlymą ir dėl mano išvardytų argumentų priėmė tam tikrą sprendimą.

Aš pradėsiu nuo argumentų. Nacionalinės regioninės politikos įgyvendinimą reglamentuoja Regioninės plėtros įstatymas, todėl netikslinga atskiru įstatymu reglamentuoti nacionalinės regioninės politikos įgyvendinimą Pietryčių Lietuvos regione.

Antras argumentas. Regioninės plėtros įstatyme nustatytas teisinis reglamentavimas yra pakankamas tam, kad nekuriant papildomų administravimo mechanizmų ir institucijų, tai yra fondo tarybos, ekspertų komisijos arba fondo administratoriaus galėtų būti sprendžiamos Pietryčių Lietuvos regiono užimtumo, ūkio plėtros, kultūros ir švietimo bei kitos įstatymo projekto aiškinajamame rašte aptartos problemos.

Trečias argumentas, kurį suformulavo taip pat ir Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, kad siūlomas teisinis reguliavimas neatitinka Biudžeto sandaros įstatymo nuostatų, paneigia biudžeto sudarymo programinį principą ir ribotų Lietuvos Respublikos Vyriausybės konstitucinius įgaliojimus rengti valstybės biudžeto projektą biudžetiniams metams, atsižvelgiant į esamą socialinę ir ekonominę padėtį, visuomenės ir valstybės poreikius bei galimybes, turimus ir numatomus gauti finansinius išteklius ir valstybės įsipareigojimus, kitus svarbius veiksnius.

Balsavimo rezultatai: už tokį sprendimą, kad būtų atmetas įstatymo projektas Nr. XIP-4741(3), už atmetimą pasisakė 6 komiteto nariai, prieš – 4 ir 1 susilaikė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, dabar vienas – už, vienas – prieš. Ne už projektą, bet už komiteto išvadą, kuri, dar kartą akcentuoju, yra atmesti. Vadinasi, L. Kasčiūnas už tai, kad projektas būtų atmetas. Prašau.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, labai ačiū. Aš turbūt iš tikrųjų turėjau užsirašyti kitoje grafoje kalbėti, bet leiskite pasakyti keletą minčių. Iš tikrųjų šitas įstatymo projektas yra pirmas rimtas instrumentas keisti Pietryčių Lietuvos situaciją. Turbūt nereikia kiekvienam čia iš jūsų aiškinti, kokios yra vis dėlto kultūrinės ir politinės tam tikros tendencijos tame krašte, kad yra ir ekonominis atsilikimas, nors regionas yra ir šalia Vilniaus, ir nedarbo lygis yra didesnis už vidurkį, ir verslumo rodikliai, ir priklausomybė nuo socialinių pašalpų yra smarkiai lenkiantys vidurkį. Natūralu, kad reikalingas tam tikras instrumentas, kuris skatintų vietos bendruomenes, jų verslumą, jų kultūrinį gyvenimą, galų gale net ir sporto veiklą, ir kitus dalykus, pagal šituos kriterijus šitame regione fiksuojamas tam tikras atsilikimas. Todėl šitas įstatymas, natūralu, būtų pakankamai naujas ir įdomus mūsų visoje įstatymų bazėje, bet tai nieko naujo nebūtų lyginant su kitų valstybių patirtimi, kaip slovėnai turi Pamurio regiono fondą, italai turi Neišsivysčiusių regionų fondą. Natūralu, galiu pasakyti tiek, kad Regioninės plėtros įstatymui nepakanka galių ir suteikiamų instrumentų nepakanka spręsti tam tikras problemas, kurios yra būtent Pietryčių Lietuvoje. Pabrėšiu, kad tai yra ne tik socialiai atsilikęs regionas tam tikrais rodikliais, bet kartu yra ir daugiatautis, o tai programuoja tam tikras įtampas, kurios jau prieštarauja Lietuvos nacionaliniam saugumui. Todėl aš kaip tam tikrą kompromisą siūlyčiau, žinodamas komiteto išvadą, mes jau parengėme tam tikras įstatymo pataisas ir siūlyčiau tiesiog atmesti komiteto sprendimą, bet kartu tada po svarstymo pritarti projektui ir grįžus į komitetus pataisyti įstatymą, labiau integruoti į... pavyzdžiui, padaryti Kultūros rėmimo fondo analogu ir taip išspręsti visas tas problemas, apie kurias kalbėjo komiteto pirmininkas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiamas L. Kasčiūnas kalbėjo prieš atmetimą. O jūs kaip norite? Yra kas už atmetimą? Nėra.

Balsuojame. Kas už tai, kad atmetume projektą Nr. XIP-4741?

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 47, prieš – 20, susilaikė 22. Pritarta atmesti. Projektas Nr. XIP-4741(3) atmetas.

Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pateikimas. Kviečiu A. Anušauską. (*Balsai salėje*)

Replika po balsavimo – A. Kubilius, kol ateina A. Anušauskas.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš iš tikrųjų apgailėstauju, gal čia nebuvo spėta įsigilinti ir ypač tų žmonių, kuriems tikrai rūpi integrali Lietuva. Visų kompleksinių problemų sprendimai, ką sakė L. Kasčiūnas, iš tikrųjų, mūsų įsitikinimu, yra svarbu. Aš suprantu biudžetinių ir finansinių rūpestį, kad kuriant atskirus fondus lyg ir išsiplauna biudžetinė, finansinė drausmė, bet Lietuva turi šiandien keletą fondų. Čia buvo siūlymas įkurti dar vieną pusiau biudžetinį fondą tam, kad būtų parodyta šitos politikos svarba. Aš manau, kad iš tikrųjų nereikėtų šito balsavimo traktuoti kaip tam tikro pareiškimo, kad šita politika – rūpintis Vilniaus kraštu, rūpintis tautinėm bendrijom, tautinėm mažumom, kad tai šitam Seimui nėra svarbu. Aš džiaugiuosi, kad šiandien beveik 20 Seimo narių iš visų frakcijų – ir buvę premjerai, ir dabartiniai vadovai, ir Lenkų rinkimų akcijos atstovai, ir konservatoriai, liberalai, socialdemokratai, valstiečiai pasirašėme bendrą pareiškimą, kreipimąsi į Seimo Pirmininką, kad remiantis Seimo statuto 42 straipsniu būtų leista įkurti laikiną bendrųjų interesų Seimo narių grupę kaip tik šitoms problemoms svarstyti ir diskutuoti nuo pavardžių ir vardų iki ekonominio vystymo, iki kultūrinio gyvenimo. Ta grupė pasivadino labai simboliškai – Gegužės 3-iosios grupe. Kas žino istoriją, tas žino, kodėl šita grupė taip pasivadino. Aš manau, kad mes ir prie šito projekto bendrom grupės pastangom galbūt šiek tiek patobulinę rasime galimybių kaip grįžti, kaip ir bandysime grįžti prie kitų projektų, įskaitant, pavyzdžiui, ir Lenkijos televizijos transliavimą į Vilniaus regioną.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, viskas! Aš atsiprašau A. Anušausko, bet dar reikia ir J. Narkevičiui.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Labai ačiū, gerbiamoji pirmininke. Iš tiesų tai yra puikus veidmainiavimo ir iliuzijos sudarymo veikimo, geranoriškumo pavyzdys. Kas trukdė jums, gerbiamas Kubiliau, būnant premjeru, sudaryti ir pateikti sandaros įstatymą, kad būtų galima savivaldybėms biudžetą formuoti kitaip, kad būtų sąžiningiau? Kas jums trukdė sudaryti galimybę atkurti moksleivio krepšelio koeficientą, kuris iki šiol neatkurtas? Manau, po jūsų siekiu nėra paslėpti geri norai, o tiesiog veidmainiavimas. O kolegai mokslininkui pasakyčiau, kad reikėtų pasisemti ir pasidomėti laisvo instituto išvadamis dėl tų regionų teigiamų dalykų, o ne eilinį kartą teikti klaidinančią informaciją, kad vien tiktai blogis. Labai ačiū. (*Balsai salėje*)

16.40 val.

Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3530 (pateikimas)

PIRMININKĖ. Viskas, baigiame šitą temą! Toliau A. Anušauskas. Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pateikimas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš karto prisipažinsiu, man niekas netrukdė šio įstatymo parašyti prieš aštuonerius metus, tiesiog aš jo neparašiau. Parašiau prieš pusantrų metų, bet tuo metu valdančioji dauguma neleido jo pateikti motyvuodama tuo, kad Valstybinių pensijų įstatymas bus pataisytas taip, kad neliktų net teorinių prielaidų nelygybei dėl neįgalumo. Praėjo pusantrų metų, niekas nepataisyta. Todėl iš naujo teikiu.

Tikslas – įtvirtinti parolimpinių ir kurčiųjų žaidynių čempionų teisę gauti pirmo laipsnio valstybinę pensiją, tai yra įvertinti vienodai, nepaliekant jokių abejonių ir prielaidų tuos sportininkus traktuoti skirtingai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori klausti du Seimo nariai. Pirmasis – K. Smirnovas.

K. SMIRNOVAS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, labai geri norai. Džiaugiamės, kad toks yra pasiūlymas. Norite, kad būtų vienodos sąlygos, bet trečioje dalyje jūs juos pačius išbraukiate. Vadinas, tikrai čempionai gali būti vieno lygio, o prizininkai jau nebegali gauti. Kaip jūs į tai žiūrite?

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Aš turiu pasakyti, įstatymą rašiau prieš pusantrų metų pagal Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos siūlymus. Tačiau tai yra pateikimas, jeigu reikia visus prizininkus įrašyti, tikrai niekas netrukdo, aš už. Manau, kad jūsų pasiūlymas visiškai logiškas, aš jį priimu. Ir todėl siūlyčiau kolegoms atsižvelgti į tai, kad pateikus įstatymą galima svarstyti, pildyti jį, patikslinti ir galiausiai priimti.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū. Aš norėčiau atsakyti už pranešėją dėl buvusio klausimo. Jūs atkreipėte dėmesį, kad tik parolimpinių žaidynių čempionai buvo apdovanojami mažesne premija, ne prizininkai, dabar jau kalbama ir apie prizininkus.

Bet mano klausimas būtų dėl paties projekto, nes būtent iš žemesnės kategorijos, mažesnio apdovanojimo, jūs iškeliate į aukštesnį, dedate lygybės ženklą. Jūs pats sportuojantis žmogus. Ar dėl darbo, kurį reikia įdėti, pasirengimo, lėšų ir visko galima dėti irgi lygybės ženklą tarp olimpinio čempiono ir kurčiųjų ar parolimpinių žaidynių čempiono? Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Atsakydamas aš pasakysiu, kad iš tikrųjų neįgaliems sportininkams būtina nestandartinė papildoma sporto įranga, specialus patalpų, aplinkos pritaikymas, kitos specifinės priemonės, tiesą sakant, tų išlaidų yra daugiau jiems. Galbūt ir Kūno kultūros ir sporto departamentas skirstydamas lėšas turėtų į tai taip pat atsižvelgti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos nori tikrai už kalbėti. Ar, pone Smirnovai, norite būtinai kalbėti, ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Socialdemokratiai reikalauja balsuoti.

Balsuojame. Kas pritariate po pateikimo Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 77, prieš nėra, susilaikė 5. Po pateikimo projektui pritarta. Pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Numatoma svarstyti Seimo II (pavasario) sesijoje. Dėkoju. (*Balsai salėje*)

Replika po balsavimo.

A. SYSAS (*LSDFP*). Aš norėčiau paprašyti, kad būtų paprašyta Vyriausybės išvados, čia reikės gana didelių lėšų.

PIRMININKĖ. Prašymas pagrįstas. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Taigi dėl įstatymo projekto Nr. XIIP-3530 prašome Vyriausybės išvados bendru Seimo sutarimu.

16.45 val.

Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIIP-1139 (pateikimas)

Dar kviečiu A. Anušauską pateikti Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, šį įstatymo projektą mėginau pateikti prieš trejus metus. Taip jau atsitiko, kad buvo jo neleista pateikti, kaip žinote, yra tokia procedūra, kai neleidžiama papildyti rudens, pavasario sesijų darbotvarkės, ir tas įstatymo projektas taip ir lieka kaboti ir gulėti stalčiuje.

Viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai neprivalo deklaruoti sąsajų su kita ūkinę, finansinę, komercinę veiklą vykdančiais subjektais. Tačiau „Transparency International“, žurnalistų etikos inspektoriai gerą dešimtmetį rūpinasi, kad visa informacija apie viešos informacijos skleidėjus būtų prieinama viešai. Visa tai, kas juos sieja su kitais, pavyzdžiui, teikiančiais jiems didesnio dydžio paramą juridiniais asmenimis, pavyzdžiui, tai, kad ir informacija turėtų būti prieinama, kokias gavo pajamas iš valstybės, savivaldybės institucijų, politinių partijų reklamos užsakomųjų straipsnių, svarbu ir skaitytojui, manau, svarbu ir reklamų davėjui.

Projekto esmė – papildyti išdėstytomis nuostatomis tuos duomenis, kuriuos turi viešai pateikti viešos informacijos skleidėjas.

PIRMININKĖ. Klausia N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Ar jūsų siūloma pataisa padėtų apsiginti nuo valstybės kontroliuojamų įmonių slaptų publikacijų ir panašių sandorių, sutarčių, visokių vadinamųjų gel. žinių, suprask, „geležinkelio žinios“, ir panašių dalykų?

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Iš dalies taip, bet absoliučios garantijos nėra. Tačiau jeigu žiūrėtume taip nuosekliai, jeigu tie duomenys apie gautas pajamas iš šitų institucijų, galbūt papildant svarstymo metu ir valstybinėmis įmonėmis, nes aš nežinau, kaip traktuotų, ar jos priklauso prie savivaldybių ir valstybės institucijų ir įstaigų, ar ne. Jeigu nepriklauso, siūlyčiau tada iki svarstymo įrašyti ir tai iš dalies taip pat leistų apsaugoti bent jau nuo tų dalykų, apie kuriuos mes sužinome prabėgus daugybei metų, kad kažkas kažką rėmė, kad kažkas teikė kažkokias paramas, tačiau mes to realiu laiku nežinojome.

PIRMININKĖ. Klausia J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamas pranešėjas, jeigu mums pavyktų priimti įstatymą, kurį mes, Antikorupcijos komisijos nariai, įsipareigojome greitai pateikti, kad būtų uždrausta savivaldybės ir valstybės kontroliuojamų įmonių, įstaigų parama apskritai kam nors, ar bereikėtų to punkto apie gautą paramą? Juo labiau kad leidybos įmonės dažniausiai neturi teisės gauti paramos, nes jos yra UAB'ai kokie nors, retu atveju tai ne pelno siekiančios viešosios įstaigos. Bet galbūt tokių yra viena kita.

Kitas dalykas, ar ne perteklinis ir ne biurokratinis reikalavimas teikti tuos suvestinius finansinius duomenis? Juk jie pateikia Mokesčių inspekcijai tuos metinius duomenis, kam čia dar žurnalistų inspektoriumi juos siųsti? Ar kai kuriuos kitus, pavyzdžiui, apie administracinius pažeidimus, kurie taip pat yra suvestiniai. Kas ten į juos reaguos ir kas tuos finansinius suvestinius duomenis čia nagrinės?

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Na, dėl pirmo klausimo, ar užtektų? Ne, neužtektų, nes kalbama ir apie politines partijas, kurios nėra valstybinės įmonės. (*Balsai salėje*) Bet kokių atveju – sąsajos tarp juridinių asmenų, nes, pavyzdžiui, paramą gauna viešoji įstaiga, kuri yra susijusi su juri-

diniu asmeniu, kuris teikia viešą informaciją, ir t. t. Aš manyčiau, kad šiuo atveju reikėtų svarstyti, kaip visa ta informacija būtų prieinama skaidriai, aiškiai, prieinamai, neapsunkinant viešos informacijos rengėjų. Gal taip, galima atsisakyti suvestinių finansinių duomenų teikimo, bet aš manau, kad iš principo reikėtų šio įstatymo papildymo, kad visiems būtų aišku, su kuo mes dažniausiai turime reikalų, nes ir Europos teisės departamentas, rašydamas savo išvadą, vis dėlto parašė, kad ši informacija yra būtina dėl to, kad žiniasklaida turi didžiulį poveikį formuojant žmonių nuomonę, dėl to reikia apie šių paslaugų teikėją taip pat visuomenę informuoti skaidriai, aiškiai ir prieinamai. Svarbiausia, kad šita informacija turėtų būti nemokamai matoma per Registrų centrą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Nagli Puteiki, noriu paklausti: jūs būtinai norite kalbėti? Prašau.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Aš noriu lygiai kaip ir A. Bilotaitės atveju atkreipti dėmesį dabar salėje esančių Seimo narių ir kitų, kurie klauso, kad A. Anušauskas nuosekliai daug metų siekia išskaidrinti žiniasklaidos veiklą, apsaugoti nuo pagundų, kai ją papirkinėja privatūs ir valdiški juridiniai ir kitokie asmenys, ir jam niekaip iki šiol nepavykdavo dėl pačių įvairiausių povandeninių srovių, apie kurias mes čia visi suprantame, todėl aš raginu kolegas būtinai balsuoti, palaikyti. Tuos klausimus ir priekaištus, dėl kurių jam buvo pasakyta, kad galbūt ne visai apima. Viską čia galima patobulinti, svarbiausia, kad Seimas parodo savo valią, kad vis dėlto mes norime, kad mūsų žiniasklaida būtų vakarietiška, kad nebūtų taip, kaip šiandien „Delfyje“ jau trečia valanda kabo vienpusiškas straipsnis, kuriame šaipomasi ir tyčiojamasi iš tų Seimo narių, kurie nori apsaugoti embrionus nuo šaldymo, vietoj jų – šaldyti kiaušialąstes. Ten pateikiama kryptinga, kategoriška dviejų žmonių nuomonė, o kitos pusės nėra. Tai mes, sakydami, kad taip yra į Rytus nuo mūsų, išsakydami, kad mes turime siekti tapti vakarietiška visuomene, siekti vakarietiškos kultūros, mes toleruojame žiniasklaidoje įžūlias, vienakryptes publikacijas. A. Anušausko siūloma pataisa būtų žingsnis vakarietiškos kultūros kryptimi, todėl aš raginu būtinai palaikyti šitas pataisas, balsuoti už.

PIRMININKĖ. Ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Galime. Po pateikimo pritarta Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektui. Pagrindinis komitetas – Kultūros komitetas. Numatomas svarstymas pavasario sesijoje.

16.53 val.

Geležinkelių transporto kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir taikymo įstatymo Nr. IX-2152 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4552 (*pateikimas*)

Dar liko darbotvarkės klausimas – Geležinkelių transporto kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir taikymo įstatymo Nr. IX-2152 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pateikimas. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, čia absoliučiai ne politinis klausimas – techninis. Tik dėl to, kad greičiau jis būtų priimtas, įrašėme į opozicinę darbotvarkę. Dar pereinamos kadencijos pabaigoje mes su kolega socialdemokratu A. Mockumi, kaip Ekonomikos komiteto nariai, atsakingi už transporto reikalus, kai svarstėme kitą projektą, atsižvelgėme į Teisės departamento pastabą, kad reikia nežymiai pataisyti Geležinkelių transporto kodeksą, parašyti, kad tas kodeksas reguliuoja ir santykius dėl geležinkelių paslaugų įrenginių valdymo. Tokia formali pastaba, žinoma, nieko bendro neturinti su kokiais nors įvykiais geležinkeliuose.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūsų niekas nenori klausyti. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu po pateikimo. Pagrindinis komitetas – Ekonomikos komitetas, papildomo nėra. Numatomas svarstymas Seime, Seimo antrojoje pavasario sesijoje.

Rezervinio 2 klausimo nėra, nes pranešėjas išvyko. Prašymas – šį klausimą įtraukti į antradienio darbotvarkę. O dabar kviečiu Seimo Pirmininko pirmąją pavaduotoją R. Baškiene pateikti savaitės, prasidedančios gruodžio 5 dieną, tvirtinti posėdžių darbotvarkę.

16.55 val.

Savaitės (2016-12-05 – 2016-12-09) – 2016 m. gruodžio 6 d. (antradienio) ir 8 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Mielieji kolegos, norime jums pateikti jau gruodžio 6 ir 8 dienų darbotvarkę. Norime ją pateikti. Prasidės ji Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos projekto pateikimu. Jūs turėsite galimybę atsakyti į klausimus, o po to susitikti frakcijose. Laukia labai atsakingas darbas – atitinkamai savivaldybių biudžetų projektų nustatymas ir daug kitų teisės aktų, kurie yra redakcinio pobūdžio, susiję su Kultūros komiteto įsteigimu. Taip pat, kaip jau girdėjome iš gerbiamosios posėdžio pirmininkės, mūsų vicepirmininkės, tai, ko nespėjome šiandien, kaip rezervinį klausimą tikslinga būtų įtraukti į antradienio darbotvarkę, taip pat noriu prašyti jūsų pritarimo. Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko ir Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos pritarimu, kad Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projektas Nr. XIIP-112, įrašytas į ketvirtadienio darbotvarkę, būtų įrašytas į antradienio, kad komitetas trečiadienį jau galėtų jį svarstyti.

Toliau, kalbant apie ketvirtadienio darbotvarkę, laukia daug priėmimų. Audito įstatymas taip pat svarbus. Svarstymo stadija. Kad mūsų nesaistytų pažeidimų procedūros ir mes sėkmingai galėtume šiuos įstatymus priimti. Tokia būtų ateinančios savaitės mūsų darbų darbotvarkė. Aišku, galbūt, jeigu neprieštarausite, atsiras ir kitų rezervinių klausimų.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamoji pranešėja. Niekas jūsų nenori paklausti. Gerbiamieji kolegos, galime bendru sutarimu pritarti? Tvirtiname bendru sutarimu kitos savaitės darbotvarkę.

16.57 val.

Informaciniai pranešimai

Dabar yra daug Seimo narių pranešimų. Gal tada visus ir perskaitysiu. Lietuvos Respublikos Seimo Tarpparlamentinių ryšių su Vengrija grupės įkūrimas. Pirmininkas K. Glaveckas, pavaduotojas L. Kasčiūnas. Grupę sudaro 11 narių. Toliau. Tarpparlamentinių ryšių su Ukraina grupė. Pirmininkas J. Olekas, pavaduotojai: L. Kasčiūnas ir V. Simulikas. Tarpparlamentinių ryšių su Prancūzija grupė. Pirmininkas A. Gelūnas, pavaduotojas D. Kreivys. Japonijos grupė. Pirmininkas M. Puidokas, pavaduotojai: A. Gelūnas, E. Zingeris, R. Miliūtė. Su Jungtine Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalyste. Pirmininkas M. Adomėnas, pavaduotojai: M. Puidokas ir A. Skardžius. Tarpparlamentinių ryšių su Šventuoju Sostu grupė. Pirmininkas M. Adomėnas, pavaduotojos: A. Širinskienė ir R. Tamašunienė. Tarpparlamentinių ryšių su Izraelio Valstybe grupė. Pirmininkas E. Zingeris, pavaduotojai: I. Degutienė, R. Tamašunienė, M. Puidokas, V. Juozapaitis. Tarpparlamentinių ryšių su Ispanijos Karalyste grupė. Pirmininkė G. Skaistė, pavaduotojai: V. Vingrienė ir S. Gentvilas. Tarpparlamentinių ryšių su Rumunijos Respublika grupė. Pirmininkas K. Masiulis, pavaduotojai: R. Šalaševičiūtė ir V. Simulikas.

Dar gerbiamasis N. Puteikis nori informuoti ar pranešimą...

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Aš noriu pasidžiaugti, kad bene pirmą kartą opozicinėje darbotvarkėje beveik dėl visų projektų yra pritarta ir tiek daug kartų pritarta bendru sutarimu. Aš noriu pasidžiaugti, kad galų gale Lietuvos Respublikos Seimas pradeda dirbti vakarietiškai, t. y. pozicija girdi opoziciją, opozicija girdi poziciją, mes girdime vieni kitų argumentus ir pradedame balsuoti ne iš nuoskaudos ar ne iš keršto, o pagal vertybes. Ačiū visiems.

PIRMININKĖ. Ačiū už tokį pagyrimą. Iš tikrųjų taip ir yra. Ir aš esu nustebinta, kad po pateikimo faktiškai visai opozicinei darbotvarkėi yra pritarta. Paprastai taip niekada nebūdavo.

G. VASILIAUSKAS (LVŽSF). Galiu dar?

PIRMININKĖ. G. Vasiliauskas.

G. VASILIAUSKAS (LVŽSF). Kolegos, turiu trumpą informacinį pranešimą. Tarpparlamentinių ryšių su Kanada grupę kviečiu prie tribūnos.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, atsisveikinant kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 79 Seimo nariai.

Gruodžio 1 dienos vakarinis plenarinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Adomėnas Mantas 22, 53, 75
Andriukaitis Vytenis Povilas 8, 13, 14, 15, 16
Ansip Andrus 14
Antanavičienė Lina 38, 39
Anušauskas Arvydas 19, 71, 72, 73, 74
- Bakas Vytautas 17, 27, 45, 49, 52
Balsys Linas 18, 26, 27
Bartkevičius Kęstutis 22, 24
Bastys Mindaugas 14, 45, 46
Baškienė Rima 7, 16, 18, 68, 74, 75
Benkuskas Valdas 41
Bernatonis Juozas 18, 41, 43
Bilotaitė Agnė 68, 69, 70, 74
Butkevičius Algirdas 35, 40, 41, 43
- Čimbaras Petras 22, 25, 28
Čmilytė-Nielsen Viktorija 18
- Dagys Rimantas Jonas 19, 27, 35, 47, 48, 49, 51, 52, 60, 61, 62, 63
Degutienė Irena 34, 54, 75
Dumbrava Algimantas 18, 41
- Farage Nigel (Faradžas Naidželas) 9
- Gailius Vitalijus 69
Gelūnas Arūnas 75
Gentvilas Eugenijus 7, 18, 19, 29, 41, 46, 65
Gentvilas Simonas 44, 75
Glaveckas Kęstutis 14, 19, 24, 25, 42, 75
Gražulis Petras 13, 15, 16, 47, 50, 53, 58, 60
Grybauskaitė Dalia 50
Gumuliauskas Arūnas 21
Gustas Evaldas 43
- Jakeliūnas Stasys 8, 16, 45, 51, 52, 64, 65, 70
Jankauskienė Danguolė 30
Jarutis Jonas 57
Jedinskij Zbigneŭ 17
Jovaiša Eugenijus 17, 57, 60
Jovaiša Sergejus 57, 59, 69, 70
Juncker Jean-Claude (Junckeris Žanas Klodas) 8, 10, 14
Juozapaitis Vytautas 8, 63, 64, 75
- Kamblevičius Vytautas 22, 24, 58
Kaminskas Darius 55, 56
Karbauskis Ramūnas 17, 25, 29
Kasčiūnas Laurynas 13, 18, 71, 75
Kreivys Dainius 50, 75
Kubilius Andrius 7, 21, 25, 27, 29, 34, 35, 40, 43, 44, 47, 48, 51, 52, 53, 61, 62, 67, 71, 72
- Landsbergis Gabrielius 13
- Mačiulis Alminas 43
Majauskas Mykolas 13, 36, 43, 49, 51, 65, 66, 67, 68
Makauskas Jonas 38, 39, 40
Maldeikienė Aušra 25, 37, 46, 50
Marcinkevičius Justinas 10
Masiulis Kęstutis 75
Masiulis Rokas 41, 42
Matulas Antanas 7, 18, 19, 20, 30, 31, 55, 56, 57, 58, 59, 60
Mazuronis Valentinas 29
Mažeika Kęstutis 16
Miliūtė Rūta 75
Miltienis Valentinas 43
Miškinienė Kristina 28
Mockus Arvydas 74
- Narkevič Jaroslav 71, 72
Norkienė Aušrinė 18
- Olekas Juozas 42, 75
Onaitis Gediminas 32
- Pagojus Julius 41
Palionis Andrius 19, 21, 26, 57, 63, 64
Pavilionis Žygimantas 18, 67
Poderys Virgilijus 18
Požela Juras 31
Pranckietis Viktoras 7
Puidokas Mindaugas 75
Pupinis Edmundas 32, 36, 42, 43
Puteikis Naglis 37, 69, 70, 73, 74, 75
- Razma Jurgis 7, 19, 20, 21, 23, 24, 37, 38, 41, 42, 46, 50, 53, 73, 74
Romančikas Olegas 43
- Saakašvilis Michailas 49
Sabatauskas Julius 17
Saudargas Paulius 22
Schuman Robert (Šumanas Robertas) 9
Simulik Valerijus 18, 75
Sinkevičius Rimantas 42
Sinkevičius Virginijus 19
Sysas Algirdas 17, 22, 23, 25, 26, 28, 30, 47, 48, 59, 62, 72, 73
Skaistė Gintarė 75
Skardžius Artūras 19, 20, 29, 39, 75
Skvernelis Saulius 10, 23, 25, 26, 27, 29, 37, 53

- Smirnovas Kęstutis 72
Stančikas Andriejus 7, 17
Starkevičius Kazys 67
Steponavičius Gintaras 19, 46, 50
- Šakalienė Dovilė 65, 66
Šalaševičiūtė Rimantė 66, 75
Šarknickas Robertas 66, 67, 68
Šiaulienė Irena 19, 38, 62, 69
Šimonytė Ingrida 18, 52
Širinskienė Agnė 17, 29, 30, 31, 56, 58, 75
- Tamašunienė Rita 45, 51, 75
Timmermans Frans (Timermansas Fransas) 14
- Tomilinas Tomas 33, 34, 35, 36, 37, 38, 44, 45, 46, 47,
48, 49, 62
- Urbšys Povilas 18, 20, 29, 30, 31, 32, 52
- Vaitkus Vygantas 38, 39
Vasiliauskas Gediminas 75
Veryga Aurelijus 54, 55
Vingrienė Virginija 75
- Zingeris Emanuelis 75
- Žemaitaitis Remigijus 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 31, 37,
50, 54, 55

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*